

วารสารห้องสมุด

T.L.A. BULLETIN

ฉบับพิเศษ

รับฤดูร้อน พ.ศ. 250

สารห้องสมุด

ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๐๖

T.L.A. BULLETIN

นิตยสารรายสองเดือนของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

สมุดโรงเรียนกับชุมชน	ก. ขรรค์เพชร	85
ของ 'นวนาค'	วิญจวน อินทรกำแหง	122
ของสมาคม	จารุวรรณ ชาลิต	127
กรเรื่อง เวนิสวานิช	สุนิต ประภาสวัต	133
ของกรรยา	ม็อค โจย่า	153
หนังสือสำหรับครอบครั	กระจำง แม้นญาติ	155
มคกับการประชาสัมพันธ์	ศรีทอง สีหาพงศ์	158
นกวิเทศสัมพันธ์	คุณ ประภาวิวัฒน์	165
การแถลง	...	167

T.L.A. BULLETIN

Volume 7, Summer Edition

Summer B. E. 2506 (1963)

CONTENTS

The School Library and Community		<i>T. kanpet</i>
Nawa Naka's Dhevi		<i>Ranjuan Intarakumhang</i>
Talk about Children Hall's Library		<i>Charuwan Jalito</i>
The Merchant of Venice		<i>Sunit Prabhasawat</i>
Wife's Ghost		<i>Mock Joya</i>
Books for Your Family		<i>Krachang Manyati</i>
Library and Public Relation		<i>Srithong Sihapongs</i>
Foreign Relation's New		<i>Chun Prabhavivat</i>
Editor's Note		

วารสารห้องสมุด
T.L.A. BULLETIN

นิตยสารรายสองเดือน ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

ประสงค์ เพื่อ :-

ส่งเสริมและเผยแพร่วิชาบรรณารักษศาสตร์

ส่งเสริมและเผยแพร่การศึกษาและวัฒนธรรม

บรรณาธิการ

นายกระจำนง แม่นญาติ

กองบรรณาธิการฝ่ายวิชาการ

ร. วัณจวน อินทรกำแหง

ร. บุญเจือ อองคประดิษฐ์

ร. แม่นมาด ชวลิต

ร. อุทัย ทุติยโพธิ์

ร. จารุวรรณ ขาดีโต

ร. สุทธิลักษณ์ อัมพวันวงษ์

ร. สติรินทร์ ช่างโฮติ

ร. จีรวัฒน์ จักรพันธ์

นายคุณ ประภาวิวัฒน์

นายตรุณ พลศิริ

นายถม ชรรค์เพชร

นายทวี มุขระโกษา

น.ส. ดมุด รัตตากร

น.ส. ศรียทอง สี่หาพงษ์

นายสุข วงศ์คำตัน

นายบุญจิตต์ ชูทรงเดช

กองบรรณาธิการฝ่ายธุรการ

นายบุญหยด พันธิเพ็ง

นายชุมพล สุขวิบูลย์

นายประยุทธ์ สวัสดิ์มงคล

น.ส. นิลวรรณ อินทะเคหะ

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา : นายกระจำนง แม่นญาติ

: สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย บริเวณมหาวิทยาลัย บวรนิเวศ พระนคร

: โรงพิมพ์ มงคลการพิมพ์ ๑๐๑ ถนนธานี บางลำภู พระนคร

สงวนลิขสิทธิ์

ห้ามคัดลอกข้อความตอนใดตอนหนึ่งไปตีพิมพ์โดยไม่ได้รับอนุญาต

T.L.A. Bulletin

Official Bi-monthly Journal of the Thai Library Association

Editor in Chief

Nai Krachang Manyati

Editorial Staff

Nangsoa Runjuan Intarakamhang

Nangsoa Boonchua Ongkapradit

Nang Maenmas Chavalit

Nangsoa Uthai Thutiyapothi

Nangsoa Charuwan Jhalito

Nangsoa Suthilak Ampanwongs

Nang Sirin Chuangchote

M.R. Chiravadhana Chakrabandh

Nai Chun Prabhavivadhana

Nai Daroon Balasiri

Nai Thom Kanpetch

Nai Tawee Mukatarakosa

Nangsoa Lamoon Ratakorn

Nangsoa Srithong Sihapongs

Nai Sook Wongsason

Nai Boonchit Choosongdej

Managing Staff

Nai Boonyod Panpeng

Nai Choopol Sookvibul

Nai Prayoot Sawasdimongkol

Nangsoa Nilawan Indagaha

Owner : Thai Library Association, Mahamakut Rajvidyalaya
Bovoranyes, Bangkok, Thailand.

Printed at Mongkol Press, Bangkok.

รายนามคณะกรรมการประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๖

รอง

สํามคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

นายก

อุปนายก

เลขาธิการ

ทรัพย์สิน

บรรณารักษ์

ปฏิคม

ฝ่ายทะเบียน

ประธานแผนกวิเทศสัมพันธ์

ประธานแผนกเผยแพร่วิชาการ

ประธานแผนกประชาสัมพันธ์

ประธานแผนกจัดทำวารสาร

ประธานแผนกจัดหาทุน

ประธานแผนกจัดพิมพ์

ประธานแผนกนิเทศห้องสมุด

ประธานแผนกบรรณานุกรมแห่งชาติ

ประธานแผนกศูนย์รวมบัตร

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

นางสาวบุญจวน อินทรกำแหง

นายสุข วงศาสน์

นางสาวรส วงศ์ยังอยู่

นางสาวกัทลี สมบัติศิริ

นางสาวศรีทอง สีหาพงศ์

นางนิตยา จูทามาตย์

นางรพีพัทธ์ มาพบพันธ์

นายฉุน ประภาวิวัฒน์

นางสาวอุทัย ทุดิยะโพธิ์

นางสาวจารุวรรณ ชาลิต

นายกระจำนัง แม้นญาติ

นางสาวบุญจวน อินทรกำแหง

นางสิรินทร ช่างโชติ

นางศศิวงศ์ ปิงตระกูล

นางสาวสุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์

นางแม่นมาส ชวลิต

นางสาวบุญเจือ องค์ประดิษฐ์

นางสาวนิลวรรณ ปิ่นทอง

ม.ร.ว. จีระวัฒน์ จักรพันธ์

นายครุณ พลศิริ

นายตรี อมาตยกุล

นายถนอม ขรรค์เพชร

นางวิบูลย์ ทรัพย์ธานี

นายบุญจิตต์ ชูทรงเดช

นายเอื้อ บุษปะเกษ หงสกุล

นางมาเรีย เหล่าสุนทร

Office Bearers of the T.L.A. 1963

President	:	Nangsoa Runjuan Intarakumhang
Vice President	:	Nai Sook Wongsason
Secretary	:	Nangsoa Rasa Wongyoungyu
Treasurer	:	Nangsoa Katalee Sombatsiri
Librarian	:	Nangsoa Srithong Srihapongsa
Chief of Reception Committee	:	Nang Nitaya Jutamart
Registrar	:	Nang Rapin Mapobpuntha
Chief of Foreign Relations	:	Nai Chun Prabhavivadhana
Chief of Library Trainings	:	Nangsoa Uthai Thutiyapothi
Chief of Public Relations	:	Nangsoa Charuwan Jalito
Editor of the T.L.A. Bulletin	:	Nai Krachang Manyati
Chief of Fund Raising	:	Nangsoa Runjuan Intarakumhang
Chief of the Publication	:	Nang Sirin Chuangchote
Chief of Library Clinic	:	Nang Sasiwongs Puengtrakul
Chief of Bibliography	:	Nangsoa Suthilak Ampanwongs
Chief of Union Catalog	:	Nang Maenmas Chavalit
Member	:	Nangsoa Boonchua Ongkapradit
Member	:	Nangsoa Nilwan Pinthong
Member	:	M.R. Chiravathana Chakrabandh
Member	:	Nai Daroon Balasiri
Member	:	Nai Tri Amatayakul
Member	:	Nai Thom Kanpetch
Member	:	Nang Vibulpen Chaipani
Member	:	Nai Boonchit Choosongdej
Member	:	Nai Eua Busapakes Hongsakul
Member	:	Nang Maria Loasoonthorn

กิจกรรมต่าง ๆ

ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

นักเทคโนโลยีสารสนเทศ แลกเปลี่ยนความรู้ เชื่อมความสนใจพัฒนากับบรรณารักษ์ทั่วโลก
ขอความร่วมมืองานด้านห้องสมุดของไทย

นักเผยแพร่วิชาการ อบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ จัดให้มีชมรมและกิจกรรมในต่าง
จังหวัด

นักประชาสัมพันธ์ จัดรายการวิทยุ โทรทัศน์ อภิปราย ปาฐกถา กิจกรรม และทำ
ภาพยนตร์แนะนำการใช้ห้องสมุดตลอดจนติดต่อหนังสือพิมพ์

นักจัดพิมพ์ จัดทำหนังสือวิชาบรรณารักษศาสตร์และพิมพ์ให้มีมากขึ้น และทำ
หนังสือเพื่อเสนอรายชื่อหนังสือใหม่

นักหาทุน จัดหาทุนใช้จ่าย และทุนสะสม

นักนิเทศห้องสมุด ดึงเสริมการจัดห้องสมุด ณ ที่ต่าง ๆ ทั้งช่วยเหลือและแนะนำ

นักบรรณานุกรมแห่งชาติ จัดทำรายชื่อหนังสือ ดาวดาร์ และเอกดาร์ทั้งในและนอก
ประเทศ

นักศูนย์รวมบัตร เพื่อรวบรวมรายชื่อบรรดาหนังสือที่มีในห้องสมุดต่างๆ ทั่วประเทศ

นักบรรณารักษ์ จัดหาหนังสือวิชาบรรณารักษศาสตร์ และหนังสือที่ใช้ในการอบรม
ค้นคว้า ตลอดจนจัดห้องสมุดของสมาคม

นักปฏิบัติ เป็นสื่อให้สมาชิกได้พบปะสังสรรค์สนทนากัน

นักวารสาร เผยแพร่ความรู้วิชาการในเรื่องหนังสือและห้องสมุดและแจ้งข่าวสาร
ให้สมาชิกได้ทราบงานห้องสมุดของเพื่อนบรรณารักษ์ด้วยกัน

นักทะเบียน เพื่อทราบจำนวนสมาชิกของสมาคมว่ามีผู้ใดอยู่ที่ใด

กิจกรรมพิเศษ

นักทำหนังสือพิมพ์ เพื่อจัดพิมพ์หนังสืออ่านสำหรับเด็กให้มากขึ้น

นักสร้างอุปกรณ์ครุภัณฑ์ห้องสมุด เพื่อให้ความสะดวกห้องสมุดต่าง ๆ ตามแบบ
มาตรฐานและราคาเยา

นักบรรยายการ เพื่อสะดวกแก่บรรณารักษ์ได้ทราบจำนวน และรายละเอียดเกี่ยวกับ
หนังสือ

นักส่งเสริมการอ่านและห้องสมุดในภาคใต้ เพื่อช่วยส่งเสริมการอ่านและห้องสมุดใน
จังหวัดภาคใต้

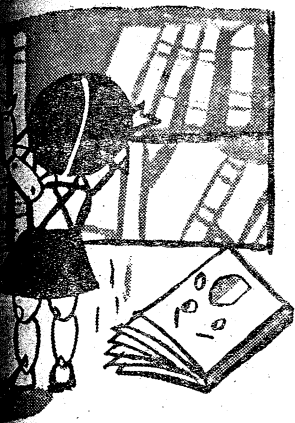
T.L.A. Activities

Various divisions of T.L.A. take up the following duties :—

1. **Foreign Relation Division** - to contact foreign agencies and organizations governmental and non-governmental in order to exchange notions and experiences, to gain friendship with libraries abroad.
2. **Library Education Division** - to help library workers in acquiring and improving knowledge in library science by organizing workshops or seminars whenever needed.
3. **Public Relation Division** - to promote the use of books and libraries among the public; to make people aware of the needs in books and libraries.
4. **Publication Division** - to publish text-books in library science, and other kind of goods which will facilitate librarians in their work, such as library manuals, library directions.
5. **Fund Raising Division** - to raise fund for libraries in need.
6. **Library Clinic Division** : to help re-organize libraries already in existence but not yet systematically organized.
7. **Bibliography Division** - to compile bibliographies and book lists needed by libraries.
8. **Union Catalog Division** - to set up a union catalog of collections of materials in libraries in Bangkok.
9. **Reception Division** - to arrange, whenever it is suitable, for informal meetings among librarians; to help foreign librarian visitors in Thailand.
10. **Library Division** - to acquire and organize books in library science and library tools for use of the members of the association.
11. **Registration Division** - to keep record of the members of the association.
12. **Library Journal Division** - to edit and issue T.L.A. Bulletin, official journal of T.L.A., and to issue newsletters.

Other Activities

1. Promote and publish childrens' books.
2. Produce library furnitures, and equipments.
3. Produce library printed catalog cards.
4. Making survey of interest in reading Thai books among Malay-speaking people in the southern provinces, and help promoting library services in these areas.

ห้องสมุดโรงเรียนกับชุมชน

ด. บรรณเพ็ชร

THE SCHOOL LIBRARY AND COMMUNITY

librarian paper presented to the library science department, Indiana State Teachers Col-
ls in blerre Haute, Indiana. In partial fulfillment of Library Science 550 Problems of
ce, and School Library. By Thom Kharnepej, July 1959.
in the

TABLE OF CONTENTS

THE PROBLEM AND DEFINITIONS OF TERMS USED.

The philosophy of the library.

The school library is a service agency.

The school library is a teaching agency.

The school library is a materials center.

The school library is a reading center.

OPERATION WITH THE COMMUNITY.

The activities.

OPERATION WITH THE PUBLIC LIBRARY.

The school librarian's relation to the public library.

The public library and school library working together.

The public library aids the school.

The school library aids the public library.

OPERATION WITH OTHER AGENCIES.

CONCLUSIONS.

BIBLIOGRAPHY.

บทที่ ๑ ว่าด้วยปัญหาและนิยาม

ปัญหาและนิยามต่าง ๆ ในบทความ (รายงาน) ฉบับนี้ คือ ปัญหาห้องสมุดโรงเรียนกับชุมชน คำว่าชุมชนในที่นี้ ให้เข้าใจว่าหมายถึง คน แลสิ่งของและวัฒนธรรมและบริการต่าง ๆ ที่รวมกันอยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง แวดล้อมห้องหรือจะกล่าวกว้างรอบ ๆ ห้องสมุดแต่ละแห่งย่อมเต็มไปด้วยชุมชน แม้แต่ห้องสมุดอยู่ในชุมชนดังกล่าวนี้ด้วย

ความสำคัญอันดับแรกของบทความนี้ คือ ปัญหาเรื่อง ปรัชญา (The philosophy of the library)

ปรัชญาของห้องสมุดแบ่งออกเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ ได้ ๔ หัวข้อดังต่อไปนี้

ก. ห้องสมุดโรงเรียนคือสำนักตัวแทนจัดบริการอย่างหนึ่ง (A service of the school library) หน้าที่ของห้องสมุดโดยเฉพาะข้อที่มุ่งที่จะบริหารกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์นั้นห้องสมุดโรงเรียนจึงมีหน้าที่จัดบริการหนังสือและวัสดุอื่น ๆ ตามหลักสูตรและตามความต้องการของนักเรียนและครูด้วย ถ้าเป็นโรงเรียนอยู่ในอุปการะของหน้าที่จัดบริการ ตามความต้องการของชุมชนด้วย หนังสือและวัสดุต่าง ๆ อาจจะไปตามชนต่าง ๆ ตามห้องดำริต ตามห้องทดลอง ตามห้องนิทรรศการ การศึกษาแห่งใดแห่งหนึ่ง บริการดังกล่าวนี้จัดให้เปล่า ไม่คิดค่าตอบแทน เช่นเดียวให้ยืมหนังสือเป็นรายบุคคล เมื่อได้ใช้ประโยชน์เสร็จแล้ว ก็ส่งกลับมาเก็บรักษาไว้ ผู้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับโรงเรียนทุกคน มีสิทธิที่จะเข้าไปใช้ห้องสมุดได้ตามบริการของห้องสมุด นี่คือปรัชญาห้องสมุดข้อหนึ่ง

ข. ห้องสมุดโรงเรียนคือสำนักตัวแทนจัดการอบรมสั่งสอน (agency) หน้าที่ของห้องสมุดโดยเฉพาะข้อนี้ มุ่งประสาทวิทยากรนนาชนิดใดการศึกษาไว้อย่างครบถ้วนและเป็นระเบียบเรียบร้อย มีวัตถุประสงค์อย่างเพื่อการค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเองทุกแขนงวิชาที่ชุมชนพึงประสงค์ นอกจากนั้นห้องสมุดหาอุปบายชักจูงให้ทุกคนอยากรู้อยากเรียน ตีตกติติใจในการแสวงหาความรู้ด้วย

ก. ห้องสมุดโรงเรียนคือศูนย์หรือแหล่งกลางสำหรับรวบรวมวัสดุานาชนิด

๖. ห้องสมุดโรงเรียน หรือห้องสมุดทั่วไปทุกแห่งคือศูนย์หรือแหล่งกลาง
การอ่าน (A reading center) หน้าที่ของห้องสมุดโดยเฉพาะนี้มุ่งให้ความสะดวกแก่
ทุกคน เข้าไปนั่งพักผ่อนอ่านหนังสือในห้องสมุดได้อย่างสบาย ห้องอ่านหนังสือต้อง
กว้าง มีที่นั่งมากพอและนั่งสบาย มีแสงสว่างเพียงพอและไม่เป็นอันตรายแก่สายตาของ
การถ่ายเทอากาศและอุณหภูมิภายในห้องอ่านหนังสือถูกต้องตามลักษณะทุกประการ
คนแฉะบรรณารักษ์จำเป็นต้องมีทักษะในการจัดตั้งให้เหมาะแก่บุคคลและกาละเทศะ
(right material to the right people at the right time) มีความเข้าใจความต้องการ

ของดุษฎีนิพนธ์มีความภาษาอังกฤษเพิ่มเติมได้จาก Mary Peacock Douglas, The Teacher-Librarian's
 วิทยานิพนธ์, Chicago : A. L.A., 1949 หน้า ๓ ถึง ๔ (ว่าด้วยคุณสมบัติของครูบรรณารักษ์)

ข้อความต่อไปนี้แปลจากวารสารห้องสมุด Library Journal ของสหรัฐ
ฉบับประจำเดือนกุมภาพันธ์ วันที่ ๑๕ ค.ศ. ๑๙๕๓ หน้า ๒๘๓ เรื่อง "ที่ปรึกษาและบรรณ
(Counsellor and Librarian) บทความของ C.A. mickelman

เพื่อดำเนินปรัชญาห้องสมุดที่ดี ที่ว่าห้องสมุดโรงเรียนหรือห้องสมุด
ทุกแห่งคือศูนย์หรือแหล่งกลางสำหรับการอ่าน (A reading center) ครูบรรณารักษ์
จะต้องเรียนรู้วิชาการแนะแนว (Guidance) สามารถปฏิบัติตามโปรแกรมการแนะแนว
ศึกษา สามารถเข้าใจความมุ่งหมาย และความหมายของการแนะแนว พร้อมทั้ง
สัมพันธ์ภาพระหว่างห้องสมุดกับการแนะแนว ตามปกติแล้วการแนะแนวเกี่ยวข้องกับค
งอกงามและพัฒนาการทุกแง่มุมของชีวิต (all areas of life) วัตถุประสงค์ของแต่ละโบ
ก็เพื่อให้ทุกคนประสบความสำเร็จด้วยความดีชื่นร่าเริง มีความภาคภูมิใจและมีบุคลิกภาพ

สัมพันธภาพระหว่างห้องสมุดโรงเรียนกับชุมชน จะปฏิบัติต่อกันได้
วัตถุประสงค์ของปรัชญาห้องสมุดที่ว่าห้องสมุดคือศูนย์หรือแหล่งกลางสำหรับการอ่าน
reading center) ครูบรรณารักษ์จำเป็นต้องรู้ และสามารถปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์มา
(Basic Principles) ดังต่อไปนี้

๑. จัดให้มีการแสดงข่าว เกี่ยวด้วยการอาชีพในชุมชน และเกี่ยวข้องก
หาความรู้ตามโอกาสอันควร การแสดงข่าวของสังคม การประชาสัมพันธ์ แสดง
อยู่ดีกินดีของแต่ละบุคคล แสดงข่าวความเคลื่อนไหวส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับชุมชน ตาม
และความเหมาะสม

๒. เฝ้าแสวงหาคำอธิบายคำแถลงการณ์ เพื่อช่วยขจัดปัญหาต่าง ๆ ที่เก
ชุมชน หรือเกิดขึ้นแก่แต่ละบุคคลในชุมชน ชี้แจงช่องทางให้เลือกเอาตามความพอใจ
เพื่อการปรับปรุงส่งเสริมชุมชน

๓. เปิดบริการรับปรึกษาหารือ และบริการแนะแนวอาชีพ และบริการช
อย่างไม่เป็นทางการ (informal assistance)

๔. จัดให้มีการประชุมพิเศษ การจัดกำลังพล และบุคคลกร การติดตาม
และงานช่วยเหลือแบบอื่น ๆ เท่าที่ห้องสมุดจะสามารถจัดขึ้นได้

CHAPTER I. THE PROBLEM AND DEFINITIONS OF TERMS USED

The problem in this report is the school library and community or the relationship between the school library and the community. First importance of the study is the philosophy of the library.

A. The school library is a service agency. It functions to further the objective. It provides books and nonbook materials for all subject and all pupils and teachers. Library materials are sent freely to classrooms, laboratories and study centers—wherever they will be used. From all parts of the school, pupils, teachers, committees, classes, and individuals go to the library to use books, pamphlets, periodicals, newspapers, and audio-visual aids.

B. The school library is a teaching agency. It provides the knowledge of all types of learning materials such as how to use the books and other materials for the reference work or recreation. It stimulates interest among pupils and encourages the use of materials. The library cooperates with other agencies of instruction in teaching pupils learn how to use libraries and their materials, how to find information, how to study. But its bulletins and exhibits, by its posters, direction sheets, and by its appearance and atmosphere, the library teaches informally and encourages learning. By its introduction to the public library, it suggests the lifetime use of public service to further any interest or experience. The beauty, order, and efficiency of the library, the efficiency of its organization, the appeal of its materials invite pupils to make study attractive, carry on and increase the enthusiasm, zeal, or motive for learning in its own walls or in the classroom, assembly, shop, laboratory, or gym.

C. The school library is a materials center. Books and materials are kept in the library and organized; cataloged, shelved or filed, and yed so as to be easily found and used. The trunk line of the school library co have been covered : reference books, factual or work-type books, pleasure reading publications, pamphlet and clipping ; audio-visual aids. There remain certain tr and parallel lines, as given : (1) museum objects and laboratory aids ; (2) the te collections ; (3) the teacher's library ; (4) collections for community use.

D. The school library is a reading center. It is a place joying and investigating by using all sorts of materials in the library. It provi comfortable place for reading——particularly the provisions for lighting, for for ventilation, and for regulating temperature.

The school librarian——skilled in bringing the right material to the people at the right time, understanding community needs and school needs, q discovering reading difficulties and in finding aid for dealing with them ; alert prove the conditions for study and to help individuals improve their study hab fective in relating books to the happenings of the world and the interests of th to books——is so subtle a guide and leader that the reader is almost unaware services. The school librarian makes library a reading room, a materials labor¹ work center for the entire school.

In addition to the reading center, the school librarian has to carry effective guidance program, one must know the meaning and purposes of guida its relationship to the library. Guidance is concerned with the student's gro development in all area of life, the objective of the program being happy ind

1. Mary Peacock Douglas, *The Teacher-Librarian's Handbook*, Chicago : Library Association, 1949, p.p. 3-4.

grounded, stable personalities. For the school library to function properly in it is necessary that the librarian knows and be able to use the following basic

1. To provide information about vocational and educational opportunities, relationships, personal well-being, and any other facts bearing on individual adjustment.
2. To obtain and interpret the information about the individual to help in problems of choice and adjustment.
3. To provide professional and informal assistance in counseling service.
4. To provide orientation, placement, follow-up, and other types of assis-

ความรู้เรื่องการนอนหลับ

๑. ประโยชน์ที่จะได้จากการนอนหลับเต็มที่ มักได้ตอนหลังจากได้หลับไปสองสามชั่วโมงจะได้ประโยชน์อย่างธรรมดา
๒. อาบน้ำอุ่น ช่วยให้หลับได้ดีขึ้น
๓. การเดินเล่นตอนเย็นช่วยให้หลับง่ายขึ้น
๔. ทานอาหารนุ่มนวลหรือแข็งมาก เป็นศัตรูของการนอนหลับสนิท
๕. ถ้านอนเพียง ๖ ชั่วโมงแทนที่จะเป็น ๘ ชั่วโมง การทำงานวันรุ่งขึ้นจะต้องใช้กำลังจะได้งานเท่าเดิม

จาก ริดเดอร์ส ไดเจสท์

kelman, "Counselor and Librarian,"

Journal, Chicago : American Library Association, February 15, 1959, p. 291.

บทที่ ๒ ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับชุมชน

บรรณารักษ์และครูบรรณารักษ์ ทั้งหลายจะต้อง ปฏิบัติตนเป็นผู้รับใช้ อย่างที่ด้านวนภาษาอังกฤษว่า เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน โดยอาสาสมัครเข้าเป็นสมาชิก องค์การและสมาคมต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ในชุมชน เช่นองค์การดังคมดงเคราะห์ผู้มีบุญมาก คณะเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น อีกทางหนึ่ง บรรณารักษ์และครูบรรณารักษ์ควรเสนอตัว มีส่วนร่วมในการจัดโปรแกรมการกุศลต่าง ๆ และอาจนำเอาโปรแกรมบางโปรแกรม จัดทำขึ้นในห้องสมุด ตัวอย่างเช่น โปรแกรมการจัดนิทรรศการ เครื่องแต่งกายในห้องสมุดหนึ่งเป็นต้น นอกจากนี้ยังมีโปรแกรมการจัดนิทรรศการหนังสืออ่านและวรรณคดีสำหรับเด็ก เยาวชน ห้องสมุดอาจรวบรวมหนังสืออ่านและวรรณคดีเหล่านั้นนำไปตั้งแสดงในครัวเรือนต่าง ๆ เช่นงานชุมนุมของสมาคมครูและผู้ปกครองนักเรียน เป็นต้น นอกจากนำเอาไปแสดงแล้ว บรรณารักษ์และครูบรรณารักษ์ยังพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือแนะนำแก่ใจต่าง ๆ ให้แก่ครูและผู้ปกครองนักเรียนที่มาประชุมกันด้วย และพร้อมที่จะให้ยืมหนังสือไปอ่าน คุณสมบัติอันสำคัญอย่างหนึ่งของครูบรรณารักษ์ และบรรณารักษ์โดยเฉพาะ ต้องมีความสามารถและรอบรู้พอที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้รวดเร็ว ต้องเป็นผู้ทันสมัย (modern librarian)

อีกประการหนึ่ง บรรณารักษ์และครูบรรณารักษ์จะต้องศึกษาให้เข้าใจ และสิ่งแวดล้อม เฉพาะอย่างยิ่ง งานอาชีพ และงานอดิเรกต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนทั้งทรัพยากร และประวัติศาสตร์ ของชุมชน นั้นด้วย เมื่อมีโอกาส บรรณารักษ์และครูบรรณารักษ์ควรเดินทางไปศึกษาหาความรู้ตามโรงงานต่าง ๆ พร้อมกับนักเรียนที่ไปทำ (Field trip) ในสมัยประชุมขององค์การหรือสมาคมที่สำคัญ ๆ บรรณารักษ์และครูบรรณารักษ์ควรหาโอกาสไปร่วมประชุมกับเขาด้วย ในนามของห้องสมุด เพื่อสนับสนุนกิจการงานการประชุมเอามาพิมพ์เผยแพร่ โฆษณาทางหนังสือข่าวสารของห้องสมุด โอกาสที่จะไปร่วมประชุม และจกรายงานการประชุม บรรณารักษ์และครูบรรณารักษ์ควรหาเวลาว่างมาพิมพ์หรือแถลงการณ์ขององค์การหรือสมาคมนั้น ๆ ให้ได้จากหนังสือพิมพ์หรือแถลงการณ์ขององค์การหรือสมาคมนั้น ๆ เมื่อได้มาแล้วควรทำกฤตภาค ตัดรวบรวมเอาได้เป็นหมวดหมู่ (Clipping)

บทความนี้จะนำมาซึ่งผลสำเร็จ ถ้าชนไปผ่านการแถลงข่าวของชุมชน (Local information) ก็จะได้รับคามยกย่องจากชุมชนด้วย

บรรณารักษ์และครูบรรณารักษ์ ควรหาโอกาสไปติดต่อเยี่ยมเยียนแหล่ง

เสมอ ๆ เช่นไปติดต่อด้านงานของรัฐบาลด้วยตนเอง แทนการติดต่อโดยจดหมาย เยี่ยมโรงงานต่าง ๆ ในชุมชน ไปเยี่ยมเยียนร้านขายหนังสือ ห้องสมุดอื่น ๆ เช่น ตลาดประชาชน ห้องสมุดเฉพาะ ห้องสมุดของเอกชน ตำมคมกาชาด ตำมคมครูและ ตำมคมลูกเสือชาย ตำมคมลูกเสือหญิง สถานพิพิภัณฑ์ วัด และโบสถ์ของศาสนา เป็นต้น สถานที่เหล่านี้ บรรณารักษ์และครูบรรณารักษ์ควรทำการติดต่อ เพื่อหาความรู้ การค้นเพื่อนำมาลงในข่าวสารของห้องสมุด เพื่อความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับชุมชน โรงเรียน ห้องสมุดประชาชนที่เหมือนกับสถาบันของชุมชน ซึ่งมีหน้าที่จัดกิจกรรม สังคมศาสตร์ได้เป็นอย่างดี การออกสำรวจแหล่งทรัพยากรในชุมชนอาจวางโครงการ เก็บเรียนรู้ใหญ่ของโรงเรียนออกทำการสำรวจ และก็จะได้รับผลสำเร็จเป็นอย่างดี การ สภาพและอนามัยของชุมชน เจ้าหน้าที่สุขภาพและอนามัยอาจขอแรงให้โรงเรียน ไปโดยผ่านทางห้องสมุด ห้องสมุดจะต้องร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สุขภาพและอนามัยด้วย อนามัย พิมพ์แถลงการณ์ แนะนำแจกจ่ายหนังสือและใบปลิวที่เกี่ยวกับการสุขภาพ อนามัย นอกจากนั้นห้องสมุดอาจประกาศให้นักเรียนแต่งบทความ ประกวดการเรียงความ สุขภาพและอนามัย มีการประกวดชิงรางวัลของห้องสมุด ในด้านที่เกี่ยวกับหนังสือ ควรจัดทำบรรณานุกรมเฉพาะแผนกสาธารณสุข การสุขภาพ และการอนามัย เพื่อ ชนได้เข้า หาความรู้จาก การอ่านหนังสือใน ห้องสมุด ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือ และวัตถุต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข การสุขภาพ และการอนามัย

ในฐานะที่ห้องสมุดเป็นตัวแทนในการ จัดกิจกรรมทางด้าน สังคมศาสตร์ ให้แก่ชุมชน อย่างไรบ้างขอให้อ่าน “หนังสือกิจกรรมสำหรับห้องสมุดโรงเรียน” ACTIVITY FOR SCHOOL LIBRARY เรียบเรียงโดย LUCILE F. FARGO จัดพิมพ์ขึ้นโดย ห้องสมุดอเมริกัน ที่นคร ชิคาโก เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๓๕ หน้า ๗๐-๗๑ ซึ่งมีใจความ

“การจัดนิทรรศการควรแบ่งออกเป็น นิทรรศการโบราณวัตถุและของที่ระลึก นิทรรศการเครื่องแต่งกายสมัยต่าง ๆ นิทรรศการหุ่นจำลองโบราณสถาน นิทรรศการเครื่องมือเครื่องใช้สมัยต่าง ๆ นิทรรศการจดหมายเหตุต่าง ๆ นิทรรศการการ์ตูน นิทรรศการโปสเตอร์ นิทรรศการรูปภาพ ภาพถ่าย ภาพเขียน

ในฐานะที่ห้องสมุดเป็นตัวแทนในการอบรมสั่งสอนประชาชนให้เป็นพลเมืองดี สมควรจัดหารวบรวม และร่วมมือทำการโฆษณาความรู้ของรัฐบาล พุทธศาสนิก จิตอาสา ถ้อยคำที่ติดต่อมาจากกวีนิพนธ์ หรือถ้อยคำของผู้มีชื่อเสียง นอกจากนั้นควรหาบทความสั้น ๆ หรือเรื่องราวที่คนพบจากแหล่งวัสดุของห้องสมุด จัดทำเป็นโปสเตอร์หรือจัดการแสดงอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น เช่น จัดการแต่งหุ่น จัดการแสดงละคร ภายในห้องสมุด

ห้องสมุดควรจัดงานฉลองวันเทศกาลต่าง ๆ ประจำชาติตามประเพณี จัดงานฉลองหนังสือ ฯลฯ จัดทำบรรณานุกรม จัดรวมบทเพลง จัดรวมโคลงฉันท์ กาพย์ ฉันท์บทประพันธ์ บทละคร

จัดแสดงละครประวัติศาสตร์ อ่านทำนองโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน หนังสือนิทกไว้ด้วยแถบอัดเสียง

จัดให้มีการโต้วาที จัดให้มีการแสดงจำลองการพิจารณาพิพากษาคดีในศาล การประชุมในสภาผู้แทนราษฎร จำลองการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรมาแสดงให้นักเรียนและประชาชนชม โดยมีครูบรรณารักษ์และนักเรียนช่วยกันเป็นตัวแทนและช่วยกันหาอุปกรณ์การจัดให้มีโปรแกรมอ่านหนังสือชีวประวัติและการท่องเที่ยว สำหรับประดับเพื่อเป็นรากฐานในการค้นคว้าหาเหตุผลทางด้านประวัติศาสตร์และสังคม

ค้นหาแคตตาล็อกของวิทยาลัยต่าง ๆ รวบรวมเอาไว้รวมทั้งหนังสือต่าง ๆ ถึงคุณค่าของการศึกษาในวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนและประชาชนได้รู้ดูทางอันจำเป็นการศึกษาในอนาคตและการแสวงหาอาชีพต่อไป เพื่อจะได้เลือกเอาตามใจชอบ

รวบรวมและจัดนิทรรศการแสดงแผนภูมิของพระนคร แสดงตำแหน่งและดูแลบริหารงานแต่ละตำแหน่ง หน้าที่และเงินเดือนของผู้บริหารงานแต่ละตำแหน่งและอื่น ๆ เป็นสำหรับนักเรียนและประชาชนควรจะทราบ

ทำตุ๊กตากระต่ายจากวัสดุราคาถูก เพื่อแสดงเครื่องแต่งกายสมัยต่าง ๆ ตามหลัก
ในห้องสมุด แสดงลักษณะ ท่าทาง อุปนิสัยที่เด่น ๆ ของคนแต่ละเผ่าแต่ละชาติ
อยู่ในประวัติศาสตร์ของชนต่าง ๆ ในโรงเรียนประถมศึกษา (ค้นได้จากวารสาร

ARTS MAGAZINE 28:302, January, 1929.)

ในหนังสือ "คู่มือครูบรรณารักษ์" THE TEACHER-LIBRARIAN'S
BOOK ของ แมรี พิคคอก-ดุกกลด์ MARY PEACOCK DOUGLAS

จัดพิมพ์ขึ้นโดยสมาคมห้องสมุดอเมริกัน ที่นครชิคาโก เมื่อ ค.ศ. ๑๙๔๘ หน้า ๑๔๓

ในชุมชนใดที่ไม่มีห้องสมุดประชาชน วัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของห้องสมุดโรงเรียน
น่าจะประโยชน์มาสู่ชุมชนได้เป็นอย่างดี เพราะฉะนั้นห้องสมุดโรงเรียนจะต้องอำนวยความสะดวก
ให้แก่ชุมชนด้วย ตลอดจนกระตือรือร้นช่วยเหลือชุมชนด้วยบริการสาธารณะให้เพียงพอ
ครูบรรณารักษ์จะต้องรับผิดชอบในกิจการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ๑) ชี้แจงแนะนำหน้าที่และแนวความคิด ของห้องสมุดให้ทุกคนที่มีส่วนเข้ามา เกี่ยว
กับห้องสมุด ให้มีความเข้าใจโดยทั่วถึงกัน
- ๒) ชวนให้แต่ละบุคคล หรือคณะบุคคล หรือองค์การต่าง ๆ มาติดต่อทำความ
งานเองกับห้องสมุด
- ๓) เฝ้าแสวงหาหนังสือแถวและแหล่งที่มา ของหนังสือแถวเพื่อ นำ มา
ชุมชนตามความต้องการของทุก ๆ คน
- ๔) ทำความรู้จักคุ้นเคยกับหน่วยบริการต่าง ๆ ขององค์การแต่ละแห่งของห้องสมุด
และขององค์การห้องสมุดทุกแห่ง
- ๕) ทำการลำเลียงและจัดส่งมอบรวมให้แก่ชุมชน โดยถือว่าห้องสมุดเป็นสถาบัน
ของสังคม
- ๖) ให้บริการห้องสมุดแก่ทุก ๆ คน ตามความต้องการของแต่ละบุคคล และ
ต้องการของหลักสูตรการสั่งสอนวิชาต่าง ๆ
- ๗) ควบคุม ปกครองดูแลห้องสมุดโรงเรียน ประหนึ่งว่าเป็นห้องสมุดของประชาชน
บริการต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน ครู และประชาชนไปด้วยพร้อม ๆ กัน

ในหนังสือกิจกรรมสำหรับห้องสมุดโรงเรียน ของ ลูซิด เอฟ ฟาโก้ ตั้งแต่ ๑๙๔ ถึงหน้า ๑๙๘ มีใจความว่า

นักเรียนทั้งหลายควรจะมีส่วนร่วมในการร่วมแรงร่วมใจไม่ตรีจิต ระหว่างห้องเรียนกับชุมชนภายนอกโรงเรียน โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้น เพื่อให้เกิดสัมพันธ์ระหว่างห้องสมุดกับชุมชน

เมื่อกล่าวโดยทั่วไปแล้ว กิจกรรมต่าง ๆ แบ่งออกได้เป็น ๒ แบบ คือ แบบที่ ๑. ให้นักเรียนพาบิดามารดาและมิตรสหายมาเยี่ยมห้องสมุด เพื่อให้เห็นด้วยสายตาของตนเองว่า ห้องสมุดกำลังดำเนินกิจกรรมอย่างไรบ้าง

แบบที่ ๒. ให้นักเรียนพาเอากิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำขึ้นในห้องสมุดไปปฏิบัติตามญาติพี่น้องและบรรดามิตรสหายชายหญิงจนถึงบ้าน หรือให้นักเรียนพาเอาอิทธิพลของห้องสมุดไปปฏิบัติตามญาติพี่น้องและบรรดามิตรสหายชายหญิงจนถึงบ้าน เช่นช่วยเหลือหาหนังสือที่ต้องการอ่านส่งไปให้ โดยให้นักเรียนเป็นผู้นำไปบริการแก่เขาจนถึงบ้าน

อีกประการหนึ่ง การประชุมเพื่อประโยชน์แก่สังคมระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครองนักเรียน หัวหน้าหน่วยงานต่าง ๆ และบรรดามิตรสหายที่เคยมาเยี่ยมห้องสมุด อาจจัดขึ้นโดยกลุ่มนักเรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นผู้จัดให้มีการประชุมเช่นงานชุมนุม หรือโดยบรรดาพ่อแม่ของนักเรียนดังกล่าวแล้ว

การเชิดเชิญบุคคลดังกล่าวแล้วให้มาในพิธีเลี้ยงน้าชาในห้องสมุด หรือเลี้ยงเย็น เนื่องในงานเปิดห้องสมุด เปิดห้องเรียน หรือเปิดอาคารเป็นต้น งานเหล่านี้อาจจัดขึ้นโดยสมาคมครูและผู้บริหารของนักเรียน งานเหล่านี้อาจทำได้โดยอาศัยสถานที่ห้องสมุดของโรงเรียนเพียงอย่างเดียว คณะนักเรียนควรจะจัดเตรียมงานลำหัด และงานนิทรรศการตามคุณประโยชน์ของห้องสมุด เพื่อแสดงแก่แขกผู้มาในงานนั้น และถ้างานนั้นจัดขึ้นโดยเป็นงานใหญ่ของโรงเรียน การเชิดเชิญแขกควรทำให้กว้างขวางทั่วชุมชนที่ห้องสมุดเคยเกี่ยวข้อง โดยจัดพิมพ์บัตรเชิญอย่างหรูหรา แต่ถ้าเป็นงานของห้องสมุดโดยเฉพาะ เชิดเชิญแขกก็ควรจำกัดวงให้แคบเข้ามาเพียงให้นักเรียน ช่วยเขียนบัตรเชิญหรือพิมพ์ ออกแล้วให้นักเรียนนำบัตรเชิญไปเชิญเฉพาะตัว

โรงเรียนกับชุมชน

การรวบรวมวัสดุต่าง ๆ ของห้องสมุดควรจัดไปจนถึงสิ่งที่มีคุณประโยชน์แก่ชุมชน เช่น หนังสือออกต่าง ๆ หนังสือแนวอาชีพ หนังสือเรื่องรมย์ นิตยสาร จดสาร ที่ รวบรวมทั้งภาค และโสตทัศนวัสดุต่าง ๆ ด้วย การรวบรวมพิพิธภัณฑการรวบรวม หอจดหมายเหตุต่าง ๆ ตำราเรียน การจัดห้องสมุดสำหรับครูการรวบรวมทรัพยากร ที่อยู่ในชุมชน รวบรวมดินแร่ รวบรวมแผนที่นานาชาติ รวบรวมภาพ รวบรวม รวบรวมตุ๊กตา ฯลฯ

ในทศวรรษจะจำไว้ด้วยงานนิทรรศการพิเศษที่ควรจะต้องให้จัดขึ้นบ้าง คือนิทรรศการ ไปถึงสิ่งที่มีประโยชน์แก่ห้องสมุด แต่ถึงเวลานอนอยู่ภายนอกห้องสมุดคือ นิทรรศการ ุคประชาชน นิทรรศการสถานพิพิธภัณฑ์ นิทรรศการของบริษัทห้างร้านจำหน่าย

ในที่สุด บรรณารักษ์ควรระลึกถึงโอกาสอันดีอย่างหนึ่งคือ ในสมัยประชุม ประเพณีของสมาคมต่าง ๆ เช่นสมาคมครูและผู้อุปการะนักเรียน เป็นต้น หรือใน ทำพิธีเปิดอาคาร บรรณารักษ์ควรทวโอกาสอันดีเช่นนี้แนะแนวคิดในการเลือก ุคอ่าน ซึ่งเป็นศิลปะที่ค่อนข้างยาก

หลักการทำงาน

จงใช้ความคิด, อย่าติดแบบ, อย่าบ้า, อย่าหนีความจริง

ข้าราชการเก่า

CHAPTER II COOPERATION WITH THE PUBLIC LIBRARY

The school librarian should make herself or himself a part of the community. Opportunities to do so come through occasional membership in civic, social and educational organizations, through taking part in programs, by exhibits and social functions in the school and in the library. Parent-teacher meetings held in the latter make known the interest of mothers and fathers in juvenile reading, and lead to conferences on children's literature and reading problems helpful to parents and librarians alike. The school librarian, like the modern teacher, is alive to all of life, and is not merely to so much of it as is comprised within the covers of a book.

The school librarian must know the community and, more especially, its industries, resources and history. If it is not often possible for the school librarian to join student expeditions to industrial plants or, leaving the library in charge of the school, to understudy, to run away to a meeting of civic importance, she can at least evince interest in such enterprises by commissioning pupils and teachers to ask on behalf of the library for printed information which may later be made available to all by inclusion in the clipping file. By such methods access is obtained to whole fields of information.

The following places in the community should be contacted by the school librarian: Government bureau, industrial plants, commercial plants, book stores, public libraries, personal libraries, Red-Cross association, Parent-teachers association, Scouts association, Girl Scouts association, museum, church, and etc.

The school library as a social institution is an excellent field for the promotion of science activity. A survey of library resources of the community makes an excellent project for older groups. Health surveys covering the local community are sometimes initiated by school groups. The library participates by providing books and

health and sanitation, and pupils prepare reports, bibliographies and school involving the use of these materials.

As representative additional activities which appear to be self-explanatory are suggested :

1. Exhibits of relics, costumes, implements, models of historic buildings, cartoons, postcards, and pictures.
2. Citizenship expressed in slogans, truths, quotations. Collected from sources, made into posters, or otherwise shown in the library.
3. Preparing to celebrate national holidays, education week, et cetera, by appropriate poems, pictures, speeches, plays and essays. Making bibliographies same for use by other members of the school.
4. Dramatizations of historic scenes, famous poems and the like.
5. Debates, mock courts, meetings of the city council, mock elections. and pupils work together to find the necessary factual materials.
6. Biographies and travel books read for background and factual material in the study of history or social problems.
7. Investigation of college catalogs, reading books on the value of a college and otherwise ascertaining facts essential to future education and vocational
8. Compiling and exhibiting charts showing state, city or county officers, positions, salaries, functions, et al.

Paper dolls simply dressed in crepe paper from costume designs found may help to make historic characters or races and nations more vivid to in the elementary school. (See School Arts Magazine 28 : 302, January

In communities where there is no public library it is possible that school library resources be made available in a limited degree to the residents, provided such use does not interfere with school services. The teacher-librarian in a school of this kind will exert every effort in helping the community to secure adequate library service.

The teacher-librarian should assume responsibility for :

1. Interpreting the functions and ideals of libraries to all with whom the school comes in contact.
2. Introducing individuals, groups, or organizations.
3. Bringing book information and sources of book information to all who need this service.
4. Making known the services of national and state library organizations.
5. Demonstrating and teaching the library as an essential social institution.
6. Providing library services to meet individual and curriculum needs.
7. Administering the school library so that present pupils and teachers require comparable public library resources and services for the entire community.

Pupils may do a great deal to bring about cooperation and a spirit of wholehearted cooperation between the school library and the community outside the school.

In general, activities directed to these ends take two forms : (1) they invite parents and interested friends to the school library where they may see for themselves what the library is doing ; or (2) they extend the library's influence into the home by securing the intelligent cooperation of parents in the matter of the personal reading of their boys and girls.

Social gatherings for parents, faculty, and friends of the library may be planned by pupil groups, or by the librarian assisted by pupils. Parent-Teacher Organizations will usually respond to an invitation to a library tea ; other groups may

in the evening-----perhaps on the occasion of the school "open house". Helping with the refreshments, pupils should be encouraged to prepare demonstrations of how they use the library, and they may act as guides in explaining and showing off the library to visitors. If the affair is a part of a general school entertainment, the library will be included in the general publicity. But when the library alone is the occasion, pupils write special invitations or carry home printed announcements from the print shop or mimeographing department.

The school library collection have been covered ; reference books, factual or fiction books, pleasure reading ; serial publications, pamphlets and clippings ; audio-visual materials ; museum objects and laboratory ; and the collection community use, the collection of minerals, a stamp album, out-of-door photographs, kites, dolls, etc.

Here it may be noted that any hobby exhibit may well emphasize sources outside the school library. It is the very essence of the hobby that it leads out and beyond the necessarily limited resources of the school to those of the public library, the museum, and the bookstore.

The custom very generally followed by schools of holding an "open house" or "parents' night" at least once a year for parents and friends offers many opportunities for the library, not only for publicity, but for parent guidance in the difficult selection.

Hickelman, "Counselor and Librarian," *Library Journal*, American Library Association, February 15, 1953, p. 291.

F. Fargo, *Activity Book For School Library*, Chicago ; American Library Association, 1938, pp. 70-71.

Peacock Douglas, *The Teacher-Librarian's Handbook*, Chicago ; American Library Association, 1949, p. 143.

F. Fargo, *Activity Book For School Library*, Chicago ; American Library Association, 1938, pp. 184-89.

บทที่ ๓ ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดโรงเรียนกับห้องสมุดประชาชน

หน้าที่และความรับผิดชอบของ ห้องสมุด ประชาชน แรก ก็ คือ การไปรณกรรมอ่านหนังสือให้แก่เด็กทั่วทุกแห่ง รวมทั้งเด็กพิการและเด็กที่ยากจนซึ่งอาศัยอยู่สถานที่ขององค์การสงเคราะห์และบ้านของตนเองเช่นตามหมู่บ้านที่ยากจน ไม่เฉพาะแต่เด็กพิการและเด็กที่ยากจนเท่านั้น เด็กที่ผู้ปกครองร่ำรวยก็เช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพราะเหตุว่าการอ่านหนังสือของเด็กด้อยโอกาสมักจะไม่มีจุดหมายปลายทาง ไม่มีความมุ่งหมายว่าให้เด็กอ่านหนังสือเพื่ออะไรห้องสมุดประชาชนจึงจำเป็นต้องตั้งห้องสมุดและบริการแผนกเด็กขึ้น จัดตั้งห้องสมุดเคลื่อนที่ไปให้เด็กตามจุดต่าง ๆ ในชุมชน นอกจากนี้แผนกเด็กของห้องสมุดประชาชนยังร่วมมือช่วยเหลือห้องสมุดโรงเรียนอีกด้วย

บรรณารักษ์แผนกเด็กของห้องสมุดประชาชนเป็นผู้มีความรอบรู้ในเรื่อง ของชุมชน และเรื่องของเด็กเป็นอย่างดี เขาพร้อมที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่างให้เกิดผลด้วยความภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง เป็นต้นว่าเป็นสื่อเชื่อมโยงระหว่างเด็กกับหนังสือ ทำให้เด็กสามารถเลือกหนังสืออ่านได้ของตนเองและสามารถรู้คุณค่าของหนังสือที่ดี มีความรักคุณค่าของวรรณคดี

การชักชวนให้เด็กอ่านหนังสือและเล่าเรื่องจากหนังสือที่ดี ๆ มีคุณประโยชน์ ในแนวทางสำคัญในวิธีการสื่อสัมพันธ์ซึ่งเรียกว่า "บุคทอล์ค" BOOK TALK เป็นรากฐานการดำเนินงานสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของชุมชนแต่ละแห่งซึ่งบรรณารักษ์แผนกเด็ก ของห้องสมุดประชาชนมีความสนใจและยินดีรับอาสาชักชวนเด็กให้พอใจในการอ่านหนังสือเป็นรายบุคคลในขณะที่โรงเรียนส่งนักเรียนชั้นหนึ่ง ๆ ไปยังห้องสมุดประชาชนเพื่อเยี่ยมเยียนแผนกเด็กของห้องสมุดประชาชนโดยถือว่าเป็นชั่วโมงเรียนของโรงเรียน ในห้องสมุดเด็ก เด็ก ๆ จะได้ฟังบรรณารักษ์แผนกเด็กบรรยายเรื่องราวของหนังสือบางเล่มที่ได้ตระเตรียมไว้ ภายหลังจากการเล่าเรื่องในหนังสือให้ฟังแล้วจะมีการปรึกษาหารือ ถามปัญหา และให้ทุกคนไปตรวจเลือกหนังสือบนชั้นและชมนิทรรศการ EXHIBITION

ในโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล ไม่สามารถ ส่งนักเรียน ทั้งชั้นไปยังแผนกเด็กของห้องสมุดประชาชน บรรณารักษ์แผนกเด็กของห้องสมุดประชาชนจะจัดเลือกหนังสือส่งไปให้จนถึงโรงเรียน ครูบรรณารักษ์ของห้องสมุดโรงเรียนจะต้องเป็นผู้ติดต่อทั้งเป็นทางการและเป็นสื่อซึ่งทั้งสองฝ่ายต้องร่วมมือกันช่วยบริการแก่ชุมชน ย่อมเป็นที่ทราบกันอยู่ทั่วไปในสหรัฐอเมริกา

ของห้องสมุดโรงเรียนนั้นถึงจะมีมากเพียงไรก็ยังสู้เงินทุนของแผนกเด็กในห้องสมุดประจำได้และย่อมเป็นที่ทราบกันอยู่ทั่วไปว่า ความสามารถในทางวิชาการบรรณารักษศาสตร์บรรณารักษ์แผนกเด็กและบรรณารักษ์ของห้องสมุดประชาชนล้วนรวมสูงกว่าบรรณารักษ์ของห้องสมุดโรงเรียนดังนั้นบรรณารักษ์ย่อมจะดำเนินในเรื่องนี้เพราะเป็นผลดีแก่ตนและแก่โรงเรียนบรรณารักษ์จึงชอบสนับสนุนบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนและติดต่อกับห้องสมุดประชาชนอยู่เสมอทั้งส่วนตัวและทางการ เมื่อเป็นเช่นนั้นห้องสมุดประชาชนก็เป็นที่สนใจของห้องสมุดโรงเรียนทั้งสองฝ่ายต่างก็รวมมอกกันอย่างเต็มอกเต็มใจ บรรณารักษ์จึงพากันที่ตรวจตราให้ทราบอยู่เสมอว่าในห้องสมุดประชาชนมีอะไรเพิ่มขึ้นบ้าง ในห้องสมุดเรามีอะไรขาดแคลนบ้าง และมีอะไรซึ่งอาจจะขอร้องให้ห้องสมุดประชาชนช่วยหาให้ได้ แล้วเสนอความต้องการของห้องสมุดโรงเรียนให้ห้องสมุดประชาชนทราบ

ในด้านห้องสมุด ประชาชน ก็พยายาม อย่างที่ สุดที่จะให้ ห้องสมุด โรงเรียน ได้ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เสนอความต้องการมายังห้องสมุดประชาชน แนวพัฒนาการห้องสมุดโรงเรียนในต่างประเทศถึงผลงานในอนาคตของเด็ก ๆ ที่ได้รับจากห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดประชาชนที่พลเกี่ยวกับการพัฒนาการห้องสมุดโรงเรียนด้วย ความกดดันในการขยายกิจการห้องสมุดโรงเรียน จึงเคลื่อนที่จาก ห้องสมุด โรงเรียน ไป สู่ ห้องสมุด ประชาชน ด้วย ประการ หนึ่ง บรรณารักษ์แผนกเด็กของห้องสมุดประชาชนขณะนี้ กำลังค้นคว้าหาความต้องการของเด็กที่มามีความต้องการใช้ห้องสมุด มากเพียงไร ? และได้มีการจัดห้องสมุดเคลื่อนที่และรถห้องสมุดเพื่อการแก่โรงเรียนมากขึ้น มีหนังสือชุดสำหรับเด็กเตรียมไว้ให้บิดามารดาขอยืมไปให้บุตรเป็นชุด ๆ (children's book courses) จัดขึ้นโดยบรรณารักษ์แผนกเด็กของห้องสมุดประชาชน งานนี้จะต้องขยายออกไปถึงวัด อุโบสถ การวิจัยซึ่งจะได้นำไปมอบให้แก่โรงเรียนแต่ละแห่งเพื่อให้เป็น "ศูนย์การค้นคว้าวิจัยและคัดเลือกหนังสือของชุมชน" โดยที่ศูนย์นี้พร้อมทั้งวิธีช่วยวางรากฐานนานาชนิดเพื่อจัดพิมพ์หนังสืออ่านสำหรับเด็ก เช่น โดยทางหนังสือพิมพ์, วิทยุ, โทรทัศน์, และนิทรรศการ เป็นต้น บรรณารักษ์แผนกเด็กของห้องสมุดประชาชนสามารถขยายกิจการให้กว้างขวาง ออกไปจนถึงกลุ่มสังเคราะห์ ๆ เช่นตามสโมสร, ศูนย์เยาวชน, สถานพักผ่อนหย่อนใจ, โรงพยาบาล ฯลฯ นอกจากนี้หาโอกาสทำงานร่วมมือกับบิดามารดา, ครู, บรรณารักษ์, และผู้นำของกลุ่มเยาวชน ห้องสมุดประชาชนได้ขยายงานออกไปจนถึงวิธีบริการเด็กเล็ก ๆ ที่ยังไม่ได้เข้าโรงเรียน รวมทั้ง

บิดามารดาด้วย พัฒนาการของแผนกเด็กของห้องสมุดประชาชนนั้นเป็นเสมือนผู้เชี่ยวชาญชุมชนในการคัดเลือกหนังสืออ่านสำหรับเด็ก ๆ ในชุมชนแต่ละแห่ง และยังให้บริการทางจิตโทรทัศน์, ภาพยนต์, และหนังสือพิมพ์. เป็นผู้แนะนำการคัดเลือกและให้ได้ประโยชน์สูงสุดอุปกรณ์ต่าง ๆ โดยร่วมมือกับครูบรรณารักษ์, ครู, และบิดามารดาของเด็ก

เมื่อ ห้องสมุด ประชาชน ได้ให้ บริการ โดยมี ผู้เชี่ยวชาญ ประจำ อยู่เป็น ปกติ เช่น บรรณารักษ์ ห้องสมุด โรงเรียน ชนสูงก็จะสามารถ ช่วยเด็กวัยรุ่น แก้ปัญหา ของเขาได้โดยติดต่อร่วมรายการแก้ปัญหาเด็กวัยรุ่นกับห้องสมุดประชาชน

เมื่อทั้งสองฝ่ายคือ ห้องสมุด โรงเรียนกับห้องสมุดประชาชนต่างก็เข้มแข็งด้วย และร่วมมือร่วมใจกันช่วยเหลือชุมชนเช่นนี้ ในที่สุดอิทธิพลของห้องสมุด โรงเรียนที่มีต่อชุมชนก็จะมากขึ้นทุกที

ที่สำคัญก็คือว่า โรงเรียนและห้องสมุดโรงเรียนได้อาศัยใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ห้องสมุดประชาชนเป็นส่วนประกอบเข้ากับวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียน นำผลสำเร็จในการจัดบริการและช่วยเหลือ มาให้ทั้งเด็กเล็ก และเด็กวัยรุ่นซึ่ง ปวารณาจะใช้ ห้องสมุดให้ ติดเป็น ประจำตัวไปจนตลอดชีวิต ครูบรรณารักษ์สามารถร่วมมือกับบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน โดยปฏิบัติดังต่อไปนี้ :-

- ๑) ไปเยี่ยมเยียนห้องสมุดประชาชนบ่อย ๆ
- ๒) นำปัญหาต่าง ๆ ไปปรึกษากับบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนบ่อย ๆ
- ๓) เชิญบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนมาเยี่ยม โรงเรียนบ่อย ๆ
- ๔) การสั่งซื้อหนังสือ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ควรปรึกษา บรรณารักษ์ห้อง

ประชาชนด้วย

- ๕) ขอตรวจสอบทำบัญชีรายชื่อหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในห้อง

ประชาชน

- ๖) ขอตรวจสอบทำบัญชีหนังสือที่ส่งไปเยี่ยมเล่มและสั่งซื้อวารสารเพื่อไม่ให้ขาด
- ๗) แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดตั้งตำแหน่งหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ
- ๘) รายงานเรื่องโครงการพิเศษต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในห้องเรียนและห้องสมุดโรงเรียน เพื่อขอให้ห้องสมุดประชาชนร่วมมือช่วยติดตามผล

- ๙) เสนอขอให้ห้องสมุดประชาชนช่วยแนะแนวอาชีพให้นักเรียนบ้าง
 - ๑๐) ร่วมมือและประสานงานจัดกิจกรรมและจัดวัสดุให้กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน
 - ๑๑) จัดนักเรียนเป็นชั้น ๆ ไปเยี่ยมห้องสมุดประชาชนตามลำดับ
 - ๑๒) ทำบัญชีรายชื่อสิ่งของต่าง ๆ ที่ห้องสมุดประชาชนได้รับมาใหม่ แล้วประกาศให้นักเรียนทราบ
 - ๑๓) จัดให้มีการอภิปรายปัญหาต่าง ๆ ร่วมกับห้องสมุดประชาชน
 - ๑๔) ออกรายการวิทยุร่วมกับห้องสมุดประชาชน
 - ๑๕) พาคูเข้าใหม่ไปแนะนำตัวให้รู้จักกับบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน
- บรรณารักษ์ ห้องสมุดประชาชน สามารถแนะนำ หนทางที่ห้องสมุดประชาชนช่วยเหลื่อโรงเรียนได้ทางใดบ้าง

ห้องสมุดประชาชนกับห้องสมุดโรงเรียนทำงานร่วมกันดังนี้ :-

มีพันธกรณีแน่นอน อย่างหนึ่ง คือครู บรรณารักษ์ จะต้อง พานักเรียนไปใช้วัสดุต่าง ๆ ในห้องสมุดประชาชนและรับบริการต่าง ๆ จากห้องสมุดประชาชนทั้ง ๆ ที่ห้องสมุดประชาชนมีหน้าที่โดยตรงต่อเด็กโดยทั่วไปอยู่แล้ว ครูบรรณารักษ์จะต้องย่วยให้เด็กเกิดนิสัยให้ห้องสมุดประชาชนตลอดไป การจัดรายการอ่านหนังสือจะดำเนินผลสมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อสมุดโรงเรียนกับห้องสมุดประชาชนได้ร่วมมือกัน จดชน ตำพังแต่ห้องสมุดโรงเรียนก็จะมีเครื่องมือทุกอย่างครบถ้วน นอกจากนั้นแฉงยงมรายการอื่น ๆ อีกไม่มอยทห้องสมุดเรียน กับห้อง สมุด ประชาชน จะต้องรวม มอกัน จดชนจึงจะเป็น การเหมาะสม แก่ชุมชน ที่สุดถึงควรระลึกไ้เสมอว่าทั้งสองฝ่ายต่างก็จะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ห้องสมุดประชาชนช่วยเหลื่อโรงเรียนได้อย่างไรบ้าง

๑. บรรณารักษ์แผนกเด็กของห้องสมุดประชาชนจะไปเยี่ยมโรงเรียนบ่อย ๆ เพื่อมกันเคยกับโรงเรียน และจัดรายการกิจกรรมสำหรับเด็ก เค้าให้เด็กฟังถึงเรื่องบริการของห้องสมุดประชาชน จัดทำบัตรประจำตัวสำหรับใช้ห้องสมุดประชาชนให้นักเรียนทุกคนพร้อมทั้งอธิบายวิธีใช้บัตรและวิธีใช้ห้องสมุดให้ฟังด้วย บางครั้งก็เลาเรื่องจากให้นักเรียนฟัง อ่านให้ฟังดั่ง ๆ ปรัชษาหรือเกยวกับเรื่องหนังสือกับนักเรียนทัว ๆ ไป

การที่บรรณารักษ์ แยกเด็กของห้องสมุด ประชาชน มาเขียนเขียนโรงเรียนบ่อย ๆ เช่นนี้ มิตรสัมพันธ์แน่นแฟ้นเป็นกันเองกับเด็ก ๆ อยู่เสมอ

๒. นำเอาแถลงการณ์และข่าวต่าง ๆ ของแผนกเด็กในห้องสมุดประชาชน ออกเป็นประจำมาแจกจ่ายให้แก่โรงเรียน รวมทั้งให้รายชื่อหนังสือที่ใหม่ บรรณารักษ์พิเศษที่เกี่ยวกับเรื่องประวัติที่มาจากวันหยุดไฮด์เคย์ (Holiday)

๓. ช่วยจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่หรือรถห้องสมุด (BOOKMOBILE) ดังให้โรงเรียนที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากห้องสมุดประชาชนหรือสาขาของห้องสมุดประชาชน

๔. ช่วยวางแผนรายการอ่านหนังสือในระหว่างปิดภาคเรียนฤดูร้อน (Summer Reading Program) ให้แก่นักเรียน

๕. คัดเลือกหนังสือที่เห็นว่าจำเป็นสำหรับโรงเรียนดังไปให้เพิ่มเติม จะดังที่ให้แก่ครูบรรณารักษ์หรือครูประจำชั้นก็ได้

๖. คัดเลือกหนังสือสำหรับผู้ใหญ่ ทางบ้านหมุนเวียนดังไปให้ทางโรงเรียนที่ชุมชนซึ่งตั้งอยู่โดดเดี่ยวห่างไกลห้องสมุดประชาชน เพื่อให้ทุกคนมายืมหนังสือจากโรงเรียน

๗. ร่วมมือกับคณะกรรมการจัดการโรงเรียนในการรวบรวมรายชื่อหนังสือและบรรณานุกรมหนังสือเรียนประจำวิชาพิเศษของโรงเรียน

๘. ตั้งผู้เชี่ยวชาญในการจัดและหาหนังสือ ประจำ ห้องสมุดโรงเรียนไปโรงเรียนที่ขาดแคลนบรรณารักษ์ เพื่อช่วยจัดบริการห้องสมุดโรงเรียนขึ้น

๙. ช่วยโรงเรียน วาง แปลน และ แผนผัง ห้องสมุดโรงเรียนใน ชุมชน ที่ ขาด บรรณารักษ์และห้องสมุดประชาชนจะ ไหมยเจ้าหน้าที่ไปเป็นบรรณารักษ์ บางแห่งที่ประชาชนช่วยซื้อหนังสือและช่วยคัดเลือกหนังสือมาใส่ห้องสมุดให้ด้วย

๑๐. ช่วยส่งเสริมรายการอ่านหนังสือของเด็ก ๆ ทุกกระแสดตลอดปี อย่างยิ่งในวันเสาร์วันอาทิตย์และวันปิดภาคเรียน ส่งเสริมให้เด็กมีหนังสืออ่านอยู่ตลอดเวลา

๑๑. ส่งเสริมให้ผู้ใหญ่ทางบ้านพลอยได้ยืมหนังสือจากโรงเรียนไปอ่านได้ ห้องสมุดประชาชนส่งหนังสือหมุนเวียนมาประจำไว้ที่โรงเรียน ห้องสมุดโรงเรียนบางแห่ง ทำหน้าที่แทนห้องสมุดประชาชน ให้ผู้ใหญ่มยืมหนังสือไปอ่านได้

โรงเรียนช่วยเหลือห้องสมุดประชาชนได้อย่างไรบ้าง

๑. ช่วยอบรมแนะนำผู้ดำเนินงานและประชาชนให้รู้จักวิธีใช้ห้องสมุด และรู้จักหนังสือและคุณค่าของห้องสมุด
 ๒. ช่วยปลูกฝังความคิดความเห็นในการจัดตั้งห้องสมุดให้แก่เด็ก ๆ ทั้งหลายซึ่งยังเคยเห็นห้องสมุดประชาชน
 ๓. ช่วยเผยแพร่กิจการและกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งแผนกเด็กของห้องสมุดประชาชนจัด
 ๔. ช่วยให้เด็กตั้งใจพอใจ ชอบห้องสมุดประชาชนหรือสาขาของห้องสมุดประชาชน กิจกรรมต่าง ๆ ที่อยู่ในความอุปถัมภ์ของห้องสมุดประชาชน
 ๕. แนะนำให้เด็ก ๆ รู้จักห้องสมุดประชาชนหรือสาขาของห้องสมุดประชาชนตลอดหน้าทิวเขาเมื่อไปเยี่ยมชนเรือนจนถึงห้องของเด็ก ๆ เหล่านั้น
 ๖. ช่วยส่งเสริมการจัดนิทรรศการศิลปหัตถกรรมของเด็ก ๆ เกี่ยวกับหนังสือหรือการอ่านหนังสือซึ่งจัดให้มีการแสดงขึ้นในห้องสมุดประชาชน
 ๗. ช่วยส่งเสริมความต้องการของเด็กที่ต้องการค้นคว้า (REFERENCE) ให้มากที่สุด
 ๘. ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ (PARTNERSHIP) ระหว่างห้องสมุดโรงเรียนกับห้องสมุดประชาชนเป็น
- ตามความคิดตามธรรมชาติและความจำเป็นตลอดชีวิตของการศึกษาโดยแท้ จะมีปัญหาเกิดขึ้น
- ห้องสมุดโรงเรียนที่ดีที่สุดจะได้รับคำกล่าวขวัญจากหุ้นส่วนอย่างต่อเนื่องเสมอ ๆ เป็นที่
- กันทั่วไปแล้ว ว่าความสำคัญยิ่งนั้น ก็ขอเท็จจริงอันเป็นมูลฐานที่ว่าห้องสมุดทั้งต้องเป็น
- การศึกษาของชุมชน คำใช้จ่ายต่าง ๆ พักออกมาจากกระเป๋าของประชาชนและอุทิศให้แก่
- ปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ให้เกิดความสมบูรณ์พูนสุข

III. COOPERATION WITH THE PUBLIC LIBRARY

THE SCHOOL LIBRARIAN'S RELATION TO THE PUBLIC LIBRARY.

The responsibility of the public library in the children department is reading program of the children in public and private schools, nursery schools, children in hospitals and asylums, homebound children, blind children, the children in apartments, trailers, cold-water flats and housing developments, and even the children of the rich. For many of these children, reading may be destined to mean very little. The public library set up the children's department in the public library and sent the mobile to serve them in the community and cooperated with the school library.

The children's librarian of the public library knows the community, knows the children, she is ready to embark upon the most fascinating part to her, namely, to communicate her knowledge of books to the children and to spread the contagion of her own enthusiasm for reading and love of true literature.

The book talk is chief among the methods of communication. It is the basis of the work with the elementary schools of the community and with the schools, where the young people's librarians of the public library help to arouse and sustain interest in reading as an individual, voluntary pursuit. When the work school was organized, class by class the schools visit their branch libraries, on set time. There the children listen to talks about books which the librarian has prepared for them. After the book talk there is time for discussion, questions, and best of all for individual exploration of shelves, tables, and exhibitions. An invitation is given to join the library and cards and applications are discussed, distributed, and often scores involving fines resolved and forgiven.

The children's librarians sometimes present book in this way to whole assemblies, in schools which are too far distant to send classes to the library

The school librarian's relation to the public library may be an official one. Whether official or not, the relationship should be cordially friendly and characterized by mutual understanding. The school library has everything to lose by adopting an attitude of aloofness towards the public library, which is an institution with longer and wider resources. The school librarian should know these resources thoroughly so that she may not only refer to them but also draw upon them. She even should not use the scantier resources of the school the excuse by which boys and girls are inclined to go to the larger storehouse. Actual methods of cooperation are taken up elsewhere in this report.

Public libraries tried to meet the demands which schools made. Future developments of the influence of public libraries on school library development will depend on the nature of children's work in public libraries. As the pressure for providing library service has been somewhat removed from public libraries, children's librarians in the public libraries are reviewing the library needs of children. The introduction of bookmobile services to schools, a program of children's book courses given by branch public library children's librarians. The work should provide materials for research beyond those in the school. They should be "community meeting centers for book selection", and stimulate and create various kinds of interest in children's books through the press, radio, television, and exhibits. Children's librarians can increase their work with welfare groups, community clubs, juvenile recreation departments, hospitals, and etc. They will have new opportunities to work with parents, teachers, teacher-librarians, and other youth leaders. Public libraries may further expand their services to preschool children and their parents. The development of the children's librarians of public libraries as community specialists in children's books follows naturally from the recognized position of leadership which they often hold in this field. Related in radio, television, and newspaper com-

munity-wide publicity on worthwhile children's books, recordings, and films. Guidance in selection and use of all these materials can become the combined effort of the children's and school librarians, working closely with teachers and parents.

When the public library service with specialized personnel becomes common, high school librarians will be able to aid young people to find in the people's program of the public library the key to the solution of many personal and group problems.

Strong public libraries which can give the services that will most influence future school libraries should result in communities where there are strong libraries. The school and the public library are inevitably agencies which interact with each other.

It is important that schools and school libraries use the resources and facilities of public libraries to supplement their own resources and services and that all children and young people acquire the habit of using libraries regularly and consistently while they are attending school and throughout their lives. Teacher-librarians can cooperate with public librarians by doing the following things:

- 1) Visit the public library.
- 2) Discuss problems freely with the public librarian so that the school and education terminology will be mutually understood.
- 3) Invite the public librarian to the school for a planned visit.
- 4) Discuss book orders with the public librarian.
- 5) Check the public library collection against special school reading lists as the English reading list.
- 6) Check binding and magazine orders to avoid unnecessary duplication and to effect savings.
- 7) Exchange ideas and programs for book week celebrations; combine publicity materials.

- 8) Report special projects of classrooms and of the school library to the public library for possible follow-ups.
- 9) Suggest guidance and occupational guidance helps which the public librarian can give to individual students.
- 10) Cooperate and coordinate club activities and club materials.
- 11) Make arrangement for class visits to the public library.
- 12) Carry in the school paper lists of new materials in public library of interest to pupils.
- 13) Arrange for cooperative forums with the public library.
- 14) Arrange for cooperative broadcasts with the public library.
- 15) Introduce new teachers to the public librarian in the public library.

The public librarian can suggest ways in which the public library can help

Public Library and School Library Working together

There is a definite obligation on the part of the school librarian to lead the school to use the wide facilities and services of the public library. Although children use the public library voluntarily, the school librarian may do much to stimulate the habit of using the public library. The most successful school program is one which carries over into the public library. The school library should supply the variety and scope of materials which the public library provides. School libraries can aid each other, and definite plans for cooperation need to be worked out between. There are various ways of achieving this cooperation. Some plans are very successful in one community and not satisfactory in others, but it should be remembered that there are certain concrete ways through which the two libraries can work together and give each other help.

The Public Library Aids the school by:

Providing for frequent visits of the children's librarian to the school.

Her program of activities will include talks about the services of the library. She may make out library cards for children and explain how to use them. She may tell stories, read aloud, or discuss books in groups. Her visits help her to develop a friendly relationship with the children.

Distributing regular bulletins to schools giving news of the children's department of new books, special bibliographies related to holidays or other special events.

Maintaining a traveling library or bookmobile service to schools which are located far from the public library or from one of its branches.

Planning summer reading projects.

Supplementing the school library book collection with special collections of books. These either sent direct to the school library or to individual classroom teachers.

Maintaining book collections for home circulation in schools which are in remote sections of the community far from the public library.

Cooperating with school committees in compiling book lists and bibliographies on special subjects.

Providing expert assistance in book selection for school libraries. This is especially important where there is no trained personnel in charge of school library service.

Assisting school authorities with plans for organizing and establishing school libraries.

This is very necessary in small communities where there is no one in charge of library training in the school department. Some public libraries have taken full charge of purchasing and organizing the original book collections for school libraries.

for the reading needs of children all through the year. Most school libraries are closed on Saturdays and during the summer vacation so that children would be entirely without book service a good part of their free time if it were not for the public library.

books for home circulation. The books collections of most school libraries are to provide for home circulation.

ool library aids the public library by :

more intelligent users of the public library through a planned program of instruction in the use of books and libraries.

the "library idea" in many children whom the public library would never otherwise reach.

the publicity to all activities of the children's department of the public library.

children in the location of the public library and its branches and in the varied services it offers to its patrons.

ing children to the public library or its branches through class visits to the children's room.

exhibits of children's art work which pertain to books or reading activities for display in the public library.

for most of the reference needs of the children.

The partnership between the school library and the public library is so natural and so essential to the ideal of lifelong education that it is seldom called in question. In the best school libraries the partnership was always stressed. It should be remembered that far more important is the basic fact that both libraries are educational institutions financed from the public purse and devoted to the enrichment of human

บทที่ ๔ ความร่วมมือกับตัวแทนอื่น ๆ

ก่อนที่ห้องสมุดโรงเรียนแต่ละแห่งจะได้ตั้งขึ้นและดำเนินการต่าง ๆ ไปโรงเรียนมัธยมทุกประการนั้น จะต้องได้รับการสนับสนุนจากตัวแทนอื่น ๆ เป็นอาทิเช่นผู้ตรวจการศึกษา (SUPERINTENDENT) ครูใหญ่ (PRINCIPAL) และบรรณารักษ์ทุก ๆ ฝ่ายจะต้องเข้าใจวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งห้องสมุดเป็นอย่างดี และทำการสนับสนุนอย่างเต็มที่ ผู้ตรวจการศึกษาจะต้องแสดงความสำคัญของการจัดตั้งห้องสมุดให้คณะกรรมการการศึกษาและชุมชนทราบโดยละเอียด แสดงถึงความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินสร้างห้องสมุดได้โดยสมบูรณ์

เมื่อได้พิจารณาโดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ในสหรัฐอเมริกา มีแผนการปกครองของเมือง (CITY) หรือเขต (COUNTY) วางบทบัญญัติไว้ว่า ห้องสมุดโรงเรียนทุก ๆ แห่ง จะต้องประสานงานกับศูนย์ห้องสมุดโรงเรียน ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ของรัฐช่วยจัดดำเนินงานและนิเทศก์บริการนิเทศห้องสมุดโรงเรียนเป็นหน้าที่โดยตรงของรัฐ โดยจัดให้มีรายการห้องสมุดโรงเรียนเป็นประจำพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ประจำอยู่ในแผนกจัดการของรัฐ (State Department of Education) คณะกรรมการจัดตั้งห้องสมุดโรงเรียนจึงมีอิสระจัดตั้งขึ้นได้สำเร็จบริบูรณ์ทุก ๆ โรงเรียน เพราะได้รับการสนับสนุนส่งเสริมเท่า ๆ กับการศึกษาของรัฐ

สิ่งที่ควรได้รับความสนับสนุนให้ได้จัดขึ้นในห้องสมุดอีกอย่างหนึ่งคือ "ทัศนศึกษา" (VISUAL EDUCATION) ซึ่งนอกจากบริการหนังสือแล้วยังต้องมีบริการภาพยนต์ (FILM) ภาพเลื่อน (SLIDES) ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะได้รับความสนับสนุนจากตัวแทนแผนกทัศนศึกษาของรัฐ (Visual Education Department)

ตัวแทนรัฐบาลดำเนินการ ตรวจตราการศึกษาของรัฐ จะต้องรับฟัง แสดงการสนับสนุนผู้อำนวยการ (PROFESSIONAL) และหน่วยสถิติ (STATISTICAL) ตัวแทนหน่วยอาคาร โรงเรียนเป็นผู้ติดต่อแนะนำวางแผนห้องสมุดโรงเรียน

นอกจากนี้แล้วโรงเรียนยังต้องทำการติดต่อกับตัวแทนแผนกอื่น ๆ อีก อาทิ สหประชาชาติ สมาคมครูกับผู้บริหาร, ดัชนีบาตละคร, ชุมชนช่างศิลป์, และสภาภาษา แม้แต่กรมป่าไม้

ตลอดจนตัวแทนด้านงานอื่น ๆ ของรัฐ ต่างก็พยายามหาช่องทางช่วยเหลือห้องสมุด
โดยส่งวัสดุและสิ่งพิมพ์มาให้ระดับประดาห้องสมุด และในเรื่องเหล่านี้ตัวแทน
ฝ่ายนิเทศห้องสมุดควรตรวจสอบและสิ่งพิมพ์ของหน่วยต่าง ๆ ควรใช้ระดับประดาห้องสมุด
จึงจะอำนวยความสะดวกตามความประสงค์ของตัวแทนนั้น ๆ ที่อุทิศให้ส่งมาให้เป็น
(CLIENTELE)

ตัวแทน อีกหน่วยหนึ่ง ที่จะดื่มด่ำได้ คือห้องสมุด ประชาชน ซึ่งจำเป็นต้องติดต่อกัน
ติดต่อตลอดจนสมาคมห้องสมุดแห่งรัฐและห้องสมุดโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อร่วมมือกับคณะ
รจัดแผนการแนะแนวการอ่านหนังสือ จัดการศึกษาผู้ใหญ่ และร่วมมืออวาระระเบียบการ
สรุปได้ว่าแต่ละหน่วยตัวแทนเปรียบเสมือนตัวแทนประกอบให้เกิดความเรียบร้อย ช่วย
ติดต่อประสานกันโดยวิธีทางที่ใช้หน่วยโรงเรียนเป็นแหล่งกลาง สำหรับตัวแทนเกี่ยวกับ
มาก็ได้มีช่องทางให้บริการ โดยผ่านทางห้องสมุด

สำนักงานหน่วยได้ทัศนศึกษาก็เป็นตัวแทน อีกหน่วยหนึ่งเหมือนกัน ซึ่งปรากฏ ว่า
โดยสำคัญที่รวมทำงาน กับห้องสมุดโรงเรียนมาก ที่สุด ในการ จัดหาและ แจกจ่าย วัสดุ
การศึกษาต่าง ๆ ตามความนึกคิดของเราในปัจจุบันเห็นว่าสำนักงานหน่วยนี้จะต้องขยาย
จนไปถึงการจัดวัสดุอุปกรณ์การสอนตามหลักสูตรแทบทุกชนิดรวมทั้งภาพยนตร์, ภาพ
ฟลิค, จานเสียง, และการบันทึกเสียงด้วยแถบบันทึก (TAPE RECORDING) รูปภาพ
นิทรรศการ, ลูกโลก, แผนที่และแผนภูมิ, วัสดุอุปกรณ์การสอนตามหลักสูตรรวม
การสอนด้วย งานโสตทัศนซึ่งใช้อักษรย่อว่า เอ.วี. (A.V.) เป็นส่วนหนึ่งของงานห้อง
สมุดของกับชุมชน

IV. COOPERATION WITH OTHER AGENCIES.

Before a school library can function effectivety -- in fact, before areally a school library is provided -- the superintendent, the principal and the librarian understand its purposes and recognize to some extent what it can do for the school. The superintendent can interpret the library to the Board of Education and to the community only when he know its importance. And on his interpretation depends the financial support esseential for the library's existence and growth.

As a general consideration, school libraries in any school administrative unit, particularly a city or a county, should be coordinated with a central school office from which direction and supervision can be given.

Supervisory school library service on the state level should be provided. It is recommended that a program of school library supervision with qualified personnel be included in every state department of education to the end that more adequate library opportunity for every school may be promoted. The library's interest in visual education will also be recognized, and plans will be worked out whereby service through books and service through films and slides furnished by the visual education department may be made to supplement each other. Officials undertaking educational surveys and studies will look to the library division for professional and statistical information. School building supervisors will seek the office for advice in library planning.

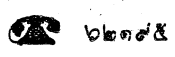
The office will also make contacts with other agencies. The Parent-Teacher Association will welcome advice on the issuance of book lists and the campaign for better magazines in the home; the Drama League, the Artists Guild, and the Red Cross to say nothing of the state department of forestry, the state department of agriculture and other official agencies looking for ways and means to disseminate information. The library will find a ready coadjutor in the library supervisor who knows to place useful

where it will reach the desired clientele. Relationship will be close with the library agencies of the state; with the state library association; with library with committees working on surveys and plans for reading guidance, education, and administrative cooperation. In short, the division will act a clearing-liaison office for all organizations seeking to serve schools through library and for all educational agencies seeking service through libraries.

The Audio-Visual Department appeared to be the natural place which works with the school library for housing and distributing instructional material. In thinking, this department would expand to include curriculum materials in films, filmstrips, records and recordings, tape recordings, pictures, exhibits, Curriculum materials include courses of study. Δ

จ. ช่างปกไทย

๒๒ ซอยตากสิน ๒ ถนนตากสิน ธนบุรี

รับทำหนังสือ ปกแข็ง เงินทอง สมดุษฎี ซ่อมปก
หนังสือเก่า ด้วยช่างไทยที่ชำนาญงาน ฝีมือประณีต

ราคาเยา

ท่านจะไม่ผิดหวัง ถ้าท่านให้ จ. ช่างปกไทย

ทำปกหนังสือให้ห้องสมุดของท่าน

บทที่ ๕ สรุปความ

ห้องสมุดโรงเรียนที่คัดเลือกคัดค้านที่รวบรวมจัดสรร (COLLECTIONS) วัสดุมากมาย (ไม่เฉพาะแต่หนังสือ) คัดเลือกไว้เพื่อการเรียนรู้ ได้วางระเบียบแบ่งงานและปกดูแลเพื่อประโยชน์แก่นักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษาแผนกต่าง ๆ รวมทั้งบิดามารดาผู้ปกครองนักเรียนและสมาชิกทุกคนของชุมชนทั้งหมด (Whole community)

องค์การข้าราชการแต่ละแห่งสมควรที่จะจัดรายการพิเศษของตนส่งเข้ามาร่วมการกับห้องสมุดเพื่อความเข้าใจอันดีต่อกัน เพื่อเผยแพร่กิจการของตน และเพื่อความซื่อตรงใจประชาชนตามปรัชญาของห้องสมุดดังกล่าวมาแล้วในบทที่ ๓.

ครูบรรณารักษ์ถ้าสามารถที่จะสร้าง ความร่วมมือ ร่วมใจ ได้เป็น อย่างดีโดยพยายาศึกษาเรื่องราวและความเป็นอยู่ของชุมชนให้ละเอียด หาโอกาสร่วมมือกิจกรรมต่าง ๆ ของหาโอกาสสนทนาปราศรัยและไปมาหาสู่ ทำการติดต่อกับบุคคลในชุมชน ดังเหล่านี้จะสะดวกมาสู่นโยบายทั้งปวงของห้องสมุด บิดามารดาและผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนสำคัญแก่ห้องสมุดโรงเรียน ในกิจการทุกอย่างไปมากที่สุด ครูบรรณารักษ์จึงควรหาโอกาสไปเยี่ยมเยียนบิดามารดาและผู้ปกครองนักเรียนบ่อย ๆ เมื่อมีปัญหอย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้นก็นำไปหารือเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและช่วยเหลือนักเรียน และในโอกาสต่างๆ ท่านเหล่านั้นจะได้รับเชิญมาร่วมในงานพิธีเปิดอาคาร พิธีเลี้ยงน้ำชา และในงานวิจารณ์หนังสือคัดลอกความคิดเห็นจากท่านเหล่านั้นด้วย ทั้งนี้เพื่อจัดปัญหาที่ยังยากซึ่งอาจเกิดขึ้นและให้บริการต่าง ๆ

ตัวแทน (AGENCY) อีกแห่งหนึ่งของชุมชนที่ห้องสมุดโรงเรียนจะเต็มใจมีห้องสมุดประชาชนซึ่งนับได้ว่าเป็นแหล่งชุมชนนุกิตยการ (RESOURCES) ของชุมชน บรรณารักษ์กับบรรณารักษ์ของ ห้องสมุด ประชาชนจำเป็นจะต้องติดต่อกัน อย่าง ใกล้ชิดนับเป็นนาหนึ่งใจเดียวทุกวิถีทาง

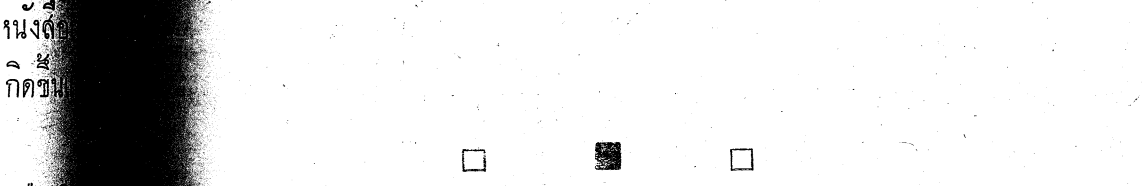
อีกประการหนึ่ง ครูบรรณารักษ์ต้องมีความสามารถระดับขั้นขั้นพื้นฐานของห้องสมุดกับองค์การข้าราชการทั้งหลายทั้งปวงของชุมชน โดยช่วยเหลือแนะนำเอากิจการของ

ช่วยเผยแพร่และช่วยบริการ เช่นตัวแทนของรัฐในด้านการจัดการศึกษา ตามคำผู้
ของรัฐประจำชาติ วิทยาลัย และมหาวิทยาลัย เป็นต้น

NS) ในการสุดท้ายครูบรรณารักษ์ ต้องสามารถสืบเสาะแสวงหาอุปกรณ์สื่อสัมพันธ์
งานในโรงเรียน ก็ต้องพยายามแสวงหาจากองค์การต่างๆ ของชุมชนให้จงได้ ครู
สามารถจัดภาพยนต์, ภาพเคลื่อนไหว, กระจกภาพ, รูปภาพ, นิทรรศการ,
amard (DISPLAY), บ้ายนิเทศ, หนังสือพิมพ์, วารสาร, วิทยุ, และโทรทัศน์, คือจัด
ให้ได้ประโยชน์ในการศึกษาให้ได้ประโยชน์แก่ห้องสมุดโรงเรียนและให้ได้ประโยชน์
งเข้าม โดยระลึกถึงปรัชญาห้องสมุดข้อหนึ่งที่ว่า "Select the proper medium to
เพื่อค particular public which the school library serves."

างดีได้	เนอปองนำหญ่าบ	ปองทอง
่าง ๆ	ลิงปองรัตนะปอง	ลูกไม้
งเหล	หมูปองอสุจิของ	หอมห่อน ปองนา
วนดำ	คนเคลือบเคลิมบ้ำไบ	หอนรูปองธรรม
เยมเย		
๕ ๘๐		
ชนกน		
งๆทาน		
นังดี		
กิดชน		

"The right things to the right people at the right time."

ะดมได้
ของช
ย่าง
ผู้ที่ไม่ได้ตั้งใจ เพราะเขาไม่ประสงค์หรืออยากได้สิ่งนั้นเต็มทีจริงๆ

V. CONCLUSION

A good school library is a collection of many materials of learning selected, organized and administered for service to the students, faculty of the school, the parents, and the members of the whole community. Each public may have a special program of interpretation in order to assure complete understanding and cooperation of the function of the school library.

The school librarian can build good cooperation by knowing the community and by being active part of it. The librarian's individual conversations and personal contacts are very influential because these reflect the policies, practices and actions of the school library. Parents are an important part of the school library. Through home visits the librarian assures parents of his interest in the welfare and invites the cooperation of parents in solving problems. Other methods of making contact with parents are open houses, teas, and book talks which provide opportunities to visit the school library, to see its facilities, and to observe its service.

Another community agency which can be of assistance to the school is the public library. The school librarian should be informed of its resources and should work closely with the public librarian in enlarging library resources.

In addition, the school librarian can strengthen his relations with the community by being informed about and making use of regional state agencies and service. Advisory services are available also from state departments of education, national state professional associations, and from nearby colleges and universities.

School librarians do not have to look far to discover an array of materials for their use in communicating with their public. If not in the school, somewhere in the community the librarian can find motion pictures, filmstrips, pictures, slides, displays, bulletin boards, newspapers, magazines, radio and television, which are at the librarian's disposal for interpreting school library service to its various publics. It is important that the school librarian selects the proper medium to reach a particular public which the school library serves.

BIBLIOGRAPHY

as, Mary Peacock. *The Teacher-Librarian's Handbook.*

Chicago : American Library Association, 1919. 166 pp.

Lucile F. *Activity Book for School Library.*

Chicago : American Library Association, 1938. 230 pp.

Lucile F. *The Library in the School.*

Chicago : American Library Association, 1939. 405 pp.

er, Jewell. *Administering Library Service in the Elementary School.*

Chicago : American Library Association, 1954, 161 pp.

Frances Clarke. "The Reading Program in the Children's Department,"
Youth, Communication and Libraries.

Chicago : American Library Association, 1949, 238 pp.

en, Margaret Kessler. and Hall-Quest, Alfred L.

Library Guidance for Teachers.

New York : John Wiley & Sons, Inc., 1941. 308 pp

EDUCATIONAL

er, Mildred. "Public Library Influence on School Library,"

Library Trends, I (January, 1953), 271-85.

ell. "Guidance in the Secondary School Library,"

Illinois Libraries, XXXIX (May, 1957), 142-33

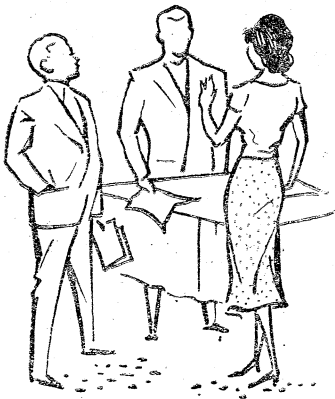
an, C.A. "counselor and Librarian,"

Library Journal, LXXVIII (February, 1953), 291.

"Instructional Materials for Elementary Schools."

Bulletin of the Department of Elementary School

Principals, XXXVI (September, 1956), 170,

บรรณนิทัศน์

เทวี่ของ “นวนาค”

โดย รัฐฉวน อินทรกำแหง

นายกสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

เทวี่กล่าวว่า

“ชีวิตเป็นของเต็มไปด้วยทุกขเวทนา โลกมีแต่ความผิดชั่ว ความจริงเป็นสิ่งที่น่าอนาถไม่น้อย.....ถ้าความยุติธรรมไม่มีใน ก็ควรจะมีในโลกหนึ่งดื้อ.....ถ้าความสวยงามและความดีหายากไป ผู้แต่งก็ควรสร้างขึ้น คือให้พระเอกนางเอกงดงามยิ่งด้วยความดี ก่อรูปด้วยคุณงามความดีทุกประการจนจะหาที่ติบมิได้ เช่นนเห็น แด่แห่งหนึ่งดื้อประโดมโลก จึงเป็นแดนทมิแต่ความดี ความงาม น่ารัก ความยุติธรรมและความสุขสดชื่นทงนั้น”

ชะรอย “นวนาค”

ผู้ประพันธ์จะมีความเห็นและความรู้สึกเช่นเดียวกับ “เทวี่” ที่ปลดยปากกาสร้างสรรเรื่องในแนวแปลก ๆ ทั้งเค้าโครงเรื่อง การเขียนและดำเนินนวนิหารที่ไม่ซ้ำแบบใคร แต่เรื่องแฝงข้อปรัชญาของชีวิต ในแนวแปลก ๆ ที่ผู้อ่านบางท่าน ยากที่จะบุคคลในโลกมนุษย์จะพึงปฏิบัติเช่นนั้นได้ แต่ “นวนาค” “เทวี่” แสดงความในใจต่อผู้อ่านแล้วว่า เพราะ “โลกมีแต่ชั่วช้า และความจริงเป็นสิ่งที่อนาถไม่น้อย เพราะฉะนั้น คำสาธยายจึงได้แก่ความพยายามหนีไปจากสิ่งเหล่านี้..... ความคิดของฉฉ ในเมื่อโลกเป็นคณไซ่ หนึ่งดื้อจำต้องเป็นยา เราหมดที่พึ่ง หนึ่งดื้อจำต้องเป็นเครื่องปลดปล่อยเครื่องประโดมใจ”

“นวนาค” จึงใคร่ที่จะเล่นนอยาต์มานและยารักษาใจ เพื่อจะให้ผู้อ่าน
ได้ทดลองใช้ตามแต่สมุฐานแห่งโรคของแต่ละคน

ด้วยผู้พิศมัยในการแผ่หาความรู้ทางศิลปวิทยา และแผ่แผ่ที่จะเป็น
นักเขียนที่สามารถประพันธ์หนังสือให้เป็นแบบอย่างงาม จนมองเห็น
ไปว่า “ชีวิตนี้ไม่ยาวพอสำหรับความรักและการแต่งงาน” ด้วย
ด้วยย่อมเปรียบเสมือนกุหลาบงาม ถ้าหากจะปักช้อนแว่นกั้นดินหอม
ให้ห่างไกลจากแมลงภู่ ย่อมดูเป็นที่น่าพิศวงและน่าเสียดายนัก (สำหรับ
แมลงภู่ทั้งหลาย) แต่ “เทวี” เป็นแบบฉบับของสตรีผู้มอดมคติใน
การดำเนินชีวิตเป็นของตนเอง อีกทั้งสามารถชักจูงให้ผู้อื่นเห็นคล้อย
ตามตนไปด้วยได้ ฉะนั้น ความรู้สึกของ “เทพ” เพื่อนหนุ่มที่มอด
“เทวี” จึงเป็นความรู้สึกนิยม ยกย่อง และศรัทธา แทนความ
ซิงซิงหรือเยาะหยัน

แม้จะเป็นที่ยอมรับกันแล้วโดยทั่วไปก็ตามว่า หนังสือเป็นเพื่อนตลอด
ประโดมใจ เป็นมิตรที่ปรึกษา เป็นครูผู้ให้ความรู้ เป็นประทีปแห่ง
ปัญญาแต่ยังมีบุคคลอีกไม่น้อยที่ยังไม่อาจจูงใจตนเองให้เข้ามาเป็นมิตร
สนิทกับหนังสือได้ หากทว่าเสน่ห์ของ “เทวี” แรงนัก แม้ใครได้ใกล้ชิด
“เทวี” เธอย่อมสามารถโน้มน้าวให้เขารู้สึกชุ่มชื่น ไม่เปล่าเปลี่ยว
ไม่เหงาหงาย เมื่ออยู่ใกล้ชิดหนังสือจะรู้สึกเสมือนว่ากำลังอยู่กับ
นักปราชญ์เมตตาให้ความอบอุ่นและความมั่นใจ

ไม่เพียงแต่ให้ “เทวี” พาผู้อ่านซาบซึ้งในรสของหนังสือเท่านั้น แต่ยัง
ให้ “นาฏยา” เชิญชวนผู้อ่านให้ดำดิ่งในความไพเราะและความงามของ
ดนตรีชวนให้เราเกิดความรู้สึกว่า ดนตรีมีภาษา มีชีวิตจิตใจ เป็นยา
รักษาโรคหัวใจที่ซาบซึ้ง เป็นเครื่องน้อมนำให้มนุษย์เห็นความงามอัน
สูงส่งเลิศล้ำละเอียดละไม อันนับว่าเป็นอาหารใจอันประเสริฐอย่างหนึ่ง
โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับ “นาฏยา” ผู้หยั่งซึ้งแล้วว่า นวนาคการแต่ง
งานของตนนั้น คือ การเข้าสู่สนามรบที่เต็มไปด้วยความสยดสยองน่า

ผู้อ่านเรื่อง “เทวี”

ดีฟังแล้ว แต่ก็ยังนึกที่จะเข้ามาดู เพราะ “นาฏยา” ถือว่าหนัก
ของลูกผู้หญิงที่จะต้องตามใจพ่อ-แม่
และเรื่องอื่น ๆ ในหนังสือเล่มนี้จะเกิดความรู้สึกกันว่า “
มีความคิดในเรื่องปรัชญาของชีวิตเป็นแนวเฉพาะแนวใดแนวหนึ่ง
หรืออย่างไร? ถ้าผู้อ่านได้อ่านตั้งแต่ต้นจนจบเล่ม จะรู้
“นวนาค” มิได้ยึดปรัชญาของชีวิตไปในแนวใดแนวหนึ่งแต่
หาก “นวนาค” แสดงให้ผู้อ่านได้มองเห็นแบบชีวิตในแนวต่าง
ดังเช่น “เทวี” ด้วยความเห็นเป็นของตนเองว่า “ชีวิต
พอสำหรับความรักและการแต่งงาน” ตรงข้ามกับ “นาฏยา”
ความรักและความซนบานในชีวิตเพื่อแต่งงานตามหน้าที่เพียงหนึ่ง
“มณีและยาดรา” เป็นชายหนุ่มและหญิงสาวที่มีความเห็นและ
มันลายคุชฌไปอีกว่า หญิงสาวกับชายหนุ่มสามารถอยู่ด้วยกัน
ไม่เกี่ยวข้องในเรื่องความรัก แต่กลับชวนกันมาศึกษาจนกว่าถึง
“ความตาย” อันเป็นเรื่องที่คนทั้งหลายพากันครุ่นคร่ำครวญ

จากเรื่อง “เนื้ออ่อน” “ดาวยารบคนกานทิพย์ และ “แรงอารมณ์” แสดงให้เห็นถึงค
หญิงซึ่งในธรรมชาติมนุษย์ของ “นวนาค” ผู้ประพันธ์สามารถ
รู้สึกอ่อนแอไหวและปรวนแปรง่ายของหญิงสาวในวัยรุ่นได้
ดังเช่น “พาสณา” ผู้สาวตาโหดเมื่อเล่นดนตรี.....ใจต้องลอยต
นาไปตามลำเรือที่ผ่านมา.....อ้างว้างเปล่าเปลี่ยวใจเมื่อตม
ความรู้สึกทั้งหลายนี้ ช่าง ลับสัน และ เปลี่ยน แปรไปมาในช
ชีวิตใจ ความปรารถนาตามธรรมชาติของมนุษย์มีอยู่ห
แต่ความปรารถนาที่ดูเหมือนจะเด่นและรุนแรงที่สุดก็คือ ความ
ความรัก ไม่ว่ามนุษย์หรือสัตว์ดูเหมือนจะอยู่โดยปราศ
ไม่ได้ ไม่รักอย่างใดก็อย่างหนึ่งคง “ยายเพง” ในเรื่องแรง
ชีวิตอันเปล่าเปลี่ยวและกลับพันพันจนติดด้วยความรักและ
จากเจ้านกครุบน้อยตัวหนึ่งเท่านั้น..ไม่น่าเชื่อ!..แต่ที่ว่า

เปล่าเปลี่ยวนั้น เปรียบเสมือนจอกแหวนที่ไหลคว้างอยู่กลางกระแสรว
ที่เขยอกราก เมื่อไหลไปปะทะ แม่น้ำแต่เศษไม้เล็กๆ ก็ยอมยืดยืดจะพัวพัน
พอให้อบอุ่น และเมื่อถึงคราวที่ต้องผ่านพ้นไป ก็ยังเหลือความชุ่มชื้นใจ
ให้ระลึกถึงความทรงจำที่แม่แสนจะตื่นตัวฟ้าแดดแต่ให้ความชุ่มชื้นคุณ
ในฤดูแล้ง และความทรงจำอันหวานชื่นที่แสนนั้นแหละจะเป็นนาหล่อ
เลี้ยงชีวิตพอให้ยืนยงอยู่ต่อไปได้

คงจะไม่มีความ ศรัทธาเชื่อถือ ต่อการ พร่ำแสดง ด้ญญา แห่งความ รัก
ระหว่างชายหนุ่มและหญิงสาวมากนักหรืออย่างไร ? จึงได้แสดงภาพของ
ความรักในยามวิกฤตีกาดแห่งชีวิตให้ชายหนุ่มหญิงสาวได้เห็น ว่า ใน
ยามนั้น..... นั้นแหละ..... ความรักจริงจังของมนุษย์ทั้งหญิงชาย
กคือ ความรักตนเอง และความเสียสละเพื่อตนเอง..... มิใช่ใครอื่น !

เป็นตัวอย่างของหญิงเคราะห์ร้าย ผู้ยังไม่อาจหนีพ้นจากภัยมืดของ
ลัทธิลอบแทงประเพณีบางอย่าง แม้จะเข้าสู่อ้อมบุญปัจจุบันแล้ว
“นกในคอกกับดอกกุหลาบ” เป็นเรื่องแปลที่ “นวนาค” ทำได้อย่าง
ลัดลัดดงดงาม ดำนวนแปลอันกระต๊วตไฟเพราะชวนให้อ่านซาบซึ้ง
ในอรรถรสของเรื่องจนอีกเป็นอันมาก

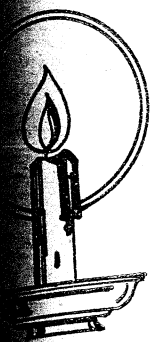
“นวนาค” อาจจะไม่รู้แพร่หลายมากเรื่องนัก เหตุเพราะ “นวนาค”
ได้ไปอยู่ต่างประเทศเดียนานปีประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งที่เห็นได้ชัด
ก็คือ “นวนาค” เป็นนักประพันธ์ที่มีความละเอียดและประณีตบรรจงใน
งานประพันธ์ทุกชิ้นเป็นอันมาก คำพรรณนาละเอียดชัดเจนละเอียดเห็น
ภาพพจน์และเข้าถึงความรู้สึก ดำนวนโวหารไพเราะลัดลัดดงดงามกลืน
ดังเช่น เมื่อบรรยายถึงความรู้สึกของ “ยายเพ่ง” ผู้เปล่าเปลี่ยวในเรื่อง
แรงอารมณ์ตอนหนึ่งว่า

“..... แตกนั้นแหละ ดินนี้จะหลงรักดอกไม้เหมือนอย่างมนุษย์ทั้ง
หลายเขาไม่ได้หรอก—เพราะอะไร ? เพราะว่ามันผูกพันกับชีวิตที่ความ
รู้สึกไม่ เป็นของน่าเอ็นดูที่ไม่มีชีวิตชีวา ไม่มีความเห็นอกเห็นใจมนุษย์

ดังนี้แหละ เมื่อบรรดาดอกไม้ขาดสิ่งที่ต้องการเช่นนั้น จะมีเหตุผลพอ
ที่ตนจะพัวรัดดอกไม้ ดินนี้จะรัดดอกไม้ไม่ได้เป็นอันขาด

เมื่อจ้านฉวยเหตุผลเช่นนั้น ดินจึงเปลี่ยนใจมารักดาวประจำเมื่อ
โอกาสต่อมาแตกอกกันนั้นแหละ เป็นการโง่เขลาเบาปัญญาอย่างชัด
จะกระทำเช่นนั้น ดวงดาวเป็นดังเดียวที่ได้แต่ส่องสว่างแต่ห้ามชีวิต
ห้ามความเห็นอกเห็นใจมนุษย์ด้วยไม่ ปราศจากความยินดียิน
เพราะดวงดาวไม่มีวิญญาณ ไม่มีชีวิต เวลาที่มันเศร้าว้างก็ปล่อย
ไม่ได้ เวลาที่มันยินดี ดาวก็ไม่ช่วยส่งเสริม ดวงดาวขาดคุณลักษณะ
เช่นนั้นแหละหนอ”

ถ้าจะกล่าวว่า “นวนาค” ได้พยายามอย่างยิ่งที่จะเชิญชวนผู้อ่าน
ซาบซึ้งถึงอันเป็นความงามด้วยศิลปประณีตบรรจง ก็เป็น
กล่าวที่ไม่ผิดความจริง “นวนาค” พาผู้อ่านไปพบกับความงามอัน
ของหนึ่งคือ ความงามซึ่งใจของคนตรี ความงดงามของดอกไม้
พรรณ และความไพเราะแห่งด้านนวนโหวน ข้าพเจ้าเชื่อว่า ผู้
ที่รักดีด้วย นิยมอาหารรสอ่อนกลมกล่อมไม่ร้อนแรงและชอบบริ
โภคอาหารเข้าๆ เพื่อให้ได้ชิมซาบในรสอร่อยของอาหารนั้น ย่อม
ผลิตผลิตและพึงพอใจ “เทวี” ของ “นวนาค” แต่ท่านผู้อ่านที่
อาหารรสจัดและมีปากดีด้วยเป็นผู้นิยม บริโภคอาหารด้วยความรัก
ย่อมจะรู้สึก “เทวี” ของ “นวนาค” ไม่ถูกกับรสนิยมและความ
ต้องเค็มรสเปรี้ยว หวาน มัน เค็ม ให้แรงกว่า โดยเฉพาอย่า
อาหารคำสุดท้ายที่ต้องการรสอร่อยเป็นพิเศษเพื่อให้ผู้บริโภคมิ
แต่ “เทวี” ก็ได้กล่าวไว้แต่ต้นแล้วว่า “ในเมื่อโลกเป็นคนไข หนึ่งก็
ต้องเป็นยา” และ...ก็จะมียาใดในโลกที่จะสามารถรักษาไขได้ทุก
อย่างไร้ที่ตามเป็นที่น่ายินดีว่า โลกวรรณกรรมของเมืองไทยได้มีโ
ดอันบรรณกรรมชิ้นงามอีกชิ้นหนึ่งไว้เป็น ด้มาชิกแห่ง บรรณพิ
และเป็น วรรณกรรม อันควรค่าแก่ความภูมิใจ ของผู้ที่ มีความพิศม
หนึ่งคือมิใช่น้อย

บทความลัษณคดีของสังคมแห่งประเทศไทย

การกระจายเสียงทางสถานีวิทยุศึกษา วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๐๖

รายการนำเทียวก้องสมุทศาลาวนั้เด็ก

นางสาวจาวรรณ ชาดิโต

สวัสดีครับ พี่นยา สบายดีหรือครับ

สวัสดีจ้ะโอภาส พี่สบายดี ชอบใจจ้ะ ไปไหนมาจ้ะ

ผมแวะมาเยี่ยมพี่ครับ ผมตอบได้เสร็จแล้ว อยากมาชวนพี่นยาไปเที่ยว
อันที่จริงผมมีเรื่องท่อยากทำหลายสิบเรื่องทีเดียวครับ แต่ก็รู้สึกด้าห์ด้าห์ใจ
รอให้ตอบได้เสร็จเสียก่อน

แหม เธอเป็นนักเรียนที่ตดเดียวจ้ะ พี่หวังใจว่าเธอจะตอบได้ได้ลัษณปรารภนา
นะจ้ะ

ขอบคุณครับ ผมก็หวังอย่างนั้นเหมือนกัน แต่ผมก็ยังไม่วะมาทหรอครับ
เอ เธอตอบเสร็จแล้ว โรงเรียนก็ปิดแล้ว เธอก็มีเวลาว่างถึงสองเดือนกว่า
นะดี พี่จะพาเธอไปเที่ยวไหนดี เธอเคยไปที่ศาลาวันเด็กไหมจ้ะโอภาส
เคยครับ ผมเคยไปชมการแสดงหุ่นของลัษณคดีของสังคมแห่งประเทศไทยด้วยครับ
ดูเหมือนจะเป็นวันเด็กปี ๒๕๐๔ ครับ

วันนั้นเราดองไปที่ศาลาวันเด็กออกดักครั้งตใหม่จ้ะ พี่มื่อไรจะอดเธออย่างหนึ่ง
รับรองว่าเธอต้องชอบแน๊ๆ

กัณยาและโอภาสพากันตรงไปยังศาลาวันเด็ก ในบริเวณสนามเดื่อป่า เขาตินวนา
ถึงแม้ระยะทาง จากประตูทางด้านตรงข้าม กับวัดเบญจมบพิตรไปยังศาลาวันเด็ก
จะดูไกลดักกัณิด แต่โอภาสก็ไม่รู้สึกเหนื่อ เขาอยากทหรบเหลือเกินว่า พี่นยา

กัญยา

มีอะไรจะอดทนอ ที่หน้าศาลาวันเด็กมีป้ายบอกชื่อไว้ชัดเจน แต่โอภาสตั้ง
 น้อยเรามีความรู้ดีกว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงตัวอาคารหลังนั้นจนเขาจำเกือบ
 ถูกแล้วจะ นี่แหละที่พออยากจะอดเชอดะ ทางด้านซ้ายมือที่เธอเห็น
 เป็นส่วนที่เพ่งสว่างแล้วจ จัดเป็นห้องสมุดศาลาวันเด็ก ดมได้จพระรา
 ศ์รังวัลย์ได้เล็ดจมาทรงเป็นประธานในพิธีเปิดอาคารศาลาวันเด็กหลัง
 วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๕ นี่เองจะ ฉะนั้นวันนี้พออยากพาเธอเที่ยวหอ

โอภาส

ศาลาวันเด็ก เพราะเห็นว่า ระหว่างที่โรงเรียนปิดเทอมเธออาจจะมาที่
 ได้ตามลำพัง หรือจะชวนเพื่อนมาด้วยก็ได้เนอะ ถ้าเธอมาถึงที่นั่น
 เธอก็มาเจอหนังสือไปจนถึงดึกโดยที่ไม่มีคนดูแลทุกวันแม่แดง
 ราชการเธอมาได้จะ มียกเว้นวันอาทิตย์เท่านั้นเองที่ห้องสมุดปิดทำการ
 อย่างหนักดีครับ แต่ผมสงสัยว่า ถ้าเธอมาตามลำพัง ไม่มพกนย
 ปกครองพามา ผมจะเข้าไปในห้องสมุดได้หรือไม่ครับ

กัญยา

(บรรยาย)

เราเข้าไปที่ห้องสมุดได้เลยดีไหม เจ้าหน้าที่คงจะให้คำตอบเธอได้
 เมื่อขึ้นบันไดทางซ้ายมือของอาคารหลังนั้นแล้ว ทั้งสองก็สอบถามเจ้า
 ตรงทางเข้าห้องสมุด ได้ความว่า ห้องสมุดยินดีต้อนรับนักเรียนทุกคน
 ชายหญิง ที่มีความสนใจอยากอ่านอยากใช้ประโยชน์จากหนังสือทุก
 ในห้องสมุดศาลาวันเด็กนี้ ถึงจะมาลำพังก็ไม่เป็นไร ไม่ต้องรบกวนผู้ป
 พามากก็ได้

กัญยาสนใจดูรายการบัตรที่อยู่ที่ทางซ้ายมือ เธอเองเปิดดูที่
 หนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษทีเดียว ที่จริงดูรายการบัตรนั้นประ
 จริงๆ เพราะช่วยให้กัญยาทราบว่า ห้องสมุดศาลาวันเด็กมีหนังสือเล
 ต้องการอ่านหรือไม่

ดูเหลือดีเท่าไรกัน กัญยา มีอะไรนะ น่าสงสัยจริง โอภาสค่อยๆ
 เห็นแฟ้มต่างๆ ติดกันเป็นฟัด กัญยากระซิบอธิบายค่อยๆ เพื่อไม่ให้
 รบกวนบรรดาสมาชิกที่หนังสืออยู่ใกล้เคียง ว่าในตู้นี้มีราย
 ต่างๆ ของสมาชิกชุมนุมวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นนักเรียนจากโรงเรียน

ล้วนแต่เป็นเรื่องดีมีประโยชน์แก่เพื่อนนักเรียนด้วยกัน มีเรื่องเร่ร่อน ดวงดาว
ต่าง ๆ เป็นต้น โอภาสเห็นนักเรียนคนหนึ่งกำลังนั่งอ่านรายงานฉบับหนึ่ง
อยู่อย่างขมุกขมนด้วย

บริเวณที่ห้องกำลังอยู่นั้น มีโต๊ะอ่านหนังสือตั้งอยู่ตามแบบฉบับ
ของห้องสมุดทั่วไป แต่ที่สะดุดตาโอภาสมากก็เห็นจะเป็นเก้าอี้หวายสีอ่อน
สะอาด ดูนุ่มนวลชวนนั่งเหลือเกิน แต่ยังไม่ทันที่นักเรียนจะลุกขึ้นจะไป
เป็นแน่ โอภาสจึงเดินตามเธอผ่านบริเวณอ่านหนังสือตอนแรกนั่งเข้าไป
เขาเห็นชั้นหนังสืออีกหลายชั้น จัดเป็นระเบียบ ไม่อัดแอเกินไป โต๊ะอ่าน
หนังสือก็ รู้สึกว่าเป็นมุกพอเหมาะ ไม่พลุกพล่าน ทั้งสองคนเดินสำรวจ
หนังสือบนชั้นเหล่านั้นอย่างสนใจ เคียงกันยาพิมพ์ว่าใดความว่า หนังสือที่อ่าน
เกือบทุกเล่ม โอภาสนึกในใจว่า จะต้องขอให้พี่นักยาแนะนำเล่มที่เขาควร
อ่านบ้าง

เกือบชนเอาหลังศีรษะอาจารย์ด้วยพอชนรวมคำแหงเข้า ตั้งเดินอยู่
ด้านหนึ่ง คุณครูท่านเคยเอ่ยถึงบ่อย ๆ ทั้งในวิชาภาษาไทยและวิชา
ประวัติศาสตร์ อ้อ ยังมีรูปปั้นบุคคลสำคัญ วางอยู่เป็นระยะ ๆ อย่างน่าดู
อีกด้วย

ตอนในที่สุด ในบริเวณห้องทำงาน ทั้งสองเห็นบรรณารักษ์กับ
เด็กนักเรียนคนหนึ่ง บรรณารักษ์ดูท่าทางท่านใจดีเหลือเกิน กำลังอธิบาย
อะไรให้นักเรียนคนหนึ่งฟังด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม

เมื่อเดินย้อนกลับมานั้น โอภาสเหลือบเห็นชั้นเก็บหนังสืออยู่ชั้น
ชั้นที่สอง เขาจึงเข้าไปซักถามเจ้าหน้าที่ที่นั่นอยู่ใกล้ ๆ ทางชั้น
ที่หญิง ชั้นบน เป็นชั้นเก็บวารสารฉบับเย็บเล่มจะ และมีหนังสือออกเล็กน้อย
บริเวณนี้ไม่กว้างนักอย่างที่ท่านเห็นอยู่นั้นแหละ และบรรณารักษ์ท่านเป็น
ห่วงหุนด้วย เพราะฉะนั้น ถ้าหากอยากขึ้นไปดูก็ ควรเรียนให้ท่าน
ทราบเสียก่อนนะจ๊ะ ถ้าท่านเห็นว่า พอดีแล้ว ท่านก็จะให้หนูรออยู่
ก่อนเพราะท่านไม่ต้องการให้เด็ก ๆ ขึ้นไปเบียดเสียดกันแน่นจนเกินไป

(บรรยาย)

โอภาสรับทราบเรื่องทันทีต้องนี้ เขาคิดว่าอย่างไรเสียเขาก็ไม่คิด
ขึ้นไปอ่านวารสารฉบับนี้แบบฉบับนี้นัก หรือถ้าจะต้องอ่าน เขาก็คงต้อง
รบกวนให้บรรณารักษ์ช่วยเขาคนดูว่าเรื่องที่เขาอยากอ่านนั้น อยู่ในวารสาร
เล่มใด

หนังสือในบริเวณห้องสมุด เท่าที่เขาได้เดินตรวจดูมาอย่างสนใจ
ตลอดแล้วนั้น เขาดังเกตุว่า เป็นหนังสือที่เด็กใครๆ เขาคงจะอ่าน และน่า
เสียใจยิ่ง

พิณยาดงไปรออยู่ชั้นล่างแล้ว ความจริงจะเรียกว่าชั้นล่างก็ไม่ถูก
เพราะกวางลงมาเพียง ๒-๓ กวางเท่านั้นถึง เมื่อสำรวจดูทางลงชั้นล่าง
โอภาสก็เห็นว่า อันที่จริง ถ้าเขาไม่ต้องการเข้าไปยังห้องสมุดด้านที่เขา
เดินตรวจมาแล้วเมื่อสักครู่ เขาก็อาจจะตรงมายังห้องชั้นล่างนี้ได้โดย
ทางเขาต่างหากอีกทางหนึ่ง เจ้าหน้าที่ตรงปากทางเข้าเป็นผู้คอยให้ความสะดวก
ห้องนี้เป็นห้องอะไรนะ

ถ้าโอภาสไม่ได้ลงมาห้องหนังสือห้องนี้ เขาคงเสียใจไม่น้อย
ขึ้นหน้า ช่างน่าอัศจรรย์อะไร มีโต๊ะเก้าอี้ตัวเล็ก ๆ มีหนังสือภาพสีดูน่าสนใจ
มีเครื่องเล่นต่าง ๆ เช่น ไม่ค่อยเป็นรูปต่าง ๆ ทั้งล้อมรอบเสาดวงกลาง
มีตุ๊กตาตัวเล็ก ๆ นั่งอยู่เต็มทีเดียว ต่างคนต่างก็อ่านหนังสือเล่มที่ตน
อย่างงีบ ๆ ห้องนี้เป็นห้องอ่านหนังสือของเด็กเด็กนั่นเอง บรรณารักษ์
ห้องนี้ชั้นนี้ชั้นนี้ เพราะมีต้นยางใบเป็นมันเลื่อม ต้นกุหลาบหิน และ
ปลูกอย่างเป็นระเบียบ ตรงบริเวณใต้บันไดนั่นเอง มองออกไปข้างนอก
สวนไม้ใบหาดากดีดระนาดเล็ก ๆ ต้น ๆ มีต้นกก ๒-๓ ต้นนอนอยู่อย่าง
โอภาสก็อยากจะหยิบหนังสือเล่มโปรดมาเอกเขนก อ่านในห้องนี้เสีย
ข้างเป็นทีสงบและร่มรื่นราวกับนั่งอยู่ในบ้านของเขาเอง

ก่อนกลับ กัญญาพาโอภาสไปสมัครเป็นสมาชิกของห้องสมุด
เด็ก เมื่อเขาแจ้งข้อ ขึ้น และโรงเรียนให้แล้ว เจ้าหน้าที่ทำบัตร
ให้โดยไม่คิดค่าทำเนียมอะไรเลย ทั้งยังบอกว่า

น้ำที่หญิง ทุกครั้งที่เธอมาใช้ห้องสมุด เธอต้องนำบัตรสมาชิกนั้นมามอบให้เจ้าหน้าที่
เก็บไว้เป็นหลักฐานด้วยนะจ๊ะ และมารับคืนได้เมื่อเธอจะออกจากห้องสมุด

ยาย) ขอท้อใจบ้างไหมจ๊ะ

น้ำที่หญิง ต่มาชิกคนใดใช้ห้องสมุดของเรามากที่สุด ทางห้องสมุดก็จะมอบหนังสือ
เป็นต้นว่า หนังสือเรียนให้เป็นรางวัลอีกด้วย

ยาย) โอภาสตั้งใจว่า ระหว่างปิดเทอมนี้ เขาจะมีช่องทางได้รางวัลของห้องสมุด
ค่าตัวเด็กเป็นแน่ เพราะเมื่อได้คะแนนดีข้างดังเกดของเขาแล้ว โอภาส
คิดว่า ห้องสมุดค่าตัวเด็กนี้ มีหนังสือให้เขาอ่านเกือบสองพันเล่มทีเดียว
บรรณารักษ์ท่านได้กรุณาอธิบายเพิ่มเติมให้ในภายหลัง ว่าหนังสือจำนวน
นี้ ยังน้อยมาก ฉะนั้นทางห้องสมุดจึงยังไม่ให้ยืมกลับบ้าน ต่อภายหลัง
จะจัดให้ยืมกันได้โดยผ่านทางโรงเรียนต่าง ๆ แต่ระหว่างนี้ ก็เปิดโอกาสให้
สมาชิกได้ใช้หนังสือต่าง ๆ กันอย่างเต็มที่ หนังสือทุกเล่มวางอยู่บนชั้นเปิด
ใครจะนั่งอ่านที่ไหนก็ได้ ใครมีข้อสงสัยเรื่องใด บรรณารักษ์ยินดีช่วย
เหลือเต็มอ นอกจากนั้นยังมีเรื่องที่โอภาสสนใจมากอีกเรื่องหนึ่ง เมื่อ
บรรณารักษ์ท่านกล่าวว่า จะมีการประกวดเรียงความหรือย่อความจากหนังสือ
ต่าง ๆ ที่สมาชิกมาอ่านในห้องสมุดค่าตัวเด็กอีกด้วย ต่มาชิกคนใดเรียบ
เรียงเรื่องใดทีละดี ก็จะมีรางวัลเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้ โอภาสดูจะกลายเป็นคน
ชอบรางวัลไปแล้ว แต่ว่าจริงแล้ว ห้องสมุดค่าตัวเด็กจะมีรางวัลจาก
ผลการประกวดต่าง ๆ ที่ล้วนแต่จะอำนวยความสะดวกทางด้านเสริมสร้างความรู้
ให้แก่โอภาสทั้งนั้น

เมื่อกล่าวคำขอบคุณและอำลาบรรณารักษ์แล้ว ทั้งสองแฉะเด็กขอ
หนังสือสำหรับเด็กที่วางขายอยู่ที่โต๊ะตรงทางเข้าออกของห้องสมุดด้วยหนังสือ
ที่สำนักวรรณกรรมทางการศึกษาของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
จัดพิมพ์ หนังสือของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ของสมาคม
นิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และของสำนักพิมพ์อื่น ๆ ก็มียุหลายเล่ม

ขณะเดินผ่านบริเวณศูนย์ทรรศการ ซึ่งแสดงถึงนำฉันใจหลาย
แต่ประกอบการศึกษาและช่วยเพิ่มพูนความรู้รอบตัวของเด็กนักเรียน
โอกาสกล่าวฉันว่า

โอภาส

ผมดีใจเหลือเกินครับที่พามาเที่ยวที่ห้องสมุดศาลาวันเด็กในวันนี้
ความรู้หลายประการทีเดียวครับ

กันยา

เป็นต้นว่าอะไรบ้างจะ

โอภาส

หนึ่ง คำว่า เขาตินวนา นอกจากจะเป็นสถานที่ที่ผมจะมาพักผ่อนชมสัตว์
แล้ว ยังมีห้องสมุดศาลาวันเด็ก เพิ่มขึ้นเป็นเครื่องดึงดูดใจผมด้วย

ต้อง ผมอยากจะมาห้องสมุดศาลาวันเด็กเมื่อไรก็ได้ ไม่จำเป็น
รอให้ถึงวันเด็ก ที่ ๑ ตุลาคม แต่เพียงวันเดียว ยิ่งกว่านั้น ในวันหยุด
ต่าง ๆ นอกจากงานอาทิตย์ ผมยังสามารถมาอ่านหนังสือในห้องสมุด
วันเด็กได้อีกด้วย เพราะห้องสมุดเปิดทุกวันตั้งแต่เก้านาฬิกา ถึง ดิบหก

ตาม ผมรู้สึกว่า บรรยากาศในห้องสมุดศาลาวันเด็ก เป็นกัน
ผมจริง ๆ จนทำให้ผมอยากจะนั่งอ่านหนังสืออยู่ที่นี่ตลอดทั้งวันทีเดียว
ไม่มีผู้มาบังคับควบคุมอย่างเข้มงวดกวดขันจนเกินไป แต่ให้อิสระแก่ผู้
สมัคร โดยผู้อ่านให้ความร่วมมือห้องสมุดด้วยการไม่ส่งเสียงอีกที่
ปฏิบัติตามระเบียบของห้องสมุดแล้ว ผมเชื่อว่า เป็นทางช่วยให้ผมอ่าน
ออกกรวดมากจนครับ

ผมจะต้องมาที่ห้องสมุดศาลาวันเด็กอีกแน่ ๆ ครับ เพราะผมคิด
สถานที่ที่จะใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ได้ด้วยการอ่านหนังสือ

กันยา

พิดใจที่เธอเห็นประโยชน์ของห้องสมุดและการอ่านหนังสือ
เห็นจะต้องบรรยายการนำเที่ยวห้องสมุดศาลาวันเด็กแต่เพียงเท่านี้ สักที

โอภาส

ขอบคุณครับ สักที

บทละคร “เรื่องเวนิสวานิช”

ดัดแปลงเป็นบทละครพูดสำหรับโรงเรียน

โดย สุנית ประภาสวัต

ตามลำดับที่ออก อันโตนิโอ

บัสसानิโอ

ไซล๊อค (แต่งตัวให้ดูรุ่มร่าม และแต่งหน้าให้ดูแก่ จมูกโค้ง)

ปอร์เชีย

เนริสสา

นักดนตรี นักร้องหญิงชายในบ้านนางปอร์เชีย (จำนวนตามสมควร)

กราติยาโน

ผู้ต่อคำฉันท์

พอเมือง

ลูกขุน (หลายคน)

ชาวเมือง (หลายคน)

ปอร์เชีย (ตัวที่เป็นบัณฑิตหนุ่ม จะใช้ตัวเดิมหรือเปลี่ยนตัวใหม่ก็ได้
แต่งกายอย่างเนติบัณฑิต)

เนริสสา (คนสนิทบัณฑิตหนุ่ม จะใช้ตัวเดิมหรือเปลี่ยนตัวใหม่ก็ได้
แต่งกายอย่างชายหนุ่ม)

เปิดครั้งแรกเป็นเวทีโล่ง เปิดครั้งที่สองเป็นลานเมืองเวนิส เห็นกำแพง
เมืองท่าด้วยกระต่ายอยู่มุมหนึ่ง หรือจะใช้เวทีโล่งๆ ก็ได้

(เปิดครั้งแรก) เรือนนางปอร์เชีย ในห้องโถง จัดตามควรอย่างบ้าน

ผู้มั่งคั่ง แต่ไม่จำเป็นต้องมีอะไรมากมายจนเกะกะเวที

(เปิดครึ่งที่สอง) เรือนนางเปอร์เซียเหมือนครึ่งแรก แต่มหิ ๓
ตัวละครเพิ่มขึ้นดังบอกไว้ในเรื่อง

ฉาก ๓

ณ เมืองเวนิส ในห้องพิจารณาแห่งศาลยุติธรรม มีบัลลังก์
พ่อเมืองนั่งเป็นประธาน ควรยกให้สูงเด่น และมีบัลลังก์
สำหรับเปอร์เซียด้วย

ฉาก ๔

เรือนนางเปอร์เซีย เหมือนฉาก ๒

คำนำ

(ซึ่งจะให้นักเรียนแต่งนักเรียนออกมาพูดก่อนแต่ดังก็ได้)

พระราชนิพนธ์เรื่อง “เวนิสดำนิช” แม้จะเป็นบทละครที่พระบาทสมเด็จพระ
รามาธิบดี ทรงแปลชื่อจากบทละครของเชคส์เปียร์ก็จริงอยู่ แต่นับได้ว่าพระองค์
เป็นตัวอย่างอันดีในการถอดบทประพันธ์ภาษาต่างประเทศออกเป็นภาษาไทยได้อย่าง
กลอนไทย ทั้งรักษาด้านฉันทลักษณ์ได้อย่างดียิ่ง กระทั่งวงการศึกษาธิการจึงได้เลือก
พระราชนิพนธ์เรื่องนี้เป็นแบบเรียนของนักเรียนนักศึกษา เป็นวรรณคดีที่อ่านได้ไม่เบื่อ
ล้ากับที่จะแสดงเป็นละครบนเวที นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่
นิพนธ์ไว้ ทำให้เราตระหนักความจริงได้เองแท้ขึ้น ว่าบทละครของเชคส์เปียร์นั้น
ไว้นานแล้ว ก็ยังคงทันสมัยเป็นอมตะ นอกจากเนื้อเรื่องดี มีคำพูดคมคายแล้ว ตัว
ตัวยังมีนิสัยใจคอแตกต่างกันไป และอาจจะกล่าวได้ว่า เชคส์เปียร์เป็นผู้มีใจเป็นธรรม
ตัวละครของเชคส์เปียร์จึงมีลักษณะเหมือนคนจริงๆ เมื่อสร้างตัวละครตัวใดขึ้นมาให้เป็น
หรือนางเอก มีความดกตออย่างทมิฬเราพอจะเป็นได้ ตัวไหนร้ายกรวยอย่างที่เราพอ
ได้ มิใช่ชาวต่างชาติหรือดำมืดไปหมดทั้งตัวจนมนุษย์ และขณะเดียวกันเชคส์เปียร์ก็แต่ง
ของตัวละครนั้นๆ ให้เราเข้าใจได้ทราบซึ้งด้วย เช่นในเรื่องเวนิสดำนิช ท่านจะ
เปอร์เซียเป็นหญิงฉลาด บัดดำนีโยเป็นคนดีลึกลับและก็จะออกจะร้ายร้ายดั่ง
อันโตนีโอเป็นพ่อค้ามีน้ำใจดียากจะหาใครเต็มเหมือน จึงเกิดขัดขวางความชเนียว
ส่วนโชโลกเป็นยิวและเป็นตัวร้ายในเรื่อง ถึงกระนั้นเชคส์เปียร์ก็ได้บรรยายความรู้ดี

ออกให้เราตระหนักได้เป็นอย่างดี ในการแสดงละครเรื่องเวนิสวาณิชครั้งนี้ นอกจากจะ
หักเหหักเห หักออกทำทางตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมพิเศษแล้ว อีกข้อหนึ่งก็เพื่อ
ยกย่องบทเรียนในวิชาที่นักเรียนออกวรรดชาติ และมุ่งแจกแจงอุปนิสัยตัวละครสำคัญๆ ใน
เรื่องเวนิสวาณิชให้ปรากฏเด่นชัดขึ้นมาดังกล่าวแล้วด้วย แต่เนื่องจากเวลาจำกัด จึงจำเป็น
ที่จะต้องเลือกความอื่นๆ ออกให้รวบรัดที่สุดที่จะทำได้ และต้องใช้บทร้อยแก้วแทนกลอนบ้างเพื่อ
ความสั้น ส่วนในตอนสำคัญๆ ก็จะต้องรักษารสกลอนของเดิมไว้ ตามพระราชนิพนธ์ในรัชกาล
จะได้ยินเชิญมา ณ บัดนี้

ฉาก ๑

(เปิดฉากเป็นเวทีโล่ง ๆ มีอันโตนิโอ และบัสซานิโอยืนคุยกัน)

(พูดธรรมดาไม่ต้องทำเสียงดนตรีเหมือนท่านองคมนตรี)

จริงหนอเป็นอย่างไรใจเหี้ยมแห้ง

เหมือนอ่อนแรงอีกเชือกเห็นอ่อน

เหตุใดใจเหงามและเรวร้าย

และออกอ่อนเพื่ออะไรก็ไมรู้

ถ้าเหตุเพื่อสิ่งใดไม่รู้ได้

แต่แน่แท้เศร้าใจจะน้อย

ทำให้ฉันงไปไม่พังกุ

แทบมิรู้จักตัวว่าใคร

แต่แน่แท้ บัสซานิโอย เพื่อนรัก ที่บอกว่าชอบผู้หญิงอยู่

คนหนึ่งนั้นนะ เป็นใคร ? อยู่ที่ไหน ?

เธอชอบปอร์เซีย อยู่ทเมืองเบลมอนด์ นางเป็นผู้ทแข็งแรงพร้อม ทั้ง

คุณงามมีดี รูปสมบัติ และทรัพย์สมบัติ แต่ (ถอนใจ) อันโตนิโอ

เพื่อนรัก ท่านกรูอยู่แล้ว ว่าท่านไซ้จ่ายสู้ร่ำร่าย หน้าใหญ่เกินกำลัง

จนไรทรัพย์เป็นหนี้เป็นสินเพื่อนอยู่ นับเป็นบุญคุณของเพื่อนทคอยให้

ทั้งเงินและให้ทั้งความรักไม่เว้นว่าง

เพื่อนรักอย่าคิดให้มากไปเลย หนัดนทงหมดนั้นนะ ข้าไม่คิดใจจะคิด

ทวงคืนเลย ข้ารักความซื่อตรงของเพื่อน อย่าว่าแต่ทรัพย์สินเลย แม้

แต่ร่างกายข้าก็ยินดีจะให้เพื่อนได้เมอถึงคราว บอกมาเถอะจะให้ข้า

ช่วยสิ่งใดได้บ้างคราวนี้

บัส

๕๕ ครึ่ง.....(ถอนใจ) ถ้าสามเงินนี้ทองบ้าง ก็คงจะได้นางปอ
มาเป็นคู่ครองดั่งประสงค์

อันโต

๕๖ บัดนี้ฉันโย เพื่อนยาก เพื่อนกรุณาว่า ข้าได้ทุ่มเทเงินทองซื้อดินค
๕๗ จนหมดสิ้น เวลานี้ไม่มีเงินเหลืออยู่เลย คิดไปในเรือสินค้าที่เดินท
กลางทะเล รอนแรมไปในที่ต่าง ๆ แต่เอาเถอะ ข้าจะช่วยเหลือ
ให้ได้ เราจะต้องไปหยิบยืมตามตลาด ลองดูซื้อสิ่งข้าบางเป็น

๕๘ ปิดฉากแล้วเปิดฉากอีกครั้งหนึ่ง

(สมมติว่าเป็นงานเมืองเจนิส)

ไซล็ก

๕๙ ดำพันเหรียญ อ้อ

บัส

๖๐ ขอยืมสักสามเดือนเถอะ ไซล็ก

ไซ

๖๑ ดำเดือน อ้อ

บัส

๖๒ ข้าบอกแล้วนี่นะ ไซล็ก ว่าอันโตนี่โยจะเป็นนายประกัน

ไซ

๖๓ อันโตนี่โยจะเป็นนายประกัน อ้อ

บัส

๖๔ นายจะให้ข้ากู้ได้ไหม ?

ไซ

๖๕ ดำพันเหรียญ กู้สามเดือน และอันโตนี่โยเป็นนายประกัน

บัส

๖๖ จะว่าอย่างไร ตกลงไหมละ ไซล็ก?

ไซ

๖๗ อันโตนี่โยเขาก็เป็นคนดีอยู่

บัส

๖๘ นายเคยได้ยินใครกล่าวร้ายถึงเขาบ้างหรือ?

ไซ

๖๙ อ้อ เปล่าเลย เปล่าเลย อ้อ ดำพันเหรียญ ข้าเห็นจะยอม
ประกันได้

บัส

๗๐ เชิญนายไปกินอาหารด้วยกันเถิด

ไซ

๗๑ ไม่ไป ข้ายอมเดินกับนาย พุดกับนาย คำขายกับนาย แต่ข้าจะ
ร่วมกับนาย ตีร่วมกับนาย หรือสวดมนต์ร่วมกับนาย เอ๊ะ นี่
มาเล่า?

(อันโตนี่โยเดินออกมาทางซ้าย)

ชินยอร์อันโตนิโยอย่างไรละ รอก่อนนะ ข้าจะไปรับเขา
 (พูดกับคนคุ) อันโตนิโยรี อันโตนิโยรี อันโตนิโยรี อืม มันอดดี แกล้งทำ
 กรูณาคนทั้งหลาย ให้ยืมเงินไม่คิดดอกเบี้ย เหมือนมั่งร้ายเรา เขา
 เกลียดเรา ถ้าเราต่อหน้าคนกลางตลาด ดีเรา ถ้าว่าเราซุกเลือดเนื้อ
 คนเอาดอกเบี้ยแพง อันโตนิโย ข้าจะลงมันให้ดำป่นนี้ อันโตนิโย
 อันโตนิโย

แน่ะ ไซด็อกบอกมา นายกรัฐมนตรีจากบัลกันโนแล้ว จะตกลงให้
 กู้ไหม?

ให้กู้ไหม? ให้กู้ไหม? นี่แน่ะ อันโตนิโย ตั้งหลายครั้งหลายหนนะ
 ที่ท่านว่าข้า เรื่องให้กู้เงินคิดดอกเบี้ยแพง แต่ข้าก็ดูอดทนอดกลั้น
 ท่านว่าข้าจองหงอนเป็นมิจฉาปฏิฐิ หว่าข้าเป็นหมา ถ่มน้ำลายรด
 เลือดชาเมื่อเดินผ่าน ทงนกเพราะท่านนะเกลียดกิจการของข้า ทง ๆ ที่
 ข้าใช้เงินของข้าเอง มากคราวนี้ ท่านจะให้ข้าช่วยเหลือก็มาพูดโง่งม
 ว่า “แน่ะ ไซด็อก ข้าขอเงินของเอ็ง” อี ๆ ๆ ท่านนี้เก่งแท้ ๆ
 เก่ง เก่งเป็นยอดคน ท่านผู้เคยถ่มน้ำลายรดหมวดข้า เถาตีนเตะเข่น
 หมากลางถนน พอข้าเดินผ่านบ้านท่านก็ไล่ มาบด้นจะมาขอเงิน
 ข้าจะตอบยังงี้ให้ถูกใจท่าน นี่แน่ะหมาเน่ มันมีเงินใครเจ้าคะ? หมา
 หัวเน่าเอาเงินที่ไหนมา? ถึงด้ามพันเหรียญ? นี่แน่ะข้าควรจะนั่งดงยก
 มือทวมหัว เหมือนหมา พุดเสียงกระเด้าเข้าทวมหูให้วกราบแล้วกับอก
 ว่า “ใต้เท้า เป็นพระคุณของใต้เท้าแท้ ๆ ที่ถ่มน้ำลายรดหัวข้า เมื่อ
 ฉันทพุนเองเป็นพระคุณของใต้เท้าที่ลบช้ำกระเด็นไป ข้าขอบพระคุณ
 อยู่ไม่รู้หาย ใต้เท้าประสงค์เงินทอง ข้าก็จะเอามากองให้?”

ข้าทำแล้วยังงี้ ข้าก็ไม่อาย จะไม่ยอมงอนง้อขอโทษเจ้า ข้าเคยถ่ม
 น้ำลาย หรือถ่มนายอย่างไร ต่อไปข้าก็คงจะทำได้อีก นี่แน่ะ ถ้าจะให้

เงินก็อย่าให้อย่างฉันชอบกันดี จงให้เหมือนให้แก้ศรั
 ดอกเบย ใช้ไม่ทันก็เชียวทำให้หน้าใจ
 ไช ะ อ๊ะ ทำไมถึงโกรธเกรี้ยวกราด ข้าจะตั้งใจด้วยเทยนา
 โกรธเขาได้ ข้าจะตั้งใจจะล้มความหลัง เรามาตงต้นกันใหม่
 ให้ยืมเงินตามพันธะสัญญา ดอกเบยดอกหอยก็จะไม่คิด ให้ยืมมา
 ชอบบพอ
 บัส เออ ใจดีเหลือเกิน
 ไช ยังงั้นดี มา เราไปหาเจ้าหน้าท่าอาเภอกัน ทำสัญญากัน
 ว่าถ้าถึงกำหนดเวลา ท่านจะต้องใช้เงินตามสัญญา ถ้าผิด
 ไม่มีเงินใช้ ข้าก็จะขอเนือท่านม่านักเพียงหนึ่งปอนด์ แต่
 ีทควร ทำสัญญาตงๆ ขึ้นๆ เท่านั้นแหละ
 อันโต ตกดง ตกดง
 บัส ะ ไม่ได้หรอกเพื่อนรัก อย่าบ้าไปหน่อยเลยอันโตนิโย
 เทยชนะเพื่อน ยอมไม่มีเงินยังจะดีกว่า มันยังงี้ๆ อยู่
 อันโต จะตกใจไปทำไม ในสองเดือนนี้แหละ เรือกำปั่นของข้าจะ
 ครอบครัน เราก็จะมีเงินใช้เขาถึงด้ามเท้าด้วยซ้ำไป ตกดง ไร้ออก
 ตามนายว่า

ฉาก ๒

(ณ เรือนนางปอร์เซีย มีปอร์เซีย เนริสสา กำลังสนทนากัน)

ปอร์เซีย เฮอ เบื่อโลก
 เนริสสา ถ้าความทุกข์ของคุณหญิงมีมากมาย และล้นหลามเท่าความ
 ละครน่าเบื่ออยู่ แต่นั่นแหละเจ้าคะ ผู้ที่กินอิมหร่าน้ำดาราณมา
 ก็อาจจะเป็นไรได้เท่าๆ กับคนอดอาหาร
 ปอร์เซีย เป็นคดีดี และช่างกล่าวให้ไพเราะ แต่เนริสสา ฉันจะต้อง
 มาเป็นคู่ตามคำสั่งของคุณพ่อที่ตายไปแล้ว ี คำว่าเลือกกันแหละ

เนร็ดดำ หล่อนไม่เห็นความลำบากบ้าง ผู้ที่ชอบฉัน ไม่ว่าจะเป็นอย่าง
มาแต่ไหน จะต้องมาเลือกหีบ ๓ ใบ ใครได้ใบที่มีรูปฉันอยู่ ก็จะได้
แต่งงานกับฉัน อนิจจา ชายที่ฉันไม่ชอบก็จะจับได้เขาไปไม่ได้ ชายที่
เราชอบก็อาจจะเลือกหีบผิดก็ได้ น่าอดใจที่ความประสงค์ของคุณพ่อ
ผู้ลงมือตามมาบังคับใจลูกผู้ยังเป็น ๆ

ท่านบิดาของคุณเป็นคนฉลาด เมื่อตายไปแล้วก็ยังให้อุบายไว้อย่าง
สำคัญ ใครชอบคุณหญิงจริง ก็คงจะเลือกหีบได้ถูกต้อง แต่คุณหญิง
ชอบใครบ้างเล่าคะ ในพวกที่มาดูตัวเวลานี้

ไหนลองเอ๋ยชื่อมาดี

หนึ่ง เจ้าชายเมืองนะโปลี

ท่านขุนควรจะเป็นม้า เพราะพูดจาได้แต่เรื่องม้าเท่านั้น น่าขันที่เห็นว่า
ตัวฉลาดที่ได้เลือกมาเองได้

เขาน่าจะประหลาดใจคะ ?

ได้แต่หงายหน้ามึงทั้ง ฟังอะไรขึ้น ๆ ก็ไม่รู้จกยืมดัดจริต ชื่นแต่งงาน
ด้วยก๊กแก่ตาย แต่งกับกะโหลกผิวยังจะเป็นคู่ชกกว่า

เมดลีโอเธอร์ เดอบอง ชาวฝรั่งเศสล่ะคะ ?

พอได้ยินเสียงนกร้อง ตาคันนึกต้องลุกขึ้นเดินว่า เห็นเงาตัวเองก็เที่ยว
ได้ได้เอากะระบี่แทง ถ้าฉันแต่งงานกับเขาก็เท่ากับมีผัวสี่สิบคนพร้อมๆ กัน

ฟอลคอนบริดจ์ ขุนนางอังกฤษล่ะคะ ?

เลื้อยผากดูพลก เลื้อยเห็นจะซอซอตาดี ทางเก่งที่ฝรั่งเศส หมวกประเทศ
เยอรมัน แดกริยาเที่ยวเก็บตกทั่ว ๆ ไป

ขุนนางสก๊อตล่ะคะ ?

ฉันเห็นว่า ชอบแต่หยบยืมของคนอื่น

ก็ชายหนุ่มชาติเยอรมัน หลานเจ้าชักริชนี่เล่าคะ ?

ขังหน้าหน้า เมาแฉ่ เวลาไม่เมาก็เผลอว่ามนุษย์ เวลาที่เผลอที่สุดก็ไม่คิดว่า

เดียวจansson จรุงนะ เนร็ดดา ถ้านันหาอุบายหลีกเลี่ยงได้คงไม่แต่
กับท่านเหล่านี้

เนร็ดดา

คุณหญิงไม่ต้องวิตกไปเลยคะ ท่านเหล่านี้เลือกหีบผิดหมดแล้ว บอก
ว่าจะกลับบ้านเมือง ไม่พูดทวงใจคุณหญิงอีกต่อไปแล้ว เออ คุณ
จำบัดธานิโยได้ไหม?

ปอร์เซีย

บัดธานิโยเคยมาทันทงแต่ครั้งคุณพ่อยังอยู่ ฉันจำเขาได้ดี และ
ฉันว่าเขาดีสมกับที่เนร็ดดาเคยชมไว้

(เปิดฉากแล้วเปิดฉากใหม่ ณ เรือนนางปอร์เซีย บัดดา
กำลังเลือกหีบ ที่ตั้งเรียงกันอยู่ ๓ ใบ มีนักดนตรี ๔-๕ คน ชก
ร้องเพลงไปพลาง หรือจะร้องเป็นทำนองอ่านกลอนตามขรมดาก็

หญิง

ความเอยความรัก

เริ่มสมัครชนต้น ณ หนไหน?

เริ่มเพาะเหมาะกลางวงหัวใจ

หรือเริ่มในสมองตรองจงดี?

แรกเกิดเป็นไหนใครรู้บ้าง

อย่าอำพรางตอบคำถามให้ควรที่

ใครถนอมกล่อมเกลี้ยงเลี้ยงระดี

ผู้ใดมีคำตอบชอบใจเอย ฯ

ชาย

ตอบเอยตอบถอย

เกิดเมื่อเห็นน้องน้อยอย่างดั่งดัย

ตาประดับตวักัดมัครไชร

เหมือนหนึ่งให้อาหารดำราญกรัน

แต่ถ้าแม่ตายใจไม่ด้อมคร

เหมือนฆารักเดียวแต่เกิดย่อมอดัญ

ได้แต่ชวนเพื่อนยามาพร้อมกัน

ร้องรำพันดังตำรวิทหนักหนาเอย ฯ

(บัสด้านิโยเลือกเปิดหีบตะกั่ว หยิบรูปปอร์เซี่ยนมาพิศดู)

คนทุกคนในบ้านปอร์เซี่ยนร้องพร้อม ๆ กัน) ไชโย ๆ ๆ บัสด้านิโยเลือกหีบตะกั่ว

ได้ใบที่มีรูปคุณหญิง

(ธรรมดา) บัดนี้ถึงเวลาพวกข้าพเจ้า

ผู้เฝ้าดูเลี้ยงเคราะห์เห็นเหมาะนั้น

ควรจำแดงยนิศ ปรีดานันท์

พร้อมกันอวยชัยให้คุณนาย

(พุทธธรรมดา) บัสด้านิโย และคุณหญิงผู้มิ่งมิตร

ข้าปลมจิตอวยชัย ให้ล้นหมาย

ประสงค์ใดจงได้ระดวงตาย

ปวงสิ่งร้ายอย่าขวางจงห่างไกล

รับจดหมายครบ จดหมาย

นั้นใคร

(ออกทางซ้าย) ผมเองขอรับ มีข่าวมาจากอินโดนิโย ค่อน

(บัสด้านิโยรับจดหมายเปิดออกอ่าน)

โอ มีข่าวอะไร เธออ่านแล้วจึงหน้าเศร้าสดชืดเช่นนี้ บัสด้านิโยคะ
ขอให้น้องรับข้าง

(เสียงคำ)

ปอร์เซี่ยนสุดทระก ตามที่พบบอกน้องใจแต่เมื่อแรกว่า พี่จะมีแต่ตัว ทระพย
ลุ่มบัตริกไม่เคย จะมีแค่ชาติตฤกในสายโลหิต แต่ทพบอกความจริง

ไว้อย่างนั้นกยงนับว่าพทอวดตนเกินหน้า เพราะจะบอกว่าพจนดักแค

ไหน พกยงจยงกว่าทบอกไว้มาก พี่เป็นหนพอนแต่มีหน้าชาอย่างทา

ให้พทต้องเป็นหนจนเดอดรอนเพราะพเห็นปานฉะนี้ อินโดนิโยกำลัง

จะต้องตายเพราะพี่เป็นเหตุ นี่นาย จริงวี ชาวที่นายมาบอกนี่นะ ชาวที่

ว่าอินโดนิโยหมดตัว เพราะเรือกัปันอับปางหมดสิ้น และไซดอกเจ้าหน

กำลังจะแดเนอเขาตามสัญญา

จริงขอรับ

ปอร์เซีย

บัล

ปอร์

บัล

ปอร์

บัล

ปอร์

อันโตนิโอเป็นเพื่อนสนิทของพี่?

เขาเป็นเพื่อนแท้ของพี่ จะหาใครมีน้ำใจได้อย่างเขานั่น ทงทงอิตาลี
ไม่ได้แล้ว

เขาเป็นหนตายอยู่เท่าไร?

สามพันเหรียญ

อะไรเล่าพี่ ใช้เขาเลี้ยงหกพัน แล้วแถมให้อีกหมื่นสองพัน แล้วเติมให้
สามเท่า สมมติญาติให้สบายใจ ไปเถอะ เราต้องรีบแต่งงาน
แล้วพี่จึงรีบไปเมืองเวนิส การที่จะอยู่มีความสุขกับน้องในยามที่
กำลังทุกข์ร้อนอย่างนี้ไม่สมควรยิ่ง ส่วนเงินใช้หนนั้นน้องยินดีให้
เท่าด้วยความเต็มใจ ไหน พี่ลองอ่านจดหมายอันโตนิโอให้น้อง
บ้างสิคะบัลอันโตนิโอ เพื่อนแก้ว เรือของฉันทันทีหมดแล้ว เจ้าหนักใจ
ทรัพย์สมบัติของฉันทันหมดราคา ครอบกำหนดสัญญาของตายแล้ว
มีคน และการที่จะทำตามสัญญานี้ พันด้วยทศฉันทันจะรอดชีวิตไป
บรรดาทหารหาญเพื่อนแก้วกับตัวฉันทันเป็นอันตกลงกันแต่คนไป
แต่ให้เพื่อนได้เห็นใจในเวลาตายนั้นแล้ว แต่ถ้ามัวไม่สะดวกก็อย่า
ถ้าความรักของเพื่อนไม่เตือนให้เพื่อนมา ก็ขออย่าให้จดหมายนั้นบัง
รับไปเกิดคะ อย่าช้า

ปิดมาน

ฉาก ๓

(ณ เมืองเวนิส ในห้องพิจารณาแห่งศาลยุติธรรม
บัลลังก์ศาล (ใช้โต๊ะสูง ๆ ก็ได้) มีตัวละครคือพ่อเมือง
บัล กรา เหล่านายตามืด ๆ และลูกขุนคนอื่น ๆ
จะมีชาวเมืองนั่งฟังด้วยก็ได้ และคอยส่งเสียงทำโทษให้
อันโตนิโอ อยู่แถวๆ ?

พ่อเมือง

อยู่แล้วขอรับ ท่านพ่อเมือง

ข้าส่งสารท่านที่ต้องมาเป็นความกับโจทก์โจร้ายขาดเมตตาจิตอย่างไซด็อก
นี้

ขอพระคุณท่าน พิเคราะห์ช่วยอ่อนน้อมให้ไซด็อกผ่อนผัน แต่เมื่อเขา
ผูกใจโกรธ ไม่ยอมตาม ข้าก็จะยอมทนทุกข์ด้วยใจสงบ
ไซด็อก ไซด็อก เขามานี้

มาแล้วขอรับ

เออ นี่แน่ไซด็อก พลเมืองทั้งหลายในที่นี่ และตัวเราเอง คิดว่าเจ้า
คงจะเกลียดทำโกรธ เกลียดทำเป็นพยาบาทไปยังเงิเอง แต่แล้วเจ้าคง
ใจอ่อน เด็กผูกพยาบาท และกลับเมตตาในที่สุด เราหวังว่า เจ้าคง
จะกลับใจไม่คิดแต่เอนายพ่อค้าตามสัญญาจริง ๆ หรือ และบางที
เจ้าก็อาจจะเมตตาผ่อนผันคิดเอาแต่คนทนคนด้วยนะนา หรือว่าไงเพราะ
เจ้าอยู่ไม่ไหวว่า นายพาณิชคนนั้นเคราะห์ร้าย เรืออัปปาง
หมดสิ้นเนื้อประดาตัว มีทุกข์ทรมานร่างกายผ่ายผอมออกขึง เห็น
ไหมละไซด็อก อย่าว่าแต่เรา ๆ เรายะ ต่อให้คนที่ใจแข็งเป็นหิน หรือ
ไรเมตตาเป็นท่อนเหล็ก หรือต่อให้เป็นคนป่าเถื่อนยังงี้ก็คงจะต้อง
ส่งสารอันโศกโศกเคราะห์ร้ายเช่นนี้ ฉะนั้นเราควรจะตุลาการจึงหวังที่จะ
ฟังคำตอบของเจ้าด้วยดี

ข้าตั้งใจแน่วแน่ว่าจะไม่ยอมผ่อนผันให้เลย ที่ท่านสงสัยว่าเหตุใดข้าจึงชอบ
นายพ่อค้ามากกว่าเงินดามพัน ข้าจะตอบตรง ๆ ละว่า ถ้าในบ้านข้า
มีหญิงชู้รักไซ้ ข้าจะยอมเสียเงินหมื่นเหรียญ ให้คนมาจับหนุไปให้
หมดสิ้น ใจท่านพอหรือยัง? นี่แน่ บางคนไม่ชอบหนุ บางคนเกลียดแมว
บางคนไต่ย็นเลี้ยงบีแบกต้องปวดท้องเบา นี่แหละท่าน เราจะมีเหตุผล
อธิบายได้หรือ? ก็เปล่า เราต้องยอมให้คนนั้นท้าวร้าย ก็เพราะเราไม่
อาจตัดความเกลียดเสียได้ ยิ่งงี้แหละ ข้าจะไม่อธิบายอะไรมาถะ
นอกจากว่าท่านจะเกลียดชังอันโศกโศกนัก จะยอมลี้ภัยโดยไม่เกรงกลัว
ดังใดทงต้น

บัส

ไซ

บัส

ไซ

บัส

ไซ

อันโต

อ้ายใจร้าย อธิบายความทารุณ จะได้ตอบเจ้าประคุณก็หาไม่
ข้าไม่จำเป็นต้องบให้ชอบใจ

อ้อ ชังใครฆ่าเดียวหมดครึ่งตัวดา ?

มีใครฆ่าใครที่ไม่ชัง

ดวงเกินกันเพียงครึ่งสองครึ่งข้า ไม่เห็นควรจะผูกซึ่งเวร

จะให้ผูกซึ่งข้าสองครึ่งโย

การผูกกับยวนไม่มีผล

เปรียบเหมือนยื่นริมชลหาดทรายใหญ่

แล้วหามนามให้ชนอีกต่อไป

คงจะได้ประโยชน์ปาน ๆ กัน

นี่แน่ บัดฉานโยเพื่อนรัก ใจของข้านี้แน่แข็งยิ่งกว่าหิน อย่านึก

ง้ออยู่เลย เร็วเถิดขอรับท่านตุลาการ ขอให้ข้ารับอาญาเดียวให้

สิ้นไปเถิด

นี่แน่ ยิว หกพันเหรียญ แทนค่ามพิณ

ต่อให้เงินนั้นทุกเหรียญแตกออกเป็น ๖ เท่า ข้าก็ไม่ต้องการ

แต่ให้ทำตามสัญญา ตรงเถิดเถิดว่า ข้าจะมีผิดอย่างไรขอให้

สัญญา ท่านทั้งหลายเองมีข้าทำผิดมาจกกลางตลาด

ใช้เหมือนหมา ไม่ได้มีความเมตตาเลย ทำไมใช้งานทุกเช้าค่ำ ทำ

ให้กินของดี ๆ ทำไมไม่ยกดูสาวให้แล้วปล่อยตัวไปล่ะ? ท่าน

ตอบว่า อี มันทาของเรา เราซอมันมาแล้ว ข้าก็ตอบได้

เหนือหน้าหนึ่งปอนด์ข้าไม่ได้ขอใคร ข้าได้ซื้อแล้วราคาแพง

เป็นของข้า ถ้าจะไม่ให้ผิดกฎหมายก็ต้องเอาเงินนั้นมาให้ข้า

อันโตนิโยใจดี ๆ เกอะเพื่อนรัก (เปลี่ยนเสียงและหันไปทางไรต์)

อ้ายยิวจัญไรพาด ข้าบัดนี้โยนี่แหละ จะยอมให้เลือดเนื้อของข้า

ให้ทั้งกระดูกของข้าแก่คตเจ้าให้ดื่มใจ ขออย่างเดียวอย่าให้อัน

ตองระคายผิวเพราะข้าเลย

บัส

ไซ

บัส

ปล่อยเถอะเพื่อน ตัวข้าเองนั้นเหมือนแะเป็นโรค เหมือนผลไม้เน่าใน
ต้องหล่นก่อนตามวิสัยสมควรตาย ส่วนเพื่อน ยังมีธุระอื่นๆ อีกมากนัก
จะต้องอยู่

ไซ้ดอก นั้นแกกลับมีครีตหินทำไม?

เพื่อแด่เนอคนล้มตายนะดี

นิบหายตายโหง อ้ายชาติหมา ดับมีดกับหินที่ไหนจะคม ต้องดับกับ
หัวใจหินของแกเองดี

กทางซ้าย) ท่านพ่อเมืองเจ้าข้า มีทนายหนุ่มมาจากอาจารย์เบลดาร์โย เป็นผู้ปรีชา
ดามารถดาดเล็ค ทราบเรื่องละเอียดจากอาจารย์ท่านผู้พิพากษาใหญ่
และรับว่าจะตัดสินคดีนี้ให้ถ่องแท้
เชิญท่านเข้ามา ณ บัดนี้

(เข้าแถว และปอร์เซียออก เนิร็ดสำตามหลัง แต่งเป็นบันทึก
และคนสันนิท)

เนติบัณฑิตหนุ่มหรือ มาจากท่านอาจารย์เบลดาร์โย

ถูกแล้ว

ท่านทราบเรื่องราวละเอียดแล้วรึยัง?

ข้าพเจ้าทราบเรื่องละเอียดแล้ว ไหนเจ้านายพ่อค้า และยิวนะ คนไหน
อันโตนิโย ไซ้ดอกอย่ารำไร
ก้าวออกมาทันใดให้พร้อมกัน

คดีของท่านทั้งสองแปลกมาก แต่กฎหมายเวนิสก็มีได้ห้ามไว้ไม่ให้ทำ
สัญญาเช่นนั้น ตัวนายพาดิชย์จึงนับว่าตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบ โจทก์ ถูก
ไหมนายพาดิชย์?

ถูกขอรับ

ท่านสัญญาว่าเขาได้จริงหรือ?

สัญญาจริง

ถ้าเช่นนั้น ก็เหลือที่จะผ่อนผันได้ ว่าแต่ไซ้ดอกเกิด จงได้โปรดกรุณา
เขาบ้างเกิด

ไซล๊อก

ปอร์

จะบังคับให้ข้าทำยังงี้?

อันความกรุณาปราณี

จะมีใครบังคับก็หาไม่

หลังจากมาเองเหมือนฝนอันชื่นใจ

จากปากฟ้าสู่ราดยลู่แดนดิน

คิดเกิดนะไซล๊อก ความกรุณาย่อมทำให้เกิดความปิติ
 สดงฝ่าย ทั้งฝ่ายผู้ให้และผู้รับ นับว่าเป็นกำลังดีดีกว่าอำนาจ
 พระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระมหากรุณาธิคุณ ย่อมจะทรงเป็นพระกษัตริย์
 ของประชากรราษฎร ยิ่งกว่าพระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระเดชานุภาพ
 ฤทธิ์ ความกรุณาเป็นธรรมอันสูงส่ง ถ้าท่านจะยึดครองแต่
 ยุติธรรมแท้ ๆ แล้ว ก็ขอให้ระลึกใจด้วยเถิดว่า ถ้าพึงแต่
 ยุติธรรมแท้ ๆ นั้น ยากจะทำให้เราเป็นสุขใจได้ คิดเกิด โอ
 เราขอขอเทพเจ้าให้กรุณาปราณีแก่ตัวเราเองอยู่ทุกวัน คำจึงขอ
 ก็ควรจะสอนและจูงใจเราเองให้ตัวเราหมั่นความเมตตาปราณี คิด
 คิดให้จงดี เราขอร้องอ้อนวอนท่านคราวนี้ ก็เพื่อให้ท่านผ่อนผัน
 ไปรตออย่าถือเคร่งทางความยุติธรรมจนถึงกับขาดความเมตตา
 ถ้าท่านยังจะขืนยืนกราน ไม่คิดกรุณาบ้างแล้ว คำดังจะต้องทำ
 นายพาดินชยันเป็นผู้แพ้นั้น ๆ

ไซล๊อก

จะบาปกรรมยังงี้แค่นี้ไหนข้าไม่จำหรือ ข้าจะต้องถือตรงตามกฎ
 และตามสัญญาทุกอย่าง

ปอร์

เราจะใช้หนให้ก็ไม่เอาหรือ?

บัล

ข้าพร้อมที่จะใช้หนให้เป็นสองเท่าหรือเพิ่มอีกสิบเท่า และข้าจะยอม
 มือ ตัดหัว หรือยกให้หมดทั้งดวงทั้งใจ ยอมทุกอย่างแทนอันใด
 ถึงเพียงนั้นแล้วยังไม่ยอม ก็หมายความว่า ยินยอมพยานาบาทอาฆาต
 มุ่งร้าย ไม่ใช่ว่าถือความยุติธรรมอะไรก็ได้ อย่างนั้นเดี๋ยวก็ขอ

ผู้พิพากษาช่วยพลิกกฎหมายยอมทำผิดฉันทิน จะได้กำราบอ้ายปีศาจ
อ้อปรีชนเลย

อย่าพูดเช่นนั้น กฎหมายต้องเป็นกฎหมาย จะพลิกให้ผิดไปไม่ได้
เออ อย่างนั้นดี ถูกต้องแท้เจ้าข้า ท่านบัญญัติหม่มผู้ฉลาด ข้าขอ
เคารพท่านอาจารย์

ไหนหนังสือสัญญา? ข้าขออ่าน
นี่เจ้าข้า อาจารย์ตรวจเถอะเจ้าข้า

ใช่ดอก เขาจะใช้ตามท่านา

ข้าได้สัญญาไว้มั่นคงแล้วต่อพระเจ้าของข้า จะให้ข้าทวนกลับไม่ได้แน่
ไม่ได้แน่

ตามกฎหมายนายยิวจะต้องไต่เนื่อนายพาณิश्य์หนักหนึ่งปอนด์ จะเชือด
จากหัวใจได้ แต่ว่ายิวเอ๋ย จงกรุณาผ่อนผันให้เขาเถิด ยอมรับเงิน
ด้ามเท้าแล้วหมดเรื่องกันไป ให้ข้าฉีกสัญญาก่อนเป็นไร

ข้าไม่ยอม ข้าไม่ยอม ข้าขอให้คงตามสัญญา

ท่านผู้พิพากษาขอรับ ข้าขอให้ตัดสินให้รู้แล้วรวดเร็วไปเถอะ
ถ้าอย่างนั้นละก็ เตรียมเปิดอกไว้รับคมมีดดี

คุณาการประเสริฐ เลิศบุรุษ

ถูกแล้ว ต้องทำตามสัญญา ตรงตามตัวอักษรที่ท่านทำไว้

คุณาการฉลาดด้ามารถยิง

อันโตนีโอ เตรียมให้เขาแทงเถอะเถิด

เจ้าข้า ริมหัวใจเจ้าข้า ตามสัญญาต้องตัดเนื้อริมหัวใจ

ถูกแล้ว จงหาดาชงไวชงนาหนักเถอะ

ข้าเตรียมดาชงมาแล้วเจ้าข้า มีพร้อมแล้ว

ใช่ดอก จงหาหมอมารอไว้ด้วย จะได้รักษา มิฉะนั้นเลือดจะไหลไม่หยุด
ถึงแก่ความตาย

ไซ

อะ ชื่อนี้มีในสัญญาด้วยฤ?

ปอร์

ไม่มีดอก แต่ว่าจะเป็นไรไป เมตตาเขาบ้างไม่ได้รี?

ไซ

เมื่อไม่มีในสัญญา ข้าก็ไม่ต้องหาหมอ

ปอร์

อันโตนิโย มีอะไรจะดั่งเสียบ้าง ก็พูดเสีย

อันโต

บัลดานโย ข้าขอจับมืออีกครั้ง ดาก่อน เพื่อนรัก อย่าโศกเศร้า
เป็นโรคจิตของข้าที่จะได้ไม่ต้องอยู่คู่สมบัติกระจัดกระจาย ไม่ต้องทน
จนแก่เฒ่าทรมานดังขาว ข้าจะได้ตายพันทุกข์พันรอน ข้าฝากเค
คุณหญิงปอร์เซียด้วย

บัล

ชีวิตของข้า ทรมานสมบัติ และเมียช้วน รวมกันก็ยังไม่เทียมเท่า
ของเพื่อนรัก

ไซ

มัวดั่งกันรำไร คำอธิบัตดินเกิดเจ้าข้า

ปอร์

เหนือปอนด์หนึ่งริมหัวใจของพานิชย์จำเดยนั้น คำดยกให้เป็นขอ
ไซ้ออกตามสัญญา

ไซ

เจ้าประคุณ ตุลาการเที่ยงแท้ ยุติธรรมดีแท้ๆ เร็ว เตรียมค
อย่าช้า เปิดดอกเขา

ปอร์

ข้าก่อน ยังมีข้อหนึ่ง ตามสัญญามิได้บอกว่า ยอมให้มีโล
เหนือเคย บอกแต่จะให้เหนือนายพานิชย์มีนาหนักหนึ่งปอนด์เท่านั้น
เอา ไซ้ออกจงทำตามสัญญา แต่เหนือไป แต่ถ้าหากว่าเล็ดติดเอา
อันโตนิโยไหลออกมาแม้แต่นิดเดียว เจ้าก็จะกลับเป็นผู้แพ้
กฎหมายเงินดีให้บริบทพัตดินของเจ้าตกเป็นของกลาง

ไซ

จริงฤ? เช่นนั้น?

ปอร์

แน่นอน ถ้าดั่งดัยจะดูด้วยกฎหมาย ข้าจะพลิกให้ดู นี่แหละ
ยุติธรรมตรงเผงแท้ ตมใจเจ้ารียัง?

ไซ

ข้ายอมตามละ ข้ายอมรับเงินด้ามเท่ากพอ

บัล

นี่แหละเงิน

ข้าก่อน บัดตานีโย อย่ารีบร้อน ยินจะต้องได้รับแต่ความยุติธรรม
 แท้ๆ ฉะนั้นตามสัญญาจะต้องได้แต่เพียงเนกอนหนิง แต่ต้องไม่ให้
 มีเลือดติดเลย อย่าแฉ่ให้มากหรือน้อยกว่าหนึ่งปอนด์เป็น อันขาด
 มิฉะนั้นแล้ววิวเองจะต้องถูกประหารชีวิต และถูกริบทรัพย์สินที่ ไซด็อก
 จะว่าอย่างไร ทำไมไม่ชักช้า?

ข้าขอแต่ต้นทุนและชอลา

เจ้าไม่ยอมรับต้นทุนแล้ว ต่อหน้าศาลนี้ ฉะนั้นเจ้าจะต้องได้แต่ความ
 ยุติธรรมตามสัญญา
 แม่แต่ต้นทุนก็ไม่ใช่?

ให้แต่ตรงตามสัญญาแก่ท่านนี้ ซึ่งจะเอาได้อย่างไรก็ตามใจท่าน
 ฝันจกเปรต ยมพระบาดช่วย ข้าจะไปละ ไม่ขอรออยู่ให้เยาะเย้ย
 กันเช่นนั้น

ข้าก่อน จะไปยังไม่ได้ ตามกฎหมายผู้ใดมุ่งเจตนาว่าร้ายอาฆาต พยายาม
 ฆ่าคนตายจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม ท่านว่าให้ประหารชีวิต
 ผู้นั้น และริบทรัพย์สินทั้งหมดเป็นของเมืองเวนิส

แต่เขาเกิด ไซด็อก เราผู้เป็นพ่อเมือง เห็นว่าเพื่อเป็นตัวอย่างให้เจ้า
 ดำเนินกวดใจเจ้ากับใจเราในบัดนี้มาก ข้าจะยอมยกโทษให้ และจะริบ
 ทรัพย์สินเจ้าเป็นของเวนิสสิ่งหนึ่ง อีกกิ่งหนึ่งให้ยกแก่นันโดนีโย

ขอให้ฆ่าข้าเสียเถิดคราวนี้ จะโปรดยกชีวิตให้ทำไม ริบทรัพย์สินของ
 ข้าหมดสิ้นอย่างนั้นแล้ว ก็เหมือนกับฆ่าข้าแล้วเท่านั้น

ดัมบัตกึ่งหนึ่งที่จะยกให้ท่านนี้ ข้าก็จะยกให้แก่ชายคนหนึ่ง ชื่อลอเรนโซ
 ซึ่งเป็นผู้ถูกพาลูกสาวของยิวนหนีไปแต่งงานกัน ลูกสาวคนเดียวของเจ้า
 ที่เจ้าโกรธแค้นตดจากกองมรดกนั้นแหละ เมื่อเจ้าตายจะต้องทำพินัย

กรรมทรัพย์สินดัมบัตกึ่งหนึ่งของนาง จะว่าอย่างไร จะยอมทำตามไหม?

ว่าอย่างไร ไซด็อก พอใจไหม?

ข้าพอใจ

พ่อเมือง

เด็มนางเขียนสาร

ไซ

ขอประทานลาก่อนได้หรือไม่

ข้าเจ้าป่วยช่วยส่งหนังสือไปให้ลงนาม

พ่อเมือง

ตามใจไปบัดนี้ (ไซล็อกเข้าโรงอย่างเงื่องหงอย)

บัส

ท่านตุลาการหนุ่มน้อย ท่านหนุ่มคุณเป็นต้นพัน เงินสามพันเหรียญ
เตรียมมาจะไต่หนั้น ข้าขอให้ท่านพอเป็นของกำนัลเพียงเล็กน้อย

อันโต

ส่วนบุญคุณของท่านนี้ มีมากยากจะตอบแทนได้ ถ้าเมื่อนั้นมีธุระ
ภายหลังไปรดไซ

ปอร์

อันผู้ใดพอใจอยู่แล้วนั้น ก็เหมือนได้กำนัลอันยิ่งใหญ่
ที่ได้ช่วยท่านให้ได้พ้นพาดภัย ข้าพอใจอย่างยิ่งถึงกำนัล
ข้ามิใช่คนโลภหรือมักได้ ขอเพียงให้รู้จักข้าอีกหน
เมื่อพบคราวหน้าอย่าหลีกพ้น ข้าขอท่านส่งคนและขอลา

บัส

ได้โปรดก่อนเจ้าข้า โปรดรับของไมตรีจากข้าบ้างเถิด ข้าขอ
ทต้องขอตอบแทนท่านบ้าง

ปอร์

ถ้ายังนึกขอแหวนที่ท่านได้ อย่าหดมือ ข้าไม่ขอมากกว่านั้นไป
ท่านจงให้ด้วยไมตรี

บัส

แหวนน อนิจจา ราคาย่อม ข้าจะยอมอายณะนั้นหาควรไม่ และ
แหวนที่เมียรักให้ข้าไว้เมื่อก่อนแต่งงานกัน หล่อนให้ลำบากกว่าไป
ขาย ไม่ให้ให้แก่ใคร ถ้าซบมิให้หายด้วย

ปอร์

ท่านพูดแก้ตัว ถ้าเมียท่านไม่บ้า ก็ควรจะรู้ว่าข้าหนุ่มคุณ
แหวนนเป็นรางวัล แต่เมื่อไม่ให้แล้วไปเถอะ ข้าขอลา (เจ้า
ทางขวา)

อันโต

บัดฉันโยให้เถอะ เพื่อเห็นแก่บุญคุณของเขา

บัส

นางกราดิยาโน เร็ว รับเอาแหวนนตามไปให้มันทนนเร็ว ๆ อย
(กราดิยาโนรับเข้าทางขวา แล้วปิดม่านทันที)

ฉาก ๔

[ณ เรือนนางเปอร์เซีย ตัวละครมีเปอร์. เนร็ด. ยีนเด่น และหญิงรับใช้
อื่นๆ นั่งหรือช่วยปฏิบัติตามที่อันควร]

(จะพูดหรือร้องเพลงก็ได้)

ประทับอยู่ในเรือนเป็นแม่นมั่น
เทียนน้อยนั้นต้องกระจ่างสว่างไสว
ประหนึ่งการกุศลสว่างใน
กลางโลกซึ่งเต็มไปด้วยขว้าย
เมื่อเดือนแจ่มแจ้งเทียนหาเห็นไม่
แสงของใหญ่ข่มน้อยจนเหือดหาย
ผู้แทนองค์ราชาโอ้อำกาย
จนราชาผู้เป็นนายประเวศวัง
นี้แน่ เนร็ดดำ ที่ฉันขอแหวนดำมีของฉันมานี้ หล่อนคอยดูเถิดว่า
เขาจะแก้ตัวอย่างไร?

(บัดธานิโยออกทางซ้าย พร้อมกับอันโตนิโย)

พี่กลับมาแล้ว น้องรัก นี้อย่างไรเล่า อันโตนิโยสหายของผู้มีบุญคุณ
กับพี่มาก

ชายนี้ต้อนรับ ควรแล้วที่พี่จะรู้จักบุญคุณของเขา เพราะตามที่ได้ทราบ
อันโตนิโยนี้รับทุกข์แทนพี่โดยแท้

ไม่ได้มีบุญคุณอะไรเกินกว่าที่บัดธานิโยได้ตอบแทนไปโดย

นี้แน่ น้อง พี่ให้แหวนกับบัณฑิตดุลาการไปเป็นรางวัล เพราะเขามี

บุญคุณมาก

(ทำโกรธ)

นี่คุณให้แหวนไปเจ้าคะ? หวังใจว่ามีไขแหวนวงที่ฉันให้คุณสินะ
ถ้าไขดิฉันคงเป็นบ้าเพราะเสียใจ

บัล (บ่อ)

เออ แะจริงเรา ถ้าอย่างนั้นตมอช่ายออกเดี่ยวก่อนก็จะดี แล้วบอก
ว่ามีไอโจรร้ายมาชิงแหวน และเราสู้เขาจนมือช่ายขาดไปเมื่อสู้รบ
อ้อ แต่เราจะทำอะไรได้ (พูดกับนาง) นี่เนาะน้อง พี่ให้แหวน
วงนั้นแหละ พี่ให้แก้บันทึกผู้มึนคุณ คุณพอพี่น้อง ไม่มีแหวนวงนั้น
หัวใจเธอก็ไม่มีความลี้ภัยเช่นเดียวกัน

ปอร์

บัล

ปอร์

บัล

อันโต

ปอร์

อันโต

บัล

ปอร์เซีย ถ้าน้องรู้ความจริงว่าบันทึกนี้มีคุณอย่างไร น้องคงไม่โกรธ
นี่คงจะให้ผู้หญิงไปละดี

พี่มิได้กล่าวเท็จเลย พี่ให้แหวนแก้บันทึกนั้นแท้ๆ

ข้าเองเป็นเหตุให้ต้องเคืองกัน

เปล่าค่ะ ดิฉันไม่โทษท่านเลย นี่เนาะ แหวนวงใหม่
รับไว้ดี บัดตานีโย แล้วสาบานว่าจะรักษาให้ดีที่สุด

เอ๊ะ นี่มันแหวนวงเก่าที่ข้าให้บันทึกหนุ่มไปแท้ๆ เอ หล่อนปดอม
บันทึกไปช่วยพิพากษาให้ละดี ปอร์เซีย พี่ไม่ยกจำเธอได้ ช่างกร
เลย ปอร์เซียของพี่ (ตรงเข้าไปหานาง)

ปอร์

ถูกแล้วค่ะ แต่หนักอกแล้ว เออ แล้วดิฉันก็มาขอจะบอกให้อันโต
ทราบ นี่อย่างไรละคะ จดหมายนี้ก่อนคุณเกิดจะทราบความจริงว่า
มิได้อับปางจริง ถ้าบันทึกหมดกดับมาถึงท่าแล้ว และชายดี
ได้กำไรถึงสามเท่าตัว นับว่าน่ายินดีอย่างยิ่ง

บัลจับมืออันโต คนอื่นๆ ปลั่งเสียงไชโย แล้วบิ่ดมี

หมายเหตุ :

บทละครนี้ โรงเรียนโค
ผู้เขียนไม่ชัดของ

หรือผู้ใดประสงค์จะนำไปแสดง ที่ใด เมื่อ

WIFE'S GHOST

By...Mock Joya

(จากข่าวสารญี่ปุ่น)

in the province of Kawachi (Osaka),
named Saburobei once lived happily
with his wife and little child. But the wife
sick and despite all attention given
Saburobei she became very weak.
Saying that her end was near the sick
told her husband that when she died
he should take a second wife so that their
child could be well taken care of.

But as he loved his wife very much,
Saburobei answered that if she died he
would enter the Buddhist world and pray
for his soul.

Finally, the wife made him promise
he would take another wife in case
of her death. She died but for many
years Saburobei lived alone with the child.
He had no intention of remarrying. But
his neighbors and friends advised him to take
a second wife for the sake of the little

ปิศาจของภรรยา

โดย...ม็อค โจย่า

ครั้งหนึ่งในจังหวัดคาางาจิ (โอซากา)
มีชาวนาผู้หนึ่งชื่อ ซามูโรเบอิ อยู่กันอย่างมี
ความผาสุกกับภรรยาและบุตรน้อยของเขา ต่อ
มาภรรยาได้ล้มเจ็บลง และทั้ง ๆ ที่ซามูโรเบอิ
เอาใจใส่ดูแลรักษาเป็นอย่างดี แต่นางก็ยังมิ
อาการทรุดหนักลงเรื่อย ๆ นางรู้ตัวดีว่าจะมี
ชีวิตอยู่ต่อไปอีกไม่นานแล้ว จึงขอร้องสามีว่า
เมื่อนางตายไปแล้ว ขอให้เขามีภรรยาใหม่
เพื่อจะได้ช่วยดูแลบุตรน้อยคนเดียวของตน

โดยที่ซามูโรเบอิ รักภรรยาของเขามาก
จึงตอบว่า ถ้านางสิ้นชีวิตแล้ว เขาก็จะหันเข้า
หาทางธรรม และสวดมนต์ภาวนาให้แก่ดวง
วิญญาณของนาง

แต่นางผู้เป็นภรรยาได้ทำให้เขายินยอม
ตกลงรับคำว่าจะมีภรรยาใหม่จนได้ เมื่อ
ปราศจากนางแล้ว และหลังจากที่ภรรยาสิ้น
ชีวิตไปแล้วหลายปี ซามูโรเบอิก็ยังคงอยู่แต่
ลำพังกับบุตรของเขาโดยไม่สนใจที่จะมีภรรยา
ใหม่ แต่พวกญาติมิตรของเขาต่างก็พากัน
แนะนำให้เขามีภรรยาใหม่เสีย เพื่อเห็นแก่
บุตรน้อย

So he consented to marry a woman recommended to him. On the wedding day as he was standing on the veranda of his house looking out he saw the ghost of his previous wife standing outside the fence and peeping inside. He realized that his previous wife was jealous of his new wife-to-be, despite her pleas asking him to remarry. Saburobei, then, thought it was not good for him to remarry and make his former wife jealous and unhappy.

He told the marriage arranger that he could not marry again. in justice to the goodness of his former wife. At that moment the ghost of his former wife came to him and said that is was for the sake of the child that she had asked him to marry and her anxiety about the child's future had made her come and see him remarried.

Thus Saburobei learned the true mind of his dead wife. He gladly remarried and the ghost of his former wife never appeared again before him, leaving him to enjoy his new life.

ดังนั้นเขาจึงยินยอมแต่งงานใหม่กับ
ผู้หญิงที่ได้รับการชักนำให้ ในวันทรมพ
งานนั้นเอง ขณะที่เขาอยู่นอกเคดียงบ้าน
ออกไปข้างนอก ก็ได้เห็นปีศาจของภรรยา
เดิมยืนอยู่นอกรั้ว แล้วมองเข้ามาใน
เขาจึงดำใจว่าภรรยาคนเดิมมีความริษยา
ที่จะเป็นภรรยาใหม่ แม้ว่าจะได้เคยขอ
ให้เขาแต่งงานอีกครั้งก็ตาม ดังนั้นเขา
จึงเห็นว่า การที่เขาจะแต่งงานใหม่โดย
ภรรยาเก็ริษยาและปราศจากความดี
การไม่สมควร

เขาจึงบอกแก่ผู้จัดงานว่า เขาไม่
แต่งงานใหม่ได้อีก เพื่อเห็นแก่ภรรยา
เขา ขณะนั้นเองปีศาจของภรรยาก็ตรง
หาแล้วกล่าวว่า นางได้ขอร้องให้เขา
ใหม่ก็เพื่อบุตรน้อย และด้วยความ
อนาคตของบุตร นางจึงมาดูเขาแต่ง
ครอง

ซาบุโรเอบิ จึงเข้าใจถึงจิตใจอัน
ของภรรยาเดิม และเขาก็ได้แต่งงานใหม่
ความยินดี ปีศาจของภรรยาเก่าก็มิได้
กายให้เห็นอีก นางได้ละให้เขามีความ
ชีวิตใหม่ของเขา.

การทำหนังสือสำหรับครอบครัว

กระจำนง แม้นญาติ

จากเรื่องของ Betty Ross

ท่านที่มีโอกาสได้อ่านนิตยสาร หรือบทความในหนังสือพิมพ์บ่อย ๆ บางครั้ง
นึกในใจบ้างว่า 'เรื่องนี่ดีจริง ช่างให้คำแนะนำหรือรายละเอียดตรงตามที่ฉัน
จะทราบมานานแล้ว' บทความบางบทความจะช่วยจุดตัวท่านให้พ้นจากห้วงเหว
อันลึกลับ บางบทความช่วยให้ท่านมองเห็นชีวิตในด้านที่สดใสและรื่นรมย์ คำ
ต่อไปนี้จะช่วยทำให้ท่านค้นพบงานอดิเรกที่แปลกและดีจริงๆ แก่ท่านที่ประสงค์
งานอดิเรกทำสักอย่างหนึ่ง แต่ยังไม่ตกลงใจว่าจะทำอะไรดี

บางไรก็ดี ถ้าท่านคิดว่าท่านได้พบงาน
ที่สนใจท่านแล้ว ก็ขอให้ท่านลงมือ
และเริ่มเก็บบทความที่สนใจเพื่อเก็บ
ติดใจท่าน ให้ตัวท่านหรือคนใน
บ้านของท่านดูกันเสียแต่บัดนี้

ความคิดในเรื่องเก็บบทความที่มีประโยชน์
เข้าเป็นเล่มนี้ ได้เกิดขึ้นแก่ข้าพเจ้า
ในเมื่อเผชิญได้ อ่าน บทความที่สนใจ
ของ เราจึงมีความเห็นพ้องกัน และเริ่ม
ความที่คัดเลือกแล้วแต่ขึ้นมา เพียง
หนังสือเล่มชนิดนี้ได้พิมพ์เราถึง ๗ เล่ม
จริงๆ ได้ด้วยบทความจากนิตยสาร และ

หนังสือพิมพ์ หนังสือเหล่านี้เราได้ใช้ให้เกิด
ประโยชน์ใน ครอบครัวของเรา อย่างมากมาย
๓ เล่มแรก เราได้บรรจุบทความเรื่องที่เกี่ยวกับ
ชีวิต เช่นวิธีการรักษาและส่งเสริมความสนใจและ
ความพึงพอใจในชีวิต ส่วนอีก ๔ เล่มมีเรื่อง

(๑) อนามัยและอาหาร (๒) งานอดิเรก
และแนวทางหาเงิน (๓) ปัญหาการอบรมเด็ก
และ (๔) เรื่องที่เกี่ยวแก่กิจการบ้านเรือน

หนังสือเหล่านี้ ได้ช่วยเราให้พบทางที่
จะบรรเทาจากความเหนื่อยหน่ายในชีวิต ให้รู้
จักใช้เงินอย่างฉลาด ขจัดความรู้สึกหงอยเหงา
ควบคุมความรู้สึกกังวลใจ สร้างเสริมความ

มันใจให้แก่นเอง พมงานอดิเรกที่น่าสนใจ
ใหม่ ๆ อีกหลายอย่าง มีวิธีปรุงอาหารที่ถูก
หลักอนามัยไว้สำหรับเด็กเป็นอันมาก ยังมี
อีกมากจนยากที่จะจรรยารายการ เหล่านี้ได้
หมดจด

หนังสือเหล่านี้มีค่ายิ่ง แก่เราโดยตรง
เป็นพิเศษ เพราะเราเลือกสรรรวบรวมเฉพาะ
ที่ตรงกับความต้องการและเป็นประโยชน์แก่เรา
ทุกเรื่องทุกบท เราอ่านบทความเหล่านี้ต้องครัง
ก่อนเสมอ แล้วจึงจะตัดสินใจบรรจุเข้าในเล่ม
เราจัดสัญญาประกาศไว้ข้อความ ที่เราเห็นว่า
สำคัญจริง ๆ ในเวลาที่เราก่อความจำเป็นจะ
ต้องฟังบทความเหล่านั้นบทใดบทหนึ่ง เราก็เปิด
ค้นหาอ่านได้ง่ายเสมอ เพราะเราหมั่นพลิก
ดูอยู่เสมอได้ขาด

ประโยชน์ที่เราได้จากหนังสือทำเอง ใน
บ้านนอกอย่างหนึ่งก็คือ เนื่องจากมีผู้แต่งหลาย
คนอยู่ในเล่มเดียวกัน เราจะได้รับแนวคิด
หลาย ๆ ทางสำหรับเปรียบเทียบและส่งเสริม
ซึ่งกันและกัน ยิ่งกว่านั้น บทความสั้น ๆ
เป็นบทความสั้น ๆ จึงเป็นการง่ายที่เราจะอ่าน
ซ้ำครั้งแล้วซ้ำครั้งได้ โดยไม่เกิดความ เบื่อ
หน่าย

หนังสือที่เราทำเองนี้ จะไม่สิ้นเปลือง
เงินมากมายเลย ตามปกติเราใช้นิตยสาร
และหนังสือพิมพ์อ่านเป็นประจำอยู่แล้วจึงไม่จำ

ต้องมีรายจ่าย พิเศษ อะไร เพิ่มขึ้น อีก
สำหรับปกหนังสือของเรา ควรใช้พื้น
ขนาดต่าง ๆ ซึ่งถอดและบรรจุแผ่นกระ
บบทความจากนิตยสารเล่มเล็กขนาดกระ
ใช้เทปกระดาษหาคาวประกบริมซ้ายมือ
หน้าและด้านหลัง แล้วเจาะรูบนเทปก
นั้นสอดเข้าเล่ม ส่วนบทความจากนิต
ขนาดใหญ่เราก็ใช้ปกแฟ้มเจาะขนาดใหญ่
หาคาวด้านหลังบทความนั้น ติดลงบนแ
คาวตามขนาดของแฟ้ม แต่ถ้าหากมีข้อ
ติดต่อกันทั้งสองหน้า เราหาคาวเฉพาะ
ว่างไม่มี ข้อความ ตอน ริม ซ้ายมือ เพียง
ประมาณ ๑ นิ้ว หรือหนึ่งนิ้วครึ่งแล้วเปิด
ให้พลิกอ่านได้ทั้งสองหน้า สำหรับบท
จาก นิตยสาร ขนาดที่ใหญ่กว่ามากหา
พอเหมาะไม่ได้ เราก็ใช้วิธีพับทบกัน
เหมือน อย่าง หนังสือ บางเล่ม ที่มี แผ่นที่
ใหญ่ติดพับสอดอยู่ในเล่มฉะนั้น

หน้าหนังสือของเรา ที่เราารัดจาก
อ่านบ่อยที่สุดนั้นคือ บทความที่ช่วยให้เร
ความมั่นใจในตัวเอง เพราะเคยปรากฏ
ข้าพเจ้าเองอยู่เสมอว่า ตัวเองมักตัดสินใจ
ไปผิด ๆ อยู่เสมอ และส่วนมากมักจะทำ
บกพร่อง บทความที่กล่าวถึงในเรื่องดังกล่าว
บางทีก็เป็นบทความขนาดยาว บางทีเป็น
โคลงสั้นชนิดเป็นภาษิต หรือคำคมเตือน
ประโยชน์เคยก็มี ถ้าเกิดผิดพลาดบก

ข้าพเจ้ามักจะรีบหาโอกาสมาอ่าน
ในเรื่องเหล่านี้เสมอ

อย่างหนึ่งที่น่าสนใจคือเรื่องที่อยู่ในตัว
ข้าพเจ้ามักไม่กล้าที่จะดำเนินตาม
ความคิดใหม่ๆ ในเรื่องนี้ บทความที่
อ่านได้ช่วยได้มาก เมื่ออ่านแล้วทำ
ใจไม่ท้อแท้ บ้างก็เป็นนิยายที่กล่าว

ผู้ต้องต่อสู้กับความยากลำบากใน
เส้นทางที่ดี แต่ข้าถึงประศุขยอันสูง
ในแง่ บทความทำนองนถายบท

ข้าพเจ้าให้รู้ดีว่า มีคนเป็นอันมาก
ความลำบากยากแค้น ยิ่งกว่าข้าพเจ้า
บทความบทหนึ่งในจำนวนทั้งหมด

ซึ่งข้าพเจ้าชอบเป็นพิเศษคือ
กนิยดาร์ช 'เรื่องของชีวิต'
อันคือ 'อย่าไปพูดถึงมันเลย'

ข้าพเจ้ารู้สึกเหน็ดเหนื่อยจากการงาน

ในวันหนึ่งๆ และข้าพเจ้าประสงค์ที่จะฟื้นฟู
ความศรัทธาและเข้มแข็งขึ้นอีกก็ดี หรือต้อง
การที่จะช่วยให้ผ่อนคลายจากความเคร่งเครียด
นอนหลับสนิทในเวลาดวงคืนก็ดี ข้าพเจ้าได้
ใช้บทความบางบทช่วยเหลือให้เกิดความกระตือ
รือร้นพร้อมที่จะต่อสู้กับงานในวันรุ่งขึ้น ข้าพเจ้า
ได้รับความรู้ใหม่มาอย่างหนึ่ง คือการพักผ่อน
ในตอนเช้า เป็นเครื่องช่วยบำรุงทางใจในอัน
ที่ผจญกับงานในวันนั้นๆ ได้ดียิ่ง

นักจิตวิทยามองเราว่า การกระทำซ้ำๆ
เป็นถึงสำคัญยิ่งในการเรียนรู้ หนังสือเล่มๆ ที่
เราทำมันขึ้นเองดังกล่าวมาแต่จนแล้ว จะช่วย
ให้เราได้ผ่านผ่านตาและได้กระทำบ่อยๆ เมื่อ
ถึงคราวจำเป็นในชีวิตประจำวัน เราก็อ่มนำ
มาใช้ได้ถูกต้องทันที ด้วยความรู้อันได้มาจาก
การซ้ำๆ ซากๆ นี้เองที่จะน้อมนำให้เราได้รับ
ความสุขอันใหญ่หลวงอย่างแท้จริง Δ

ถ้าท่านใจร้อน ท่านจะร้อนใจ

ห้องสมุดกับการประชาสัมพันธ์

ของ

ศรีทอง สีหาพงศ์

กิจการงานทุกอย่างจะดำเนินไปโดยลำพังย้อมไม่ได้ ทุกสิ่งทุกอย่างจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งอื่น ๆ หรือบุคคลอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานห้องสมุด เป็นงานที่เกี่ยวบุคคลเป็นอันมาก เพราะงานนี้เป็นงานบริการสาธารณชนชนิดหนึ่ง ดังนั้นความเจริญและเสื่อมของห้องสมุดจึงขึ้นอยู่กับบุคคลอื่นเป็นอันมาก ถ้าหากบริการของห้องสมุดดีมีค่าและให้การสนับสนุนกิจการของห้องสมุดก็เจริญ แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าหากกิจการห้องสมุดขาดการสนับสนุนหรือคนเลื่อมความนิยมกิจการนี้ย้อมเลื่อมลงเป็นธรรมดา ถึงแม้ห้องสมุดนั้นจะเป็นห้องสมุดเฉพาะ ห้องสมุดโรงเรียนหรือห้องสมุดมหาวิทยาลัยก็ตามยังต้องการสนับสนุนจากผู้ให้ ห้องสมุดนั้น ๆ กิจการงานของห้องสมุดจึงจะเจริญ ถ้าหากห้องสมุดประชาชนนั้นงานห้องสมุดยิ่งสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด กับประชาชนในชุมชนที่ ห้องสมุดเจ้าหน้าที่ห้องสมุดจะต้องทำการติดต่อกับบุคคลโดยไม่จำกัดเพศวัยและระดับการศึกษา การติดต่อกับบุคคลอื่นจึงนับว่ากว้างและลึกซึ้งซับซ้อนกว่าห้องสมุดอื่น ๆ ตามที่กล่าวมานี้ นัก ตามทางวิชาที่ถือว่าการติดต่อเกี่ยวข้องกับคนอื่น ๆ นั้นเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งเรียกว่าประชาสัมพันธ์ บุคคลผู้จะทำการประชาสัมพันธ์ได้ผลดีจะต้องมีหลักการหรือได้เรียนรู้วิธีประชาสัมพันธ์ด้วย

การประชาสัมพันธ์นั้นก่อดวยวิธีการอย่างหนึ่ง ซึ่งยังให้เกิดความกลมเกลียวระหว่างสถาบันกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องเพราะว่า ความมีกลมเกลียวราบรื่น และปฏิบัติขัดแย้งย่อมมีสาเหตุมาจากประชาชนกลุ่มที่เกี่ยวข้องไม่เข้าใจว่า ทางสถาบันได้จัดการหรือกำลังทำอะไร กิจการทุกสิ่งทุกอย่างจะดำเนินไปด้วยดี ถ้าได้มีการแจ้งให้ประชาชนหรือมีการอธิบายให้เข้าใจ หรือดำเนินการใด ๆ ไปโดยมีการปรับปรุงตามประชาคติ

ของประชาชนเหล่านั้นด้วย ดังนั้นการทำการประชาสัมพันธ์ของบรรณารักษ์
มีความมุ่งหมายใหญ่ๆ ๓ ประการ คือ

๑. เผยแพร่ให้ประชาชนทราบถึงกิจการของห้องสมุด
๒. ชักชวนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางปรับปรุงกิจการของห้องสมุด
๓. ช่วยให้ความมุ่งหมาย และวิธีดำเนินงานตามความเห็นของประชาชนกลุ่มที่เกี่ยวข้อง
ห้องสมุด มีส่วนประสานเข้าด้วยกัน

ทุกวันนี้กิจการห้องสมุดของเราไม่ว่าจะเป็นห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดมหาวิทยาลัย-
ห้องสมุดประชาชนก็ตาม กำลังเผชิญปัญหาการขาดการสนับสนุน เช่น เป็นต้นว่า
บุคลากรไม่สนับสนุน ผู้มารับบริการห้องสมุดมีน้อย ห้องสมุดขาดเงินและเจ้าหน้าที่
กิจการหรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดได้รับเงินเดือนน้อยไม่เพียงพอแก่การครองชีพ ปัญหา
เหล่านี้เป็นสิ่งที่บรรณารักษ์ทั้งหลายจะต้องพยายามแก้ไขให้ตก ข้อแรกที่จะต้องระลึกถึง
ปัญหานี้ก็คือการประชาสัมพันธ์ ถ้าหากกิจการห้องสมุดไม่ได้รับความสนับสนุนจาก
ประชาชนเราก็ควรพิจารณาว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น อาจจะเป็นเพราะเขาไม่รู้ว่าเราทำอะไร
วัตถุประสงค์อะไรใช่ไหม เขาก็ไม่สนับสนุน ถ้าหากเราได้ทำการประชาสัมพันธ์ที่ดี
และได้แสดงให้เห็นประจักษ์ในผลงานของเราเขาจะยังคงไม่สนับสนุนอยู่หรือไม่
เหล่านี้เราจะต้องพิจารณาดูให้ถ่องแท้ว่าเขาต้องการอะไร? ด้านผู้น้อยหรือผู้ที่รับบริการ
ห้องสมุด บรรณารักษ์จะต้องระลึกเสมอว่างานห้องสมุดเป็นงานให้การช่วยเหลือคนในด้าน
ผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือจากห้องสมุดแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ ประเภทหนึ่ง
คือผู้ที่ไม่กระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ และอีกพวกหนึ่งคือพวกที่ต้องการศึกษา
ใหม่ๆ และทันสมัยอยู่เสมอ เพราะฉะนั้นการประชาสัมพันธ์กับบุคคลประเภทแรก
ต่างมากกว่าประเภทหลัง แต่ถึงจะลำบากเท่าใดๆ บรรณารักษ์ก็ต้องพยายามกระตุ้น
ให้มีความอยากรับบริการของเราและได้มีโอกาสในกิจการงานของห้องสมุดให้ได้ ส่วน
หลัง บรรณารักษ์ก็อย่าได้คิดว่าเขาสนใจแล้วไม่มีอะไรจะต้องทำอีก ถ้าคิดเช่นนั้น
กับท่านได้ผู้ให้การสนับสนุนท่านไป บรรณารักษ์ไม่ควรจะเพิกเฉยกับเขา และควร
หาเขาได้โดยให้ความสนใจและให้บริการตอบสนองความต้องการของเขาให้มากที่สุดเท่าที่
จะทำได้ถ้าหากอันใดที่จะทำให้เขาเลื่อมความนิยมในบริการห้องสมุดของเรา

ปัญหาที่มีอยู่ถ้าเราจะทำการประชาสัมพันธ์อย่างไรจึงจะได้ผล และมีวิธีการปฏิบัติอย่างไรบ้าง ผู้บริหารงานห้องสมุดจะต้องพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบเสียก่อนว่า ประชาสัมพันธ์ โดยวิธีใดบ้างจึงจะเหมาะสมและให้ผลประโยชน์แก่ห้องสมุดของเรามากที่สุด ตลอดจนการใช้จ่ายก็จะต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วย เช่น ตัวอย่างเราตกลงจะจัดรายการวิทยุเกี่ยวกับกิจการห้องสมุดของเรา ผู้จัดการออกรายการวิทยุก็ต้องวางแผนแล้วว่าเอาเรื่องอะไรไปพูด ใช้เวลานานเท่าใด บุคคลประเภทใดจะรับฟังบทความของเรา และได้รับความคิดเห็นอย่างไร เราจะออกรายการบ่อยครั้งสักปานใด เราจะไปติดต่อกับเจ้าหน้าที่สถานีวิทยุได้อย่างไร และจะจัดทำถึงนั้นอย่างไร จะทำอย่างไรจึงจะทำให้ประชาชนเข้าใจมุ่งหมาย หรือความคิดเห็นของเรา สิ่งต่างๆ เหล่านี้บรรณารักษ์ผู้ทำการประชาสัมพันธ์ต้องคิดและวางแผนให้รอบคอบจึงจะได้รับผลตอบแทนอันคุ้มค่า ดังนั้นห้องสมุดทุกๆ แห่งจะดำเนินการประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารห้องสมุดจะต้องเขียนแผนการประชาสัมพันธ์โดยลายลักษณ์อักษร เพื่อจะได้ยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ และถ้าหากมีอะไรบกพร่องก็จะได้รับแก้ไขให้ดีขึ้นในภายหลัง นอกจากนี้ยังจะได้เป็นเครื่องกำหนดขอบเขตว่าเราจะทำการประชาสัมพันธ์แค่ไหน อย่างไรและโดยวิธีใดบ้าง ดังตัวอย่างที่จะยกมาให้ดูต่อไปนี้

แผนการประชาสัมพันธ์

วัตถุประสงค์ เพื่อทำการติดต่อสื่อสารให้ประชาชนที่ให้การสนับสนุน และรับบริการห้องสมุด ได้ทราบถึงการเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลง และการดำเนินกิจการของห้องสมุด ^{๒๕๔๘} ทงนทเพอ

๑. ปรับปรุงและ ดำรงไว้ซึ่ง ความ เชื่อถือ ในห้องสมุดและ บริการ ต่างๆ ในห้องสมุด
๒. เพื่อกระตุ้น ความสนใจ ของประชาชน ให้มีต่อ ห้องสมุด และเพื่อประชาชนให้ความสนใจในบริการของห้องสมุด
๓. เพื่อจะได้รู้ถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อห้องสมุด ถ้าส่วนใดเป็นที่ดีห้องสมุดก็จะปรับปรุงแก้ไข ถ้าส่วนใดก็จะได้ส่งเสริมให้ดียิ่งขึ้น และจะได้จัดหาหนังสือและอุปกรณ์การศึกษาอื่น ๆ ไว้ให้เพียงพอแก่ความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด

วัตถุประสงค์ตามที่กล่าวมาแล้วข้างบนนี้ จะทำให้สำเร็จได้โดยการกระทำดังต่อไปนี้.

ก. โดยเจ้าหน้าที่ห้องสมุดทำการพูดคุยไต่ถามประชาชนดังต่อไปนี้.

๑. ทำการติดต่อพูดคุยและไต่ถามจากผู้เข้ามาอ่าน หรือยืมหนังสือจากห้องสมุดเป็นประจำทุกวัน บรรณารักษ์อาจจะบอกว่าจะเอาเวลาไหนมาพูดคุยได้ งานท่อมห้อยอยู่แล้ว อันนี้แหละที่ผู้เขียนอยากให้บรรณารักษ์พิจารณาเอาเองว่าจะใครควรและอะไรไม่ควร ถ้าหากงานยุ่งเราก็ตัดการพูดให้น้อยลงและไปตระลึกละไ้วว่า ผู้เข้ามาใช้ห้องสมุดก็ไม่มีเวลามากพอที่จะมานั่งคุยได้นาน ๆ เพราะฉะนั้นการไต่ถามก็ไม่จำเป็นที่จะต้องปฏิบัติแก่ผู้เข้ามาในห้องสมุดทุกคนไป แต่ต้องเลือกบุคคลและเลือกเวลาให้ถูกต้องด้วย แต่สิ่งหนึ่งที่ผู้เข้ามารับบริการห้องสมุดจะต้องได้รับทุกคนได้แก่การปฏิสัมพันธ์ เมื่อเขาเข้าประตูมา ผู้ให้บริการยืนทักทายไถ่ ๆ กับประตูเข้านั้นแหละจะต้องเป็นผู้ทัก เช่นเมื่อผู้เข้ามาเดินผ่านมาถึงโต๊ะ เขาจะต้องได้รับการเชอเชิญจากใบหน้าที่ยิ้มแย้มของเจ้าหน้าที่ พร้อมกับกล่าวคำสวัสดีค่ะ หรือสวัสดีครับ วันนี้นัดฉันจะช่วยทำอะไรให้ได้บ้างคะ เป็นต้น โปรดจำไว้ว่าดวงหน้าที่ยิ้มแย้มและการทักทายปราศรัยนั้นจะเป็นเครื่องทำให้ผู้เข้ามาในห้องสมุดไม่เคอะเขิน แต่จะเป็นสิ่งทำให้ผู้เขามารู้สึกอุ่นใจและเป็นกันเองขึ้นมาทันที การโอภาปราศรัยนั้นจะเป็นสิ่งหนึ่งทำให้คนนิยมและสนใจในกิจการห้องสมุดของเรา เมื่อเขามายืมหนังสือขณะที่เขารอการประทับตราวันกำหนดส่งนั้นแหละเป็นเวลาที่เราจะให้ความสนใจในการอ่านหนังสือของเขาโดยถามว่า นอกจากหนังสือที่เราให้อยู่แล้ว เขายังต้องการอ่านหนังสือประเภทใดอีกบ้าง ทำงานไปด้วยก็ไม่เสียเวลามากนัก โปรดจำไว้ว่าดวงหน้าที่ขบขัน ยิ้มแย้ม นั้นแหละจะเป็นเครื่องขับไล่ผู้ไม่มารับบริการเอาห้องสมุดของท่าน

๒. เจ้าหน้าที่ห้องสมุดทำการติดต่อกับสมาคมต่าง ๆ ในชุมชนนั้น เช่น สมาคมครูผู้ปกครอง วัด และชุมชนอื่น ๆ ที่อยู่ในชุมชนนั้นเพื่อจะได้รู้ถึงความต้องการ

ต้องการและวัตถุประสงค์ของสมาชิกในสมาคมนั้น และในโอกาสเดียวกัน บรรณารักษ์ก็จะได้ชี้แจงเรื่องงานห้องสมุดให้สมาชิกของสมาคมได้ทราบ และช่วยจัดหาอุปกรณ์การศึกษามาได้ตามที่สมาชิกต้องการ

ข. แจกสิ่งของเด็กๆ น้อยๆ ให้แก่สมาชิกห้องสมุด เช่น

๑. ทศกันหนังสือ ซึ่งอาจจะให้เป็น ต.ค.ส. ในโอกาสขึ้นปีใหม่ หรือในโอกาสหนึ่งโอกาสใดก็ได้แต่จะต้องแจก ของเล็กๆ น้อยๆ นี้แม้จะไร้ค่าอะไรนัก แต่มันเป็นเครื่องแสดงถึงน้ำใจของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด มันจะเตือนความทรงจำที่เราพูดเป็นคำพังเพยว่า “มิตรจิตรักมีตรใจ” ให้เราเป็นกันเองกับผู้อ่านบริการของห้องสมุด นอกจากนี้ยังจะช่วยให้ผู้หนังสือที่มักง่ายเอา ของใหญ่ๆ มาคืน หนังสือ ทำให้คืนหนังสือ แดงง่าย ระวังไว้ด้วยว่า การคืนหนังสือนั้นควรใช้สิ่งบางๆ

๒. เอกสาร และหนังสือเล่มเล็ก ๆ ซึ่งอาจเป็นบทความที่ทุกคน ควร หรือเป็นบทความที่มีคุณค่าแก่การศึกษา

๓. รายงานหนังสือต่างๆ หรือรายชื่อหนังสือที่น่าสนใจ การแจกจ่าย หนังสือนี้เพื่อช่วยให้ผู้อ่านสนใจอยากอ่าน หรือเป็นการเรียกร้องความสนใจของผู้อ่านล่วงหน้าก็ได้ เพราะรายการที่แจกให้นี้มีแต่ชื่อผู้เขียน ชื่อหนังสือ ส่วนข้อความละเอียดนั้นเกี่ยวกับหนังสือนี้ไม่มีผู้ต้องการอ่านก็เข้ามาอ่านหรือยืมจากห้องสมุด นอกจากจะเป็นการเรียกร้องความสนใจอยากอ่านล่วงหน้าแล้ว ยังจะเป็นวิธีช่วยให้ผู้สนับสนุนกิจการของห้องสมุด เห็นและเห็นว่าห้องสมุดควรจะมีหนังสืออะไรอีกด้วย

๔. รายการประจำปี เพื่อเสนอให้ประชาชนได้ทราบว่าห้องสมุดมีอะไรทำอะไรไปแล้วบ้าง และมีแผนการจะทำอะไรอีกต่อไป รายการประจำปีจะเป็นเครื่องชี้ให้ประชาชนได้ทราบว่าอันว่าการ เป็นบรรณารักษ์ ไม่ใช่่ง่ายนัก จำเป็นต้องใช้วิชาความรู้ทั้งในวิชาทั่วๆ ไป และวิชาบรรณารักษศาสตร์โดยเฉพาะ งานของห้องสมุดก็มีมากมาย ไม่รู้จักหมดสิ้น ความ

นี่จะเป็น เครื่องแก้ความ เข้าใจผิดของผู้มองดู กิจการของห้องสมุด อย่างเพื่อผู้
ว่า “ห้องสมุดไม่เห็นมีงานอะไรทำ” รายงานตัวเลขสถิติต่าง ๆ ในรายงาน
จะแสดงให้เห็นว่าบรรณารักษะมีงานมากน้อยเพียงใด

โดยการส่งจดหมายไป เช่น

ก. ส่งจดหมายไปตามความต้องการ และความคิดเห็นอื่นจากองค์กรต่าง ๆ

นั้น

ข. ส่งข่าว ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของ ห้องสมุดให้ สมาชิกได้ ทราบ เป็น ประจำ

ๆ ไป

ค. ทำหนังสือแจกเพื่อวัตถุประสงค์โดยเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง

ง. ออกแบบสอบถาม (Questionair) แจกไปยังสมาชิกให้ทั่วถึง

จ. ตอบคำถามต่าง ๆ ที่สมาชิกถามมาในทันทีทันใด

กิจกรรมอื่นๆ เช่น

ก. เปิดอภิปรายปัญหาเกี่ยวกับห้องสมุดให้สมาชิกได้ทราบ

ข. ไปเยี่ยมตามโรงเรียน และถือโอกาสพูดเกี่ยวกับกิจการของห้องสมุดกับนักเรียน

ต่าง ๆ

ค. จัดกิจกรรมสำหรับเด็กในระหว่างปิดภาคเรียนฤดูร้อน เช่น ตั้งชุมนุมอ่านหนังสือ

หาห้องสมุดเป็นศูนย์กลาง

ง. เปิดเวลาเล่านิทานสำหรับเด็กขึ้นในห้องสมุด และจัดรายการอื่นๆ

รายการประชาสัมพันธ์ตามที่กล่าวนี้ ดูเผิน ๆ ก็ดูเป็นของง่าย ๆ ทั้งนั้น แต่ในทาง
แล้วห้องสมุดน้อยแห่งจะทำได้ครบถ้วน ได้ลงทำดูแล้วจึงจะรู้ดีว่ามีความยากลำบาก
เหมือนกัน จะพบว่ามีปัญหาต่างๆ มากมายที่เราจะต้องแก้ไขและปรับปรุงเพื่อให้แผนการ
ประชาสัมพันธ์ได้ผล ก่อนจะพบเรื่องนั้นผู้เขียนขอฝากแง่คิดอีกอันหนึ่งให้ท่านผู้อ่านคิด ก็คือการ
ถามสะดวกแก่ผู้มาใช้ห้องสมุด บริการที่รวดเร็วทันใจ ความพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ
โอกาสและทุกเวลาที่เป็นสิ่งสำคัญมิใช่น้อย และจะเป็นสิ่งเสริมส่งเสริมให้การประชาสัมพันธ์
ทำได้และได้ผลสัมความปรารถนาที่เรามุ่งเอาไว้อย่าง

Libraries and Public Relations

Srithong Sihapongs

Library is a kind of public services. Like other public services, its progress and development depend on the public who understand, defend, and support its existence and growth. To arrive at these goals, public relation of the libraries has quite an important role. A good, and efficient public relations program will result in making the public aware of the library and its services, helping them to understand the purpose of the library and also persuading them to take part in the development of the library.

Most of the libraries in Thailand are now facing the problems of not having adequate supports, both from the authorities concerned and from the people. So these problems can be solved by setting up a good public relations programs.

Public relation activities include :-

1. Personal contact with group or individual, users and future users of the library. Librarians participate and help activities of groups.
2. Preparing and distributing printed materials such as book lists, pamphlets about the library and its services, annual reports etc.
3. Writing articles about the library to be publish in school journals, and national newspapers.
4. Other activities such as lectures, radio and television program about the library.

Those who have suffered much have a right to be happy.

From Black Tulip

กบฏ
กบฏ
กบฏ

ข่าวแผนกวิเทศสัมพันธ์สมาคมห้องสมุดอเมริกัน

นายเควิต เอช คลิฟท์ ผู้อำนวยการบริหาร สมาคมห้องสมุดอเมริกัน ได้ประกาศ
ถึง ดร. เลสเตอร์ แอสไฮม์ (Dr Lester Asheim) เป็นผู้อำนวยการแผนกวิเทศสัมพันธ์
ของสมาคมอเมริกัน เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๑๙๖๑ (๒๕๐๔) รวมทั้งประกาศการได้เงินทุน
จากรอคกเฟลเดอร์ เพื่อดำเนินงาน ๓ โครงการด้วย ดร. แอสไฮม์ เป็นคนปกติ คณะ
กษัตริย์บัณฑิต มหาวิทยาลัยชิคาโก

การแต่งตั้งครั้งนี้ทำให้ผู้อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดกว่าที่เคย นับแต่แผนกนี้ได้เปิด
มาแต่ปี ๑๙๕๖ (๒๔๙๙) คือ ให้อยู่ในตำแหน่งคราวจนถึง ๕ ปี แผนกวิเทศสัมพันธ์
ยังได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากมูลนิธิรอคกเฟลเดอร์ ผู้ดำรงตำแหน่งก่อน
คือ นายเรนาร์ต ซี สแวงค์ ผู้อำนวยการห้องสมุดมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด
แห่งแคลิฟอร์เนีย ตั้งแต่ กรกฎาคม ๑๙๕๙ (๒๕๐๒) ถึง ๓ ตุลาคม ๑๙๖๑ (๒๕๐๔) สำหรับผู้รับ
คนแรก คือ นายแจ็ก คัตตัน แห่งมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย ซึ่งเคยเดินทางมาประเทศไทย
เพื่อหาห้องสมุดแห่งประเทศไทย เคยให้การต้อนรับจัดรายการให้ชมห้องสมุดต่างๆ เมื่อ
มาแล้ว

แผนกวิเทศสัมพันธ์นี้ ดำเนินงานตามหรือประสานงานกันกับคณะกรรมการวิเทศ
สมาคมห้องสมุดอเมริกันในโครงการใหญ่ๆ อยู่ ๔ ประการ คือ การจัดตั้งและดำเนิน
โครงการบรรณารักษศาสตร์ชนบทมหาวิทยาลัยแอองการา ประเทศเดอรัล อีก ๒ โครงการ ที่
มหาวิทยาลัยวอชิงตัน และมหาวิทยาลัยมินดาเด ประเทศฟิลิปปินส์ ที่วางกำลังจัดตั้งห้องสมุดตั้งคมศาสตร์
ตามช่วยเหลือต่างๆ แก่ห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัย มินดาเด ช่วยจัดดำเนินงาน
มหาวิทยาลัยมินดาเด โครงการที่ ๔ คือ ช่วยจัดตั้งคณะกรรมการบรรณารักษศาสตร์ที่มหา
วิทยาลัยโอไฮโอ ประเทศชิปปอน

แผนกนี้ยังทำหน้าที่ศึกษาและสำรวจการพัฒนาการด้านห้องสมุด และความต้องการ
การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในภาคต่างๆ ของโลก เฉพาะอย่างยิ่งในประเทศ
อเมริกา อเมริกา ตะวันออกกลาง แอฟริกา และเอเชีย ผู้อำนวยการแผนกนี้ จะออกเดิน

ทางออกไปดังเหตุการณ์ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาดูภาพอันแท้จริงในประเทศต่างๆ ทุกปี
หลายเดือน เพื่อดังเหตุการณ์ ปรึกษางานกับบรรดาข้าราชการ เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัย
ผู้นำทางห้องสมุดทั่วโลก เมื่อไม่นานมานี้แผนกนี้ก็ได้ช่วยเหลือดำเนินงานจัดคณะบรรณ
ไปเยี่ยมประเทศรัสเซียและอเมริกาแลกเปลี่ยนกัน

ในการดำเนินงานของแผนกนี้ ดำหรับปี ๑๙๕๖ (๒๔๙๙) ถึงปี ๑๙๖๖ (๒๕๐๙)
มูลนิธิร็อกกเฟลเลอร์ได้อนุมัติเงินช่วยเหลือให้ ๑๗๕,๕๖๐ ดอลลาร์ นอกจากนี้ยัง
ดำหรับโครงการการฝึกอบรมบรรณารักษ์ ที่มหาวิทยาลัยไต้หวันอีก ๓๗,๗๕๐ ดอลลาร์
โครงการจัดตั้งคณะบรรณารักษศาสตร์บัณฑิต ที่มหาวิทยาลัยฟิลาเดเฟีย ๕๖,๗๙๕ ดอลลาร์
เรื่องนี้เรียบเรียงจากวารสารทางห้องสมุดของวิลสัน เดือนกันยายน ๒๕๐๔ อีกเรื่อง
เกี่ยวกับงานแผนกนี้ คือเรื่อง “การช่วยเหลือเราให้” เขียนโดย มิสเตอร์ สจวร์ท ใน
เจเนอรัล ทานที่สนใจฉบับภาษาอังกฤษโรเนียวได้ฟรีจากสมาคม.

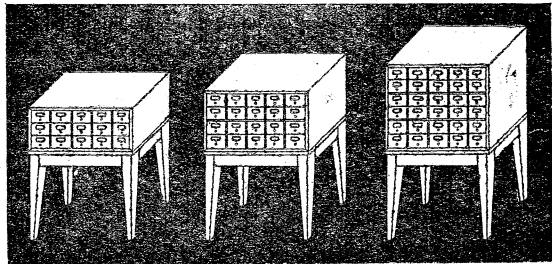
คุณ ประภาวิวัฒน์

“ออกอม ทำงาน” ช่วยญี่ปุ่นเยอรมันให้ก้าวหน้า

จงยึดเป็นหลักปฏิบัติ ให้ไทยเราพัฒนา

ตู้บัตรรายการ
 แบบ 15 ชั้น
 แบบ 20 ชั้น
 แบบ 30 ชั้น

ท่านบรรณารักษ์ โปรดทราบ

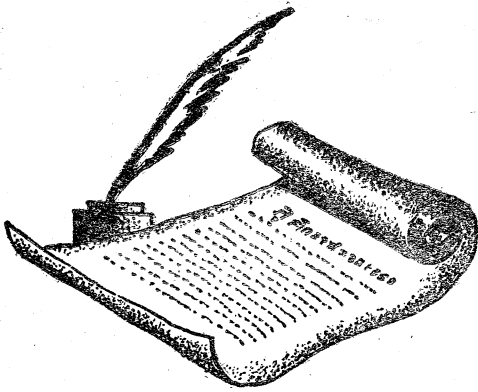
ตู้บัตรรายการ เป็นอุปกรณ์สำคัญยิ่งรองจากตู้หนังสือสำหรับการจัดห้องสมุดตามแผนใหม่
 โรงงานช่างไม้จันทประสานการช่าง มีตู้บัตรรายการตามแบบและขนาดมาตรฐานของนอก เช่นขนาด
 20, และ 30 ชั้นบัตรไว้รับรองท่านอยู่เสมอ ท่านที่เคยได้รับแจกแค็ตตาล็อกจากโรงงานไว้แล้ว จะติดต่อ
 ต้องเสียเวลาสอบถามก่อน ตามวิธีการซึ่งแจ้งอยู่ในเล่มนั้นแล้ว ส่วนท่านที่ยังมิได้รับไว้ หากสนใจโปรด
 ทยละเอียดยกก่อนได้

ใบสั่งที่รับไว้ก่อนสิ้นปี 2505 นี้ ทางโรงงานจะยังคงขายให้ท่านตามราคาในแค็ตตาล็อกเก่า หากขึ้น
 ราคาก็เปลี่ยนแปลงเพราะอุปกรณ์ในการทำตู้บัตรรายการมีราคาสูงกว่าเก่ามาก

นอกจากตู้บัตรรายการแล้ว ยังมีอุปกรณ์อื่น ๆ อีกที่จำเป็นแก่การจัดห้องสมุดตามแผนใหม่ เพื่อให้
 สมบูรณ์มาตรฐานสากล ซึ่งท่านไม่อาจหาซื้อได้ในท้องตลาดทั่วไป เช่น ชั้นวางหนังสือ ชั้นวางวารสาร โต๊ะ
 พิมพ์แบบนอก แท่นวางพจนานุกรมขนาดใหญ่หมุนได้รอบตัว ฯลฯ

โรงงานช่างไม้จันทประสานการช่าง

311/2 ถนนบ้านบาตร (ตอนด้านหลัง ร.ร. เลิศปัญญา)

บรรณาธิการแถลง

๑. แต่ก่อนวารสารห้องสมุดออกปีละ ๔ ฉบับ แต่มาเมื่อปีกลายนี้เพิ่มเป็น ๖ ก็พอทำเนาอยู่หรอก ปีนี้ดี ทางสมาคมต้องการให้ออกถึง ๘ ฉบับ ปกติ ๖ พิเศษ ๒ บรรณาธิการจึงสนองความประสงค์ของสมาคมด้วยความหนักใจ เพราะวารสารนั้นสำคัญเรื่อง ถ้ามีเรื่องดำรงที่จะนำลงได้พร้อมมูลอยู่จะก่อ เรื่องอื่นๆ ก็เป็นเรื่องเด็ก เพราะโปรดช่วยกันส่งเรื่องไปให้บรรณาธิการ โดยเร็วเถิด

๒. ฉบับพิเศษรับลมร้อน ต้องรีบออกอย่างรวดเร็วและรวดเร็ว เพราะเกรงมัวลึกลึกละลือ จะกลายเป็นฉบับพิเศษรับลมฝนไป จึงเป็นอย่างที่ท่านเห็นอยู่นี้แหละ

๓. ฉบับพิเศษจะออกอีกฉบับหนึ่ง นั่นคือฉบับรับลมหนาว ถ้าหากท่านจะให้พิเศษกว่าฉบับรับลมร้อนนักเป็นของแน่ที่ว่า ท่านจะต้องช่วยเรา ตีพิมพ์ให้ชัดแนะนำไป และอย่าลืมให้เรื่องสำหรับลงพิมพ์

บรรณาธิการ

ร้อนแดด ร้อนรัก หรือจะหนักเท่าร้อนหน จงพยายามหลีกหนี อย่า
หันพัวพัน

แพรวพิทยา

716-718 วัจบุรพา พระนคร

ตุ้. ป. ณ. 914

รับจัดหาหนังสือสำหรับห้อง
สมุดโดยเฉพาะ ทัวพระ
ราชอาณาจักร ทั้งภาษาไทย
และต่างประเทศ สำหรับภาษา
ไทย บรรณารักษ์ ห้องสมุด
สั่งโดยตรง ลดให้ **25%**
ไม่คิดค่าส่ง สำหรับภาษา
ต่างประเทศ ลดให้ในราคา
พิเศษ และยุติธรรมที่สุด
พร้อมทั้งยินดี สั่งรายชื่อ
หนังสือ ต่างประเทศ เพื่อให้
บรรณารักษ์ เลือกลงาก่อนสั่ง
ส่งจดหมายถึง.....

แพรวพิทยา

วัจบุรพา พระนคร

โทร. 24283

